

అమృతాంజనము

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 24-వ తేది శనివారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ చవితి

సంచిక ౧౨౧
No 121

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో వహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రయింటు ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తక

109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఇనుప పెట్టెల వ్యాపారులలో శ్రేష్ఠత్వమును పొందినవారు
హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతి జెందినవారు

అనేక ప్రదర్శనశాలలలో లెక్కలేనన్ని బంగారుపతకములను

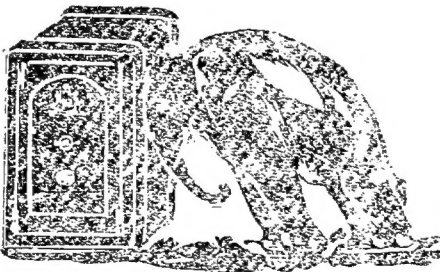
యోగ్యతాపత్రములను బహుమతిగ పొందినవారు

విశ్వనాథ్ అండు కో., నెం 131, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అనేక గవర్నమెంటు ఆఫీసులకు
ను, బ్యాంకులకును, జిల్లాబోర్డులకును,
మున్సిపాలిటీలకును, సంస్థానములకును
చాలకాలముగ సప్లయచేసి ఖ్యాతిజెం
దినవారు. గట్టిరకము పెట్టెలు, మంచి
పనితనము గలిగిన పెట్టెలు, మేల్త్రా
తాళములు వేయబడిన పెట్టెలు, బహు
రూప విక్రయమగుచున్న ఇనుప
పెట్టెలు, అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనవి.

బయటటికి ఆర్డరులు వెంటనే గమనింపబడును.

దేశాయి నైకిల్స్

"దేశాయి"
పిట్టింగు లన్నిటి
తోను, "దేశా
యి" పైరులు,
ట్యూబులతోను
"దేశాయి" నెం
152 సాడల్,

లాంపు, ఔత్, పంపు, టూల్-సంచి, పూర్తి పరికరములు
మొదలగువాటితో గలది.

"దేశాయి పాపుల్" నైకిల్స్	ఖరీదు నగదు	ధర రూ	75
"స్పెషల్" " " " "	" " " "	" " "	75
"రోడ్ స్టర్" " " " "	" " " "	" " "	65
"ఎస్. ఎస్. రోడ్ స్టర్" " " " "	" " " "	" " "	60
"ఎస్. వి. డి. పాపుల్" " " " "	" " " "	" " "	55
"ఎస్. వి. డి. స్పెషల్" " " " "	" " " "	" " "	65
"దేశాయి స్పెషల్" రేడిస్ మాడల్	" " " "	" " "	85
"దేశాయి రోడ్ స్టర్" " " " "	" " " "	" " "	70

ఈవిధమ విలాసమువల్ల దొరుకును.

మణిలాల్ నేమేచండ్ అండు కో.,

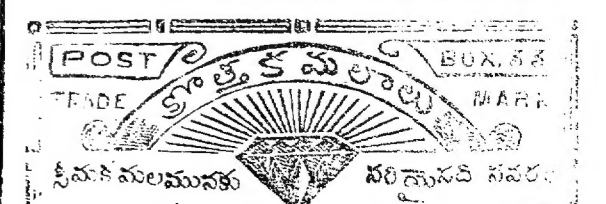
7, బి. బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మామిట ఆదివారము వాడుకూడ పగలు 9 గంట నుండి

మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు.

యితరదినములందు పగలు 9 గంట నుండి సా॥ 6-30 గంట వరకు.

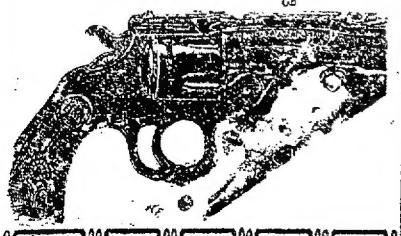
Artificial NEO-DIAMOND

నీమకే మలమునకు వరిమొసడి నవరత్న
బంగారుతో కట్టబడి నది కమలము చాలెడ
4 మొద 10 రూ వరకు,
ఆడయిమెండుకో, 425 సా వాడుకకాను.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను.

బంటివాళ్ళముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధమును
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కువవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

ధరలు
సరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

రిజిస్టర్డ్ ప్రేమహర్షు-

వెద్దాపురం శిల్ప-బట్టలు.

నాణ్యమైన సరకులు! సరసమైన ధరలు!!

మా షేరుగల ప్రేమహర్షుల శిల్ప-బట్టలు యితరుల శిల్ప-బట్టలకంటే నాణ్యమైన వనే సంగతి తమకందరకు తెలిసిన విషయమే.

మానవ అన్నిరకములలోను శిల్ప-కందువాలు, ధోవతులు, షేటాలు, చీరలు, జాకెట్లు, శిల్ప-లన్నూ సాత్వికపంతులు వేస్తున్నారకములున్నూ వున్నవి. అన్నిరకముల వెద్దాపురం శిల్ప-బట్టలన్నూ మానవ దొరకగలవు. వివరములకు యీ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయుడు.

సులివెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం

శిల్ప-క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చరర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సూర్య కంపెనీ

విమిలతేజ

ఈ కంపెనీలోనే భిమానేసి ఆంధ్రా భ్యుదయమునకు తోడ్పడుదు

మమివీపట్టణం

మంచి వీజిల్లు కావలెను వివరములకు కాగ్యురెక్టర్ వేర వ్రాయండి

డాక్టర్ కోకా ఆచార్యుల రావు, యం. సి. సి. హెచ్. సి. సి. సి. యం. లింగయ్య, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

ఈ కంపెనీలోనే భిమానేసి ఆంధ్రా భ్యుదయమునకు తోడ్పడుదు

యోచనావరులకు ఈనోయండు నమకము గలదు.

ఈనో "ప్రూప్ సాట్టు" నందు ప్రజలకుగల నమకము

మే మా గొప్ప ఆస్తి. ఇతర వికేతనకారి బేషధముల సుపయోగించినవారు మాత్రమే నమకమును దీనియందు కనుగొనెదరు. ఆనగా ఈనో ఇతర మైనవాటికంటే విక్రీ-లి ఇంపీతముగాను, చల్లగాను, నిశచాయకరమైనదిగాను, రప్పనివిగానున్నది. మీలోని భాగములను పూర్తిగా స్వభావపథ్యల నమకంబి పరిపథ్యముగా నుండుటకే ఈనో పనిచేయుచున్నది. మీకు హానిని కలిగించునట్లు ప్రేమియు ఇందులో చేరుటలేదు. వికేతనకారియైనట్టి బియ్యం సాట్టు, చక్కెర సువాసనవర్ణులు ఇందులో లేవు. షేరుల చుట్టునగ పనిచేయనప్పుడు గుండునట్టి ఆచేకవ్యాధులకు ఈనో ఎట్లు పనిచేయుచున్నది. వైద్యులకు చక్కగా తెలియును. వారు దీనిని వాడుచు, రోగులకు నిర్ణయించుచున్నారు. 4409-3

ప్రతిచోటను రెండు సైజులుగా విక్రయించబడుచున్నది.

నేల్సు రిజిస్టర్డ్ టేట్:— "ప్రూప్ సాట్టు" ఈనో ప్యాకెట్లయబడిన బుడ్డిపై గల తేడియే మొదలగునవి రిజిస్టర్డ్ ప్రేమహర్షు పదములు.

ప్రతినిధులు:— టి.యస్.ఆర్.గిల్లెట్, 1/17 ఆర్మీయన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

శ్రీ గోగినేని వీరరాఘవయ్యగారి జనాబునకు జవాబు

నేను వ్రాసినది 81-7-29 తేది యాంధ్రపత్రికలోని "కమ్మచారిత్రక పరిశోధకమండలివారి కొకలేఖ" యనుదానికి జవాబుగా శ్రీ గోగినేని వీరరాఘవయ్యగారు 10-8-29 తేది యాంధ్రపత్రికలో నొకవ్యాసము వ్రాసియున్నారు. నా ప్రథమ లేఖయందు కాకతీయారులు కమ్మసంఘమునకు చెందిన కూటస్థులు కారనియు, నాంధ్రక్షత్రియులలో గొందరికి వారు కూటస్థులని విశ్వసింపనగుననియు, అట్లు విశ్వసించుటకు గల యాధారముల నుదహరించుచు వ్రాసియున్నాను. అందులకు జవాబి డుటలో శ్రీ వీరరాఘవయ్యగారుమాడ "బుద్ధరాజులు కమ్మవారని గత చరిత్రజ్ఞులు ప్రమాణముల జూపలేదు" అని యాశ్చర్యము నొప్పుకొనియున్నాను. కాని నేను "కమ్మవారు కారని ప్రమాణముల జూపలేదు"నున్నాను. కమ్మసంఘమునకు చెందినవారనుటకు ప్రమాణములు లేనప్పుడును, మఱియొకసంఘమునకు చెందినవారనుటకు గల యాధారముల జూపినప్పుడును, కమ్మవారు కారని నిరూపించినట్లు కాదా? కంశోక్తిగ కమ్మవారు కారని చెప్పిన ప్రమాణములందు సా? కమ్మవారేయని ప్రమాణముల జూపునంతవరకు కమ్మవారు కాబాలరు కదా? మీసరి డుమిక్కిలి యన్యసంఘముకు చెందినవారనిమాడ యాధారములు గానించినప్పుడు కమ్మవారు కారనుటలో నెట్టి ప్రతిబంధకము నుండజాలదు. కమ్మవారు కారని వేత ప్రమాణములతో నవసరమునులేదు. కనుక నేను కమ్మవారు కారని ప్రమాణముల జూపలేదు"నుట పొసగనేరదు. నావలెనే శ్రీ వీరరాఘవయ్యగారు మాడ కాకతీయులు కొటకారు మొదలగునా రేసంఘమునకు చెందినవారో పరిశోధించుభారము కమ్మచారిత్రక పరిశోధనమండలివారిపై నిడినందులకు సంతసింపజున్నాను.

వీ రింతటితో ఆగిన బాగుండియుండెడిదే. కాని నాపై కొన్ని భ్రాంతిములకములగు దోషారోపణము లొనర్చుచు నప్రసక్తవిషయములను నమ్మించుచున్నారు. నావ్రాతలను జూడ కమ్మ రెడ్డిశాఖవారిని నేను క్షత్రియులుగారని తలచుచున్నట్లుల వాటికి విడితమునున్నదట! నేనేట్లు తలంచిననీమిగాని— నా యే వ్రాతలనుబట్టి వీరికిట్లు విడితమునున్నదో నాకవగతమునుటలేదు. నే నింతవరకెచ్చటనుమాడ స్వేతరసంఘములగుచ్చి క్షత్రియులనిగాని క్షత్రియులు కారనిగాని నొక్క మాటనైన వ్రాసియుండలేదు సరికదా! అట్లు ధ్వనిచుచు మాటనైన వ్రాసియుండలేదు. కొటకాకతీయారులు కమ్మరెడ్డి సంఘములకు చెందినవారు కారనియు చెందినవారనుట కెట్టియాధారములు లేవనియు నేను వ్రాసినమాట సత్యమే. కాని నాయీ వ్రాతలకును కమ్మరెడ్డిసంఘములవారి క్షత్రియత్వక్షత్రియత్వములకును గల సంబంధమేమో బోధపడుటలేదు. నేను కొటకాకతీయులు కమ్మరెడ్డిసంఘములకు చెందినవారు కారనినచో కమ్మరెడ్డి సంఘములవారు క్షత్రియులుకారని నే నంటినని యరమా? రే పొకవేళ కొటకాకతీయులకును కమ్మరెడ్డి సంఘములవారికి నెట్టి సంబంధము లేదనియే తలచునుకొనుదు. అప్పుడు కమ్మరెడ్డి సంఘములవారి క్షత్రియత్వమున కెట్లు లోపము వచ్చును? ఈ సంఘములవారి క్షత్రియత్వము కాకతీయారుల సంబంధముమీదనే యాధారపడియున్నదా? ఓ వీరరాఘవయ్యగారూ! మీక్షత్రియ క్షత్రియత్వములతో నాకెట్టి ప్రసక్తియులేదు. కనుక మీరు వ్రాసినట్లు "కమ్మవారు క్షత్రియులని.....కమ్మవారి చరిత్రము, రెడ్డివారు క్షత్రియులని రెడ్డికుల నిర్ణయచంద్రికయు, వెలము, బలిజ, రెడ్డి, కమ్మశాఖలవారు క్షత్రియులని.....వ్యాప్తమౌళితరవిజయము నితఃపూర్వమే" చేసిన సిద్ధాంతముల విమర్శచేసి మీజవాబు కొరవలసిన యవసరము నాకున్నట్లు నేనెంచుటలేదు. అందువలన "సంసిద్ధముగ" నున్న మీతో వాడుటకు గడంగనందులకు మన్నింపుడు—నేను తెలిసికొనవలసిన విషయము కాకతీయాది వంశముల సంతతివారిపూర్వదేవత? అను విషయమొక్కటియే. ఈ విషయమున మీకడ నేమైన బ్రమాణము లున్నచో నాతో బాటు లోకమునకు వెల్లడింపుడు. నే గోరునదింటే.

"కొటవంశమువారు రెడ్డిశాఖకు చెందినవారని యెచ్చటను ఎరును జెప్పియుండలేదు. అట్లు చెప్పియుండని విషయమును సరసింహారాజుగారు ఖండింపబూను టితి విచిత్రముగ నున్నది." అని వ్రాసినారు. కాని మీరు వ్రాసినది నిజము కాదు. శ్రీ చి. వీరభద్రరావుగారు తమ యాంధ్రులచరిత్ర మధ్యమయుగములో పెక్కుచోట్ల కొటవారిని కమ్మనాటి రెడ్డుగ జేర్చుటయేగాక కొటవారినిగూర్చి వ్రాయబడిన పుస్తకమునకు "కమ్మనాటిరెడ్డు లేక కమ్మవారు" అను పద

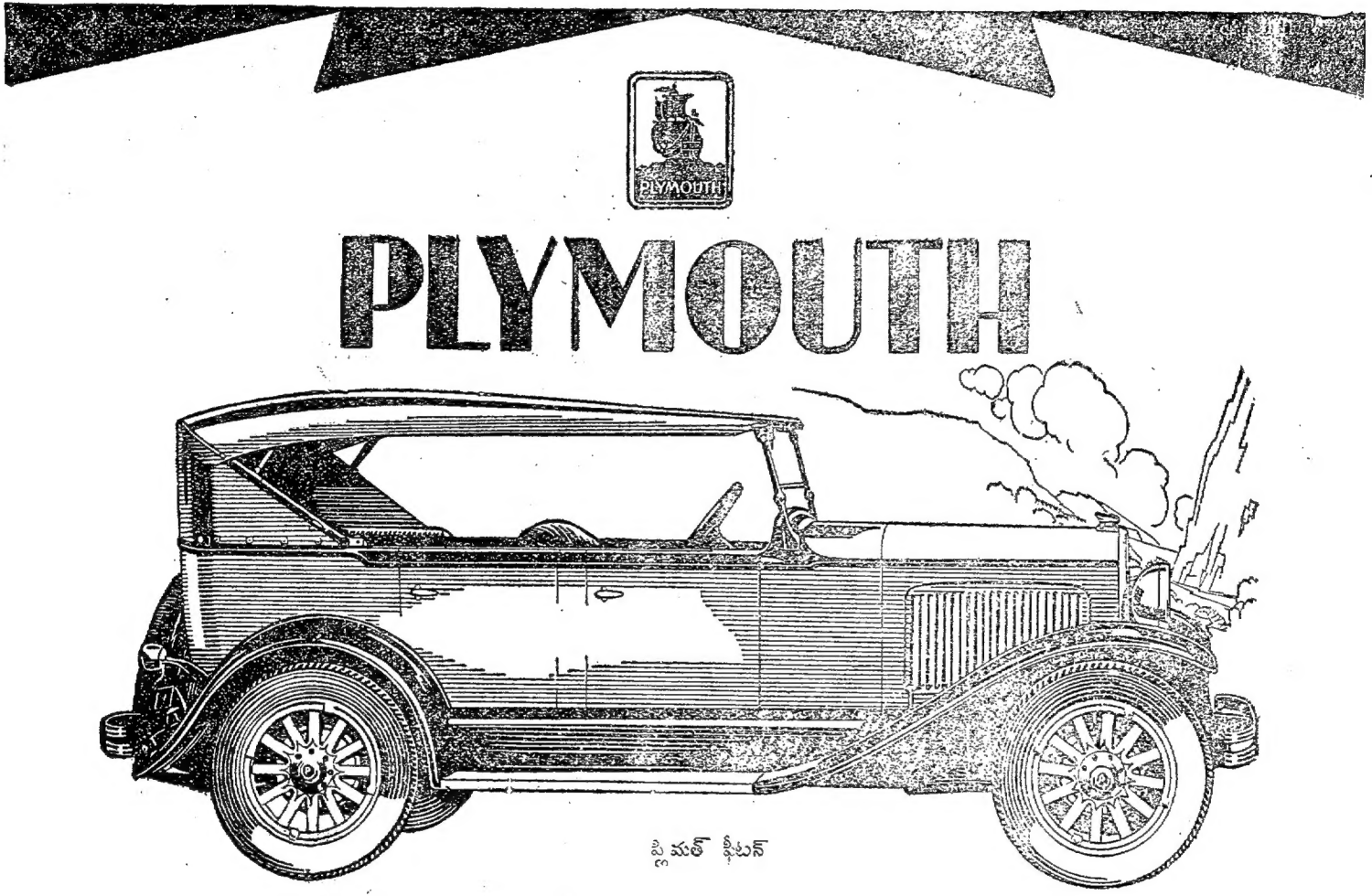

మును శీర్షికగా వ్రాసియున్నారు. ఇట్టిచో నెవరును కోట వారిని రెడ్లని పేర్కొనలే దనుటయెట్లు? కమ్మవారుమాడ రెడ్డి తెగనుండి వేరుపడి ప్రత్యేకశాఖగ పరిగణింపబడినవారని శ్రీ వీరభద్రరావుగారి సిద్ధాంతముగా ఆంధ్రులచరిత్ర రి వ భాగము 113 పుటలోని వాగ్దేవతల తెలియనగుచున్నది. రెడ్డికులనిల్ల యచంద్రికయందు కాకతీయులను రెడ్లుగా పరిగణించి కోట వారిని త్నాతీయులుగా పరిగణించినమాట నిజమేకాని కోట వారిని త్నాతీయులుగా నెంచుట రెడ్డితెగవారి త్నాతీయత్వ నిరూపణమున కవసరమైనదిగాన యట్లు వ్రాసివారు. లేనిచో కాకతీయులనుండి కోటవారిని విడదీయుటకు కారణము కన్పించదు. కోటవారును కాకతీయులు నొకేశాఖవారనునది “కమ్మ వారిచరిత్రము” యొక్క సిద్ధాంతముగా మీరే యుదాహరించి యున్నారు. కనుక కాకతీయులను రెడ్లని కోటవారిని రెడ్లన లేదనుట సరిగాదు. కనుక నాఖండనమునుజూచి మీరంతగా నబ్బురపడవలసిన యవసరము గానరాదు.

రెడ్డివారు చోళులతో చేసిన సంబంధముకటియే అయి యుండగా “సంబంధబాంధవ్యములు” అని మీరు బహువచనము ప్రయోగించుట సరిగాదు. కాకతీయులు రెడ్డితెగకు చెందినవారే యనుటకు రెడ్డివారితో చోళులకు సంబంధముండుట యు, చోళులకు కాకతీయులకు సంబంధ ముండుటయు నను కారణము “రెడ్డివారు కోట కాకతీయులకు జేరినవారనుట సరిగాదని రాజుగా రేకారణముచే నట్లు వ్రాసికో కదా!” యని మిమ్ములను వెఱగించ జేయునంతటి యప్రతిహత ప్రబల కారణము మాత్రముకాదు. ప్రభువులకు సవర్ణవివాహములే కాక అన్యవర్ణవివాహములు కూడ నుండెడివనియు, పై యుదాహృత సంబంధమువంటి సంబంధము లట్టిస్త్రీల సంతానమునకు సంబంధించినవై యుండుననియు మీ గుదాహరించిన యాంధ్రచరిత్ర విమర్శనము మొదలగుగ్రంథములలో నిత్యపూర్వమే నిరూపింప బడియున్నది. పరికింపుడు. (ఆం. చ. విమర్శనము 225-227 పుటలు, ఆంధ్రక్షత్రియులు 9-10 పుటలు, ఆంక్ష, వాదోప వాదములు 49-50.)

“కమ్మవారుగ న్యవహరించబడిన బుద్ధరాజు, కోటకేత రాజు కమ్మవారేగాని త్నాతీయులు గారనియు, త్నాతీయులుగాని బుద్ధరాజుడలతో త్నాతీయులకు కాకతీయులకు సంబంధ

బాంధవ్యములు లేవనియు (1) ఆంధ్రులచరిత్ర విమర్శనము, ఆంధ్రక్షత్రియులు, (2) ఆంధ్రక్షత్రియులు వాదోపవాదములు ఆనుగ్రంథములు వ్రాసియుండ” అని మీరు వ్రాయుట నిండా యసత్యమును వ్రాయుటయైయున్నది. ఎందుచేతననగా నాగ్రంథములయం దెచ్చటను గోటవారినిగాని, బుద్ధరాజునుగాని కమ్మవారుగా నిరూపింపబడి యుండలేదు. ఆంధ్రచరిత్రవిమర్శ నమున (225 పుట) కమ్మనాటి వెలనాటివారలను అనగా కోటవారిని వెలనాటి బోడులను శ్రీ వీరభద్రరావుగారి వ్రాతల నమ్మి భూద్రులని యెంచి పొరబడినవారు కాని కమ్మవారని నిరూపించియుండలేదు. అట్లే “ఆంధ్రక్షత్రియులు-వాదోపవా దములు, అనుపుస్తకములో శ్రీ వంగూరి సుబ్బారావుగారు మొదలు (49-50పుటలు) చతుర్థాశ్వయులన భూద్రులనియే సంశయించిరి కాని పిమ్మట (131-132 పుటలు) కోటవారు భూద్రులుకారనియు 1 వి జ య న ం ద న విలాసము 2 సర్వ వరక్షేత్రమాహాత్యయము అను పుస్తకములనుసరించి యాంధ్ర త్నాతీయులకు దాట్లవారికిని జంపనవారికిని బూద్యులనియు వ్రాసియున్నారు. అంతేకాని కోటవారిని కమ్మవారేయని

తక్కువ ఖరీదుగల కార్లలో స్లిమత్ ను చూచిన దాని విశాలత కొంచెము కొత్తగా తోపకమానదు

తక్కువ ఖరీదుగల కార్లలో కూర్చునుటకు ఎక్కువ తావు లేకుండా ఉండే కార్లను, క్లిస్టెల్ మాదిరిగా తయారైన స్లిమత్ కారుతో సరిపోల్చి చూచిన గొప్ప మార్పు కాన్పించును.

స్లిమత్ యొక్క ఛాసిస్, బాడీలు ఎక్కువ పొడుగే కాకుండా, నీట్లు చాల వెడల్పుయినవి, ఎక్కువ లోతైనవి. కాళ్లముందు వెనుక చాలినంత చోటు కలదు.

పవరునందు, వేగమునందు క్లిస్టెల్ కారును బోలి, తక్కువ ఖరీదులో అంద మైనది, శ్రేష్ఠమైనదని వన్నె కెక్కియున్నది.

ఇతర కార్లకంటె దీనియందుండిన ఘనతను తెలుసుకొనుటకు ఒక మారు దీనిలో ప్రయాణ మొనర్చి చూడుడు.

పంపక ద్వారా:-
అ డి స న్ అం డు కో.,
 మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

యెచ్చుటను వ్రాసియుండలేదు. ఇక “నాంధ్రక్షత్రియుల”ను పుస్తకముననుడి(7-వపుట)కోటకేతరాజును బుద్ధరాజును త్రియోతులు కారనియు, గోటవాడు చాట్లవారికి పూర్వులనియు నూడ వ్రాయబడియున్నది. ఇందును గోటకేతరాజులు కమ్మ వారని యెచ్చట వ్రాయబడలేదు. యధార్థవిషయ మిట్లుండ రాఘవయ్యగారు వ్రేలితిని వ్రాయసాహసించుట సమంజసము కాదు.

మీ “కమ్మవారినిత్రము” నేనింతవరకు జూచియుండ లేదు. కనుక నేనేదో కుండ తుపాకి ఎగురగొట్టినటులునూతన సిద్ధాంతమును జనింపజేసితినిని మీరు వ్రాయుట ప్రాంతిమూలకమే. నే నీవిషయమును నా పుస్తకమునకేకాక 1927 సం॥ లో ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతికములో వెల్లడించియున్నాను. అంతకంటె పూర్వతరముల గ్రంథకర్తల వ్రాతలను మీరు పైన తెలియ జేసియున్నాను. శ్రీ వీరభద్రరావుగారుకూడ నెనుక ఎప్పుడో యాంధ్రుల చరిత్రయందట్లు వ్రాసియుండినను పిమ్మట తమయభిప్రాయమును మార్చుకొని రాచవారిలో చాట్లవారు, దంతులవారివారు, జంపనవారు, మున్నగువారు కోటకేతరాజు సంతతిలోనివారనివిశ్వసించియున్నారనిచూడుదు రాజరాజు నరేంద్రప్రభాకరశాస్త్రిగారు 101 పుట) కనుక ఈసిద్ధాంతమును నేను నూతనముగా జనింపజేయలేదు. అందువలన మీరు సమర్పించుకొను ననుస్కారశతంబులకు నే నెంతమాత్రము నర్హుడను గావాలను. నాభింపన మీసారి మునుపు మీరనుకొనినంత దురూహ్యము గానుండదని నమ్ముచున్నాను.

కాకతీయులను గూర్చి మీరు వ్రాసిన వివిధప్రకారములను వంశకథనములలో కాకతీయులు సూర్యవంశ్యులని చెప్పుచున్న (1) లోకల్ రికార్డ్ 88 చేబ్రోలు 2 కాసనము, (2) గణపతిదేవుని మోటుపల్లెకాసనము, (3) శివదేవ మహాముని మల్కాపురకాసనము, (4) పాఖాలకాసనము వీని ప్రశంసయే నదితి కల?

“కాకతీయులను గరించి ఇట్లనేకవిధములగు సిద్ధాంతములు జనించుటకు హేతువెయ్యెడి? ఇందేజిత్యము? మొదలు గాగల సందియములు కాకతీయులు కమ్మ, రెడ్డి సంఘములకు జేరిన త్రితీయులుగా నిరూపించుచు వ్రాయబడిన గ్రంథముల జదివినప్పు డేమూలనోదాగి శ్రీ వీరరాఘవయ్యగారికి నేడు కాక

తీయవంశజులు మందపాటివారను గృహనామముతోవ్యవహరింపబడుచున్నారను విషయములో పొడమాపుట చాల విచిత్రమైన సంగతియే. ఈ సందియము లిదివర కాయాగ్రంథములయందు నివారింపబడియే యున్నవి. అయినను మీరు కోరుటచే నాకు తోచిన సమాధానముల వ్రాయుచున్నాను.

1. ప్రథమ ప్రతాపరుద్రునివరకు కాకతీయులు తమవర్ణము చెప్పుకొనకుండుట యొక నేరముగాని తత్త్వత్రియత్వ బాధకము గాని కాదు.

2. వడ్డమనికాసనములోని పీఠికాష్టోకములకు పెక్కుమంది పెక్కువిధముల సర్గముచెప్పియున్నారు. (ఆంధ్రక్షత్రియులు, ఆంధ్రచరిత్ర విమర్శనములు జూడుడు.) అవియన్నియు నవిశ్వసనీయములనియే మీరెంచినను కాసనములలో చతుర్థాన్వయములని చెప్పుట త్రితీయత్వబాధకముకాదు. వారలంబించిన యవైదికములగు జైన బౌద్ధమతముల బట్టి యట్లు పేర్కొనబడియుండవచ్చును. కనుక మనము వీరిని త్రితీయులుగా పరిగణించుటలో వెనుదీయనక్కరలేదు. ఈ విషయమున నాంధ్రచరిత్రచతురాననలగు శ్రీ వీరభద్రరావుపంతులుగారు పురాణములలో శూద్రులుగా పేర్కొనబడిన యాంధ్రభృత్యరాజు లను బ్రాహ్మణప్రవర్తకులుగా నిరూపించుచు మనకు త్రోవజూపియే యున్నారు. (మా. చాళుక్యుల ప్రశంస)

(3, 4) కాకతీయు లొకప్పుడు చంద్రవంశ్యులనియు నొకప్పుడు సూర్యవంశ్యులనియు, మఱియొకప్పుడు అత్యక్రేందు కులనియు చెప్పబడుట వారి త్రితీయత్వమునకు బాధకములు కావు. కాకతీయులు తామలంబించిన జై నాద్యవైదిక మతముల వీడి తిరుగ నార్జ మత మవలంబించు సందిగ్ధసమయములో శార్వ మతానుయాయు లగు పండితులచే తమ యిచ్ఛాను సారముగ ఘనతకారకు అట్టి వివిధ కల్పకములు చేయబడియుండవచ్చును. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయములోనే చాళుక్యులవంశమును గూర్చి కూడ వివిధ కల్పనములు బయల్పడియుండెను. కొన్ని కల్పనములు ప్రాంతిమూలకములైన గావచ్చును. బందరు శ్రీ చ. ల. న్య. శాస్త్రిగారిచే ప్రకటింపబడిన యాజుష శ్రౌత స్మారానుక్రమణిక యను గ్రంథమున శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవ ప్రకరణమున సీతను “చంద్రవంశ ప్రదీపికాం” అని వ్రాసియున్నారు. నిజమునకు సీత సూర్యవంశములోనివే కదా; కనుక

యట్టి భిన్న కథనములవలన త్రితీయులు కాకపోరు. (ఆం. చ. విమర్శనము 227 పుట జూడుడు.)

(5) ప్రస్తుత మేకాక పూర్వముకూడ కాకతీయులు సూర్యవంశమువారుగ పరిగణింపబడిరని వైన వ్రాసియున్నాను. కనుక తక్కిన కల్పనములద్రోచివైచి వారిని సూర్యవంశమువారని యెంచవచ్చునని నాయభిప్రాయము. వా రేవంశమువారైనను త్రితీయులగుటలో నాటంక మేమియులేదు. మఱియు నొకవేళ సూర్యవంశాదివంశ నామము లప్పుడప్పుడు మారినను అయ్యది— మందపాటివారు కాకతీయులసంతతివారని సోమదేవరాజీయాది ప్రమాణములవల్ల ధ్రువపడుచుండుటచే నందులకును ప్రతిబంధకము కాజాలదు.

మీరు వ్రాసినటుల నాంధ్రులచరిత్ర ద్వితీయ భాగము కొండపడమటి బుద్ధరాజును కమ్మవారని చెప్పుటలేదు. తత్ప్రకరణమునకీయబడినకీర్తి కయే యట్టిభ్రమను గల్పించుచున్నది. ఆ తండ్రివర్ణనతో అతనిసంతతివారి పుడేవర్ణముగ వ్యవహరింపబడుచున్నారో మున్నగు విషయములను దెలిసికొనుటకు శ్రీ చి. వీరభద్రరావుగారి “చాళుక్యుల ప్రశంసా” వ్యాసములోని “త్రిత్రోపేత చతుర్థకులజులు” అనుభాగమును జదువగోరుచున్నాను. కాని శ్రీరావుగారు చతుర్థాన్వయశబ్దము నాధారము చేసికొని శూద్రులని వ్రాసిన వ్రాతలను మాత్రము విశ్వసించవలదని నాకోరిక.

రుద్రరాజు నరసింహరాజు.

గొప్పలాభము

“శిల్ప వంటి మజిలిన్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కర లేనిచో డబ్బు వాపసు పంపెదము. ప్రసిద్ధిజేసిన మజిలీ న్నని మీకు తెలిసియే యుండును.

12 గజముల తాను 6 కుమిజులగును రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనముగు 6 కుమిజులగులపెట్టె 9-0-0

పట్టువి 5 కుమిజులుగులపెట్టె 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0

పొట్టిజీవేరు.

కాటలూరుయినాం.

గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

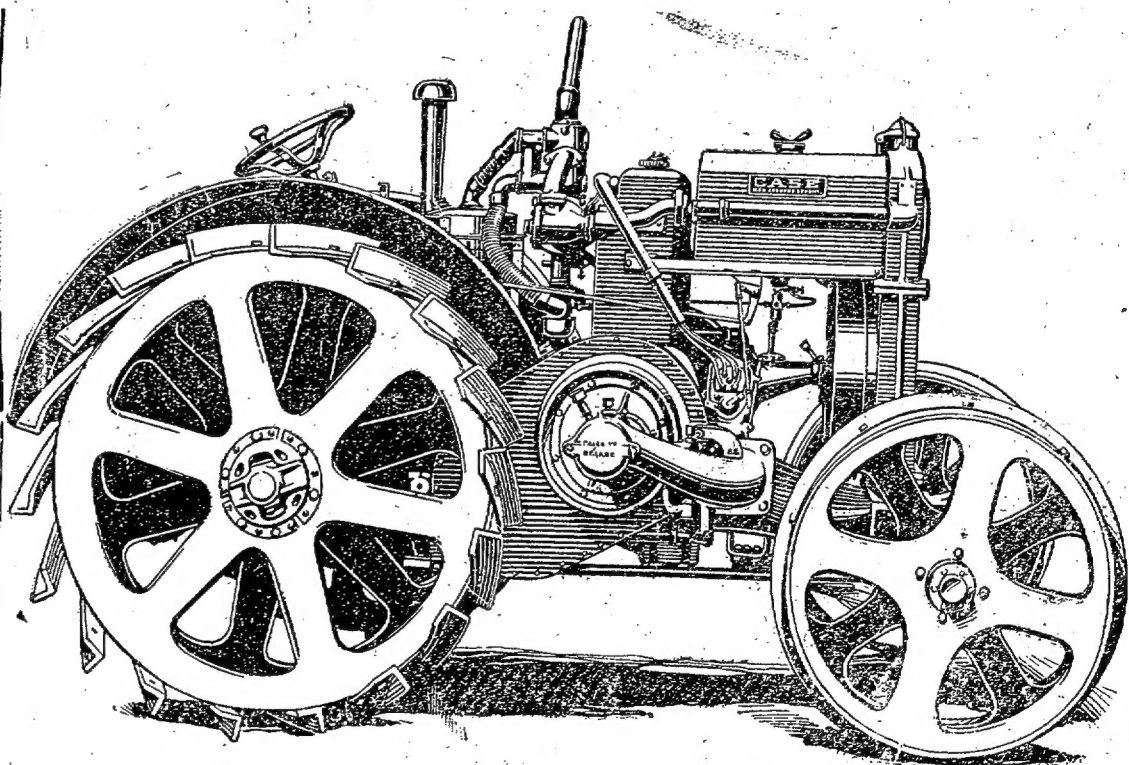
కేన్
కిరోసిన్ ఆయిల్
ట్రాక్టర్లు

భూస్వాములకు చాల
యువయు క్తమైనవి.

ట్రాక్టర్లు నువయోగించిన ఎక్కువ లోతుగాను త్వరితముగాను సకలగాను భూమిని దున్నుకొనవచ్చును

కేన్ ట్రాక్టర్లు నువయోగించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందైనను సులభముగా దున్నువీలగును

హుంచి గిలక నొకదాని ను పయోగించిన వివిధ పనుల కుపయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్రలిఖితమైన కేటలాగులను పంపనిండు.

మా సీన్ ఆండు కో. లి మి టె డ్

ఇంజనీర్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 60, మద్రాసు.

ఏజెన్సీలు:—బెజవాడ, కాకినాడ.

అసత్యము కంటె సత్యమే వింతగా నుండును.

ఇప్పటిరోజులలో బుద్ధిమంతుడు ఎవ్వరు, యిది “దుస్సాధ్యము” అని అనబోరు. కొన్ని ఏండ్లక్రితము వెర్రిగా తలంపబడునట్టి విషయములే యిప్పుడు అద్భుతముగా పరిణమించునప్పుడు వాటిని స్వయముగా నువ్వయోగించు భాగ్యశాలురను చూచి ఆశ్చర్యపడనివారుండబోరు. అసత్యముకంటె సత్యమే వింతగా నుండునని చెప్పకతప్పదు.

మీరు జడ్జిపదవినిగాని లేక జూరీగాని పొందవచ్చును అందుకు దృష్టాంతము.

నవరోజిరత్న మానవునికి దేవప్రసాదము

మరి యితర నిదర్శనములుకూడ గలవు

1. షేక్ కరీమ్ బక్సా, అడివనల్ సిటీ మాజిస్ట్రేటు హైదరాబాదు (సింధు) 24-5-1928 “కొలది వత్సరముల క్రితము, నాకు క్లిష్టపరిస్థితులు సంభవించిన వని ఒప్పుకొనక తప్పదు. చుట్టుప్రక్కల జరుగుచుండిన విషయముల బట్టి నాకు జీవితమునందు కొంత అసహ్యత పుట్టినది. “నవరోజీ రత్న కృతజ్ఞుడను, తరువాత “మీ రత్న చేరిన కొద్ది కాలమునకే నాకు అడివనల్ సిటీ మాజిస్ట్రేటు పదవి లభించెను. మంచి కాలము చేకూరెను. నిరాశలన్నియు సఫలమై యిప్పుడు హాయిగా నుంటిని.
2. మీ రి నెం రత్న, నాకు అనుకూలముగా వర్తించినది. మీఖాతాదారులలో నన్ను మంచివానిగా తలచుకొనినయెడల, నేను మీకు బహు కృతజ్ఞుడను.
(సం) ఆత్మారాంహమ్మిత్ సింగ్, స్పెషల్ 1 క్లాసు మాజిస్ట్రేటు, కైరోడిరి జిల్లా లుధ్వానా. (సింధు) 25-6-1928.
- నవరోజీను డాక్టర్ ఆమోదము బడసినది
3. నా ఆదాయం హెచ్చెను. మీ రత్న వచ్చిన దాదిగా ఆరోగ్యముగా నుంటిని. శరీరబరువుకూడ హెచ్చెను. యీ కొద్ది కాలములోనే నాకు దైవబలము చేకూరినట్లు తలంచితిని. దీనివల్ల మీ శక్తియందు నాకు గట్టి నమ్మిక ఏర్పడినది. నెం రి రత్న నొకటి పంపును.
(సం) దామోదర్ సింగ్, యం. బి. బి. యస్., గరుడ సాగర్, పోస్టు, గోరక్ పూరు జిల్లా, 22-6-1928.
4. మీ రత్న నువ్వయోగించినదాది నాకు మంచి ఆదాయము చేకూరి ఆరోగ్యము గాను, హాయిగాను కాలము గడుపుచుంటిని. డబ్బు వృద్ధియగునని భావము. నాకు అన్నిటిలోను జయము కలుగుచున్నది. మీరు వీడల కుపకార మొనర్చుటకు చిరకాలము చక్కగా వర్ధిల్లుదురు గాక అని భగవంతుని ప్రార్థించెదను.
(సం) డాక్టరు నాజర్దీన్ హెచ్. యమ్. బి. యం. ఏ. యఫ్. జి. హెచ్. మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు, అమితోం పోస్టు, తిరుచినాపల్లి జిల్లా. 22-5-1928.
5. ఒకపక్షపురోజులక్రితము మీవద్దనుండి నెం 2 రత్న నేను తెచ్చించినట్లు మీకు జ్ఞాపక ముండునని గ్రహించెదను. నేను ఉపయోగించినది 10 రోజులే యైనవి. దివ్యప్రభావము గలిగినదని కనుగొంటిని. రు 25/- విలువైన నెం 3 రత్న నొకటి నాకు పంపుడు. యితర తాంత్రికులకూడ వాడుచుంటిని. అట్లుపయోగించుటలో మీదాని కేదైన అభ్యంతర మున్నయెడల నాటిని వదిలివేసెదను.
(సం) కె. ఆర్. కృష్ణఅయ్యర్, స్వామివిలాస ఏగూరు, మద్రాసు. 28-6-1928.

రత్నాలు

అందరకు అందుపాటులో నుండునట్లుగా ధరల నిర్ణయించితిని, నెం 1 రత్న వర్తకవిషయములో లాభము చేకూర్చు నిమిత్తం (1-4) 6 నెలలవరకు శక్తి గలిగియుండును. రు 2/- నెం 2 రత్న మొదటిదానికంటె శక్తిమతమైనది. 1 సం వత్సరమువర కుండును. (1-7) 7 గుణములను నిచ్చును. ధర 1 కి రు 5/-

రత్నయొక్క శక్తి ఉపయోగించిన దినమునుండి లెక్క పెట్టవచ్చును

నెం 3 రత్న, నవరోజీలో యింతవరకు తయారైన రుబడిన వాటిన్నిటిలోకీ అపూర్వశక్తి గలదియే. ఉపయోగించెడి వారికి సర్వవిధముల, ఆరోగ్యము, వనితా, విత్తం, చేకూర్చుటయందు, శత్రువుల నాశన మొనర్చి ప్రతిభ వెలుగునట్లు జేయుటయందు దివ్యప్రభావము గలది. జీవితకాలమువరకు గల్గి యుండును. పైనుదహరించిన 12 శత్రువులను చేకూర్చు శక్తి. బంగారుపూత గల పెట్టెలో పంపబడును. 1 కి రు 25/-

1870 సం॥లో ఒక మహనీయునిచే ప్రసాదించ బడినది. సంవత్సరములో ఒకే దినమునమాత్రం తయారొనర్చబడును.

మార్చి 21 వ తేది

మంచి ప్రవిత్రమైన దినము. ఆరోజున సూర్యుడు రాశిచక్రములో మరల ప్రవేశించును. మానవుని అద్భుతమంతయు, మంచిగాని చెడుగాని తెలుపనట్టిరోజు.

నవరోజీ రత్నలనిమిత్తం ఒనర్చు ప్రార్థనల, జప తపములు చాల కష్టతరములైనవి. ఒకప్పుడు ఒకని జీవితము కూడా ధారపోయవలసి వచ్చును.

1929 నవరోజీరత్న

తయారై యున్నది

ఇదివరలో చేరిన స్నేహితులు కాక ప్రతి వత్సరము క్రొత్తగాచేరువారు వేసకువేల కలరు. నవరోజీతో ఒకమారు సంబంధము కలిగిన ఎల్లప్పుటికి మాకు స్నేహితులయ్యెదరు.

నవరోజీవల్ల లాభములు.

1. నిరుద్యోగిగా నున్నయెడల ఉద్యోగమును చేకూర్చును. వ్యాపారమునందున్నట్లయిన జయము గలిగించును.
2. ప్రేమమయమైన వివాహము లొనర్చును.
3. వ్యాధ్యైదులను గెలిపించును.
4. ఉద్యోగమునందున్నయెడల హెచ్చింపు జీతములను, వ్యాపారమునందున్నట్లయిన లాభము చేకూర్చును.
5. పరిశ్రమయందు తీర్థ లయ్యెదరు.
6. ఖజానా పెట్టెయందుంచిన నిత్యపు అమ్మకం హెచ్చును.
7. శత్రువులను జయింతురు.
8. వ్యాధులనుండి విముక్తి నొందెదరు.
9. అధికారులదయకు పాత్రులగుదురు. రాజు వర్షాదులనుండి బిరుదుల పొందెదరు.
10. మీలోమీకు నమ్మకము గలుగును. దానిద్రవ్యము తీరిపోవును.
11. సంపృప్తి, శాంతి, అవిరోధము చేకూరును.
12. అంటువ్యాధులు మీదరికి రాకుండా రక్షింపబడుదురు.

గ్యారంటీ:—నవరోజీ రత్నలవల్ల జయముగలుగునట్లు ఫాబ్రికల్లా సాహెబుగారు గ్యారంటీ ఇచ్చుచున్నారు.

మీకు లాభ మగువడనట్లు మీరు ప్రమాణపూర్వకముగా చెప్పినట్లయిన మీ సొమ్మంతయు వాప సిద్ధమవును. నిర్బంధము లేదు. ఇతర పద్ధతులులేవు. నవరోజీవల్ల మీకు లాభము జేకూరనియెడల మీసొమ్మ మీకునచ్చును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయుడు.

6. మీకు మొదట రత్నకొర్రును వ్రాసినప్పటినుండి నాకు గలిగిన జయమంతటికీ మీకు కృతజ్ఞులై తెలుపవలెనని కోరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాను. మీరు నాకు పంపిన ఒకనెలకు మెయిన్ పూరిలో నాకు మరెయ్యక విజయము కలిగినది. అచ్చట నుండి హెచ్చుశక్తికముమీద బదిలీ కాబడితిని. ఇచ్చట ఇన్స్ పెక్టరుగా నుద్యమింపబడితిని. మీకు నేను చాల కృతజ్ఞుడను.
(సం) ఆర్. యస్. హాన్ కెన్స్, ఇన్స్ పెక్టర్ యు. పి. పోలీస్ ఆఫీస్ లాడ్జి. (పోత్) 7 ఓల్డు సర్వేయింగ్ డెపొ డ్స్. 19-11-1928.

7. నారత్నయొక్క శక్తి 1-4-1929 తేదితో అంతము గును. మరల ఆరు నెలలవర కుండునట్లు మరెయ్యకటి పంపుడు. మీరు ముందుపంపినది నాకు మేలు ఒనర్చెను అందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుడను.
నాన్నే హితముకొర్రుకై మరెన్ని రత్నలను తెప్పించుటకు ఆర్డర్ చేయెదను. అనేక సలాములు.
(సం) మహమ్మద్ అన్వార్ అల్లి బి. ఏ., ప్రొ. ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు. అమీమిలాడ్జి తిరునల్వేలి. 20-8-1929.

8. మీరత్నలలో శక్తిగలదని నాకు గట్టినమ్మక ముండ బట్టి నెం 2 రత్నను పంపగోరుచున్నాను. యిదివరలో పొందిన దానితో సంతృప్తుడ నైతిని.
(సం) బి. కోడండన్నామి అయ్యర్ బి. ఏ. సబ్ రిజిస్ట్రార్, ముతుపాల్ తంజావూరు జిల్లా. 21-1-1929.

9. మీదిన్య నవరోజీ శక్తిని వర్ధింపుటకు నాకు మాటలు చాలకున్నవి. మంత్రముమాదిరి పనిచేయును. చాల ఏండ్ల నుండి బాధపడుచుండిన నావ్యాధులన్నియు అంతమయ్యెను. నెం 3 రత్న నొక్కటిని పంపుడు.

10. మీ నవరోజీ రత్న నువ్వయోగించిన దాదిగా నాలో క్రొత్తమార్పు గలిగినదని చెప్పుటకు సంతసించుచున్నాను. అది నిజముగా ఆశ్చర్యమైనది, తప్పక గుణమిచ్చును.
(సం) యం. డి. జెర్, హెడ్ గుమాస్తా ఆక్కాంటెం టు రూటర్స్ లిమిటెడ్, కొలంబో (సిలీక్). 28-5-1928.

11. మీ రత్నను ధరించుటవల్ల వ్యాపారము లన్నిటిలోను లాభములు గలిగినవి. శత్రులగర్వ మడంచుటకు శక్తి మంతుడ నైతిని. దీర్ఘ వ్యాధులన్నియు తొలగిపోయినవి. నాకు రత్న కర్తగా పని యొనర్చినట్లుండెను. గనుక మీ రత్నను విడిచి ఒక నిమిషమైన నుండ నిష్టము లేనివాడ నైతిని. మీకు దీర్ఘాయురారోగ్యములు ప్రసాదించునట్లు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. బంగారు కేసులో నున్న నెం 3 రత్న నొకటి పంపుడు.
(సం) బి. యస్. హెబ్ రికా, మేనేజరు, నాగా మిల్సు టీ కంపెనీ లిమిటెడ్, అప్పర్ అన్నాము 24-5-1928.

ప్రత్యేకమైన హాబిబీ రత్న

రత్న నెం 4 అద్భుతమంతమైన రత్న. నెం 3 రత్న కంటె 10 రెట్లు లాభములు కాకుండా అపూర్వములైన కొన్ని మూలీకలు యిందు చేర్చబడినవి. ప్రజల నిమిత్తం కొలది మాత్రమే నిల్వయున్నవి. వెంటనే గుణ మివ్వగలవు. జాతిక చక్రముల ననుసరించి వేర్వేరు లాభముల పొందవలరు. తయారగుటకు 12 రోజులు పట్టును. బంగారు పెట్టెలో అందముగా ఒక రాయి అమర్చబడినది. ఆర్డర్ చేయవచ్చును స్వంత దస్తూరితో వ్రాయుడు. మీరు పుట్టిన తేది, కాలము తెలిసినట్లైన వ్రాయుడు. లేదా తేలి వ్రాయుకాలము తెలుపుడు.

ఈ రత్న నెల రు 75/-

అడ్వాన్సుగా రు 20/-పంపవలెను.

విదేశములకు:—ముందుగా సొమ్ము అంతయు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. రత్న సరిగా ప్యాకు చేయబడి తిరుగుటపాలో పంపబడును.

అడ్రసు ఒకటి మాత్రమే.

HABIBULLAH SAHEB,

(A. P.) BANDRA, BOMBAY.

ఏ జెంట్లుగాని బ్రాంచీలుగాని లేవు.

గొప్ప శాస్త్రీయ పరిశోధనము రసాయన బంగారపుగాజులు

ఈ గాజులను మంచి బంగారగాజుల దగ్గర పెట్టిచూచి ఏవి భాగున్నయో గమనింపుడు. ప్రముఖులను కొనెడివారే గుర్తించబడాలక నిజమైన బంగారగాజులని భ్రమపడి రు 200 కిముక్కుకట్టిరి. అన్నివిధముల పరీక్షయొనర్చిచూడడు. శబ్దముకూడ బంగారమాదిరే యుండును. స్త్రీలచేతుల కలం కరించి ఎట్లుండునో, చూడుడు. ప్రకాశమనముగాను, ఆకర్షణీయముగా నుండును.

12 గాజుల సెట్ వివిధ డిజైనులు. రు 4/8
(కాపసినపైయిన. 3 సెట్లలో పైజాను 4 చొ॥
స్వల్పము చేయబడును).

కమ్మలు జత మంచెరార్లు, నీరుకలులనులతో నమి
నవి. 1 కి రు 2/8.

4 గుండీలు, చేతిగుండీల జుల కలసి సెట్. రు 4/8.
కంఠాహారము, మంచి నగ్గిపనిగలది. రు 7/-

మెడగొలుసు, మంచిడిజైనులతో పెండెంటుతో సహా.
రు 4/-

వి. పి. చాన్సేలు ప్రత్యేకం
అమృతమునకు సాంసిల్ కేసు

2 డజన్ల గాజులు (వివిధ పైజాలు, డిజైనులు గలవి
2 నీరుకలులనుల దుడ్డుల జతలు, ఒక కంఠాహారము, ఒక
మెడగొలుసు, ఒక సాదాగొలుసు, ఒక సెట్ గుండీలు, పెర
ట్ అంటుజోడు, కలసి అద్వాన్యంగా ఉబ్బుపంపినవార్లు
రు 24 -లకు. వీటిగా పంపిన 24/12- పంపబడును.

కొలది కేసులు మాత్రమే కలవు

ఆర్డరిచ్చినప్పుడు గాజు మధ్యకొలతను తెలుపుడు
మీకు నచ్చిన డిజైనుల మేము పంపెదము. ఆ భారము మా
మీద నడులుడు. ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
కేసిన్ గమనింపబడును.

అద్రహ, స్పష్టముగా వ్రాయుడు.

D. M. MASTER,

Dept., A. P. Bandra, Bombay.

నేషనల్ ఇండియన్ టైప్ ఇన్స్ట్రుమెన్టు కంపెనీ లిమిటెడ్

మాతనముగా ఏర్పరచుట కెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్కవివరములు

యీ దిగువవాటికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్మెంట్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి,
కెక్రెటరీ మద్రాసు.
ఫోను నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150
చీఫ్ సెక్రటరీ:—టి. వి. రాఘవయ్య,
చార్టర్డ్ షర్కార్సు, బెజవాడ

కావలెను

భాగుగా స్థాపితమైన హిందూదేశపు భీమాకంపెనీ తరపున
యీదిగువ స్థలములలో ప్రతినీటిగా పనిచేయుటకు సామర్థ్యము
గలవారలు కావలెను.

అనంతపురం	చిత్తూరు
అమలాపురం	గుంటూరు
బాపట్ల	నర్సాపురం
బరంపురం	ఒంగోలు
శ్రీకాకుళం	తెనాలి
హిందూపూర్	విజయనగరం

ఎన్నుకొనిన వారలకు కమీషనులు గాక ప్రత్యేకముగా
పోనలు, అనేకసదుపాయములు చేకూర్చబడును.
వివరములకు వ్రాయుడు:— పోస్టు బాక్సు 287, మద్రాసు.

కదిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలము

ఆగస్టు 20:—కొలదిదినములనుండి మేముములాడుచుండి
నందున వర్ష ము కురియునని ప్రజలు ఎదురుచూచుచుండిరి. అట్టి
ఆశకు అవకాశము లెప్పుడొసంగును. గాలిసూత్రము యీమధ్య విశే
షముగ వీచుటలేదు. సగలంతయు యెండలు తీక్షణముగ కాయు
చున్నవి. చెరువునిండి యెండకాలమో యైనది. కొంచెము
నీరైన నిలుచుచుండెను. ఎంతకాదనినను గడచినవర్షమే చిను
కులుపడి కొంతమేజుగ నుండెను. ఈసంవత్సరము యంతవరకు
వర్షము బొత్తిగ కురియలేదు. ఎరుగడేవునికృప కొన్నిసంవత్సర
ములనుండి యీతాలూకా ప్రజలపై లెప్పినది. వానపప్పు నూనె
నలు యింతవరకు లేనందున జనులు చాల భయపడుచున్నారు.
కేసరి యనవను "అర్జున" నదియు పరచుచున్న నానాంధిత
మను "భృగుత్థిరము" వంటి తీర్థమున, ఆహారము చేయుటకైన
తీర్థము లేక పోవలసివంతటి స్థితికినచ్చినది. తీర్థయాత్రా
పరులకును, గ్రామప్రజలకును, సేత్రవర్షము కలుగజేసి,
చూపరుల యానంద మతిశయింప జేయుచుండిన, తామర
పత్రములపైని నీటిబిందు ముత్యములు సేద గానరావచ్చును.
మనీ పరిమాణమునకు మించు జంబువృక్షములు దృష్ట
మగు గావచ్చును. కనుల కింపుగలిగించు, కిక్కిరింపునను
కలువలను, మనోహరముగ వికసింపిన తామరపువ్వులయ
మును సేటికి కంటికిరవైనవి. ఇక మాపతటాకాదులు ఎండి
పోయి చీడువారి, గట్టిచురుపు వైదానము లైనవి. ఇంట్లలో
బావులలో నాలుకతడపుగొనుటకైన నుటికెడు నీరు లేక బాధ
పడవలసివచ్చినది. ఈతాలూకాలో నీరు సమృద్ధిగ నుండుననుట
ప్రసిద్ధి. ఎన్నడుగాని నీటి కింతటి యిబ్బంది కలిగియుండలేదని
పుట్టులకు పెద్దలు చెప్పుకొనుచున్నారు. నీరు సమృద్ధిగ నున్న
కోణాలలోనే కష్టముగనుండు పల్లెటూళ్లవిషయము యిప్పుడై
యిక వ్రాయబడి లేదు. కైతులస్థితి యింకేమున్నది. పంటపెట్టి

పండించుకొని తినగల యాశలేదు. వ్యాపారములుకూడ మంద
గించినవి. ప్రజలు ఇంకెంత కష్టనష్ట కాలము రాగలదోయని భీతి
జెందుచున్నారు. నిరాశకు మితిలేదు. కరుణాయుడగు ఎరుగ
డేవుని యనుగ్రహమున కెప్పుడు పాత్రులగుదుమా యని ప్రార్థిం
చుచు సెడుకుచూచుచున్నారు. ఎక్కువపుండవలసిన వేరు సెనగ
పంట యింతవరకు లేదు. ఇతరపైరు పంటలుకూడ పెట్టలేదు.
జిల్లాయంతయు యిట్లు లేయున్నది.

పశువులస్థితి

పశువులకు మేతలేక చాలకష్టముగ నున్నది. ఇన్ని నాళ్లు
బోదయిన బోరకుమండినది. ఇప్పుడు గడ్డిగాని బోదగాని బోర
కులులేదు. మేతలేక పశువులు పడుచున్న దుర్భరదస్థితి వర్తింప
సాగ్యముకాదు. పశువుల బాధ్యమునల యిదివరకే కైతులు
చాల కష్టనష్టములకు పాలైనారు. దుర్భిక్షములో అధికమాస
మును సామెత యీసంవత్సరమున సార్థకమగుచున్నది. ఎప్పుట
విన్నను వర్ష ముమారుము, పశువులమేత విషయము లెప్పు వేరు
సమాచారములేదు. పశుసంతతియే కైతుకు సంతతి. పశుసంపద
కైతుసంపద. పశు, కైతుసంతతి సంపద వేదసంపద. కైతు లెట్లు
యిన కష్టములు భరించగలరుగాని ప్రాణముకంటె హెచ్చుగ
నున్న పశువుల మేతకు చాల కష్టపడుచున్నారు. నందలకొలది
దూరపు మైళ్లుపోయి దూరపు ప్రాంత్యముల నుండి ఎక్కువ
క్రయమునకు గడ్డిని తెచ్చుకొనుచున్నారు.

అట్లయినను గడ్డివిక్రయ చాలకష్టముగ నున్నది. మాలోకల్ కో
ఆపరేటివు సొసైటీ యూనియన్ ప్రెసిడెంటు మ-రా-శ్రీ
కె. అప్పకాచార్యులుగారు జిల్లా కో ఆపరేటివ్ అసిస్టెంటు
రిజిస్ట్రారుగారికిని, వారిద్వారా కో ఆపరేటివ్ డెవలప్మెంట్ రిజి
స్ట్రారుగారికిని, యితర డెవలప్మెంట్ కమిషనరుండియైన సొసైటీ
ద్వారా గడ్డినిపున్నంతలో తక్కువ ధరకు పల్లెయిచ్చేయించిన
లసినదిగ శిఫారసుచేస్తూ యేర్పాట్లు చేయించవలసినదనియు,
కైల్వేవారికిని, కన్నెవక్యాయస్థిం చేయవలసినదిగ వ్రాయించవలసిన
దిగను, జిల్లాకలెక్టరుగారికిని గ్రామీ కైల్వేవారికి శిఫారసుచేస్తూ
వ్రాయించవలసినదిగ కోరవలసినదిగను, పశువులమేతకై ప్రజలు

[క్రొత్తకూర్పు]

తెలుగు

[1927 నం. 10]

హిందూలా.

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

11

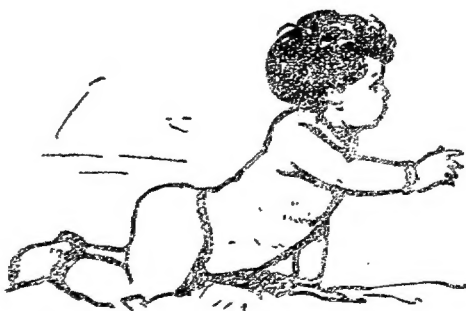
వి. ఏ., వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు.

వి. ఏ., వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు, గట్టి కాల్కోబైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,
480 పేజీలు, వెల రు. 6-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రు. 6-8-0. ఐక్వోరియా డిపో, మైసూరు, మద్రాసు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టరు)
చేయబడినది

విడ్డయొక్క భద్రమైన రక్షకుడు

పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చించుటకు తోడ్పడు, అందుచే. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని
ఆపివేయునట్టి, మిక్కిలి గుణకరమైన టూనికు పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికిని ఇది అతి
భద్రమైనట్టియు, సులభమైనట్టియు, నిజమైన నివారణి.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరర్స్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.—

260, China Bazaar Road,

DADHA & Co., Chemists & Druggists,

MADRAS.

Mr. Shukur Haji Abdulla, Afriean Shop, Bezvada.

పడుకొన్నందున తెలుగు ప్రాంతానియుండిరి. అందువలన
మిటింగు తీర్మానములు, కావలసినవి, తెప్పించి, ఏవిధముగ
విక్రయము చేయుటకునున్నట్లు చేయబడుననియు, తరువాత
అధ్యాపకులైన ము. కావలసినవి, ఎట్టిగడ్డి యేధరకుకావలసినవి
యు, యిట్టి సంగతులతో ఉత్తరప్రభుత్వములు జరిగినవి.
4 వాగ్దానము ఆర్థికముచియున్నారు. ప్రతిదినము ఎదురు
చూచుచున్నార. రైల్వేవారు కన్వెయిన్ యిచ్చుచియున్న
తెలియలేదు. జిల్లాకలెక్టరువారును కో ఆపరేటివువారును నోరు
లేని జీవములయెడ దయనలవి గడ్డి సప్లయచేయుచియున్న
శ్రద్ధవహించి తగుసిఫార్సులును, యేర్పాట్లును చేయింపప్రార్థిం
లు. రైల్వేవారులను పై మండలాధికారియొక్కయు, కో ఆప
రేటివువారి శిఫార్సులును, కన్వెయిన్ యిచ్చుచియున్న
మన్నింపకుండ మండలాలనియు, నిరాకరింపరనియు, నమ్ము
చున్నాము.

ఇండ్లుకాలుట

నిన్నరాత్రి 12 గం|| కు గ్రామముంతయు గాఢనిద్ర
లో నిశ్చలముగ మునిగియున్నప్పుడు, ఒక సందులో రెండిండ్లు
కు నిప్పంటుకొనుటచే హాహాకారములు మిమ్ముముట్ట, జనలం
దరు మేల్కొని, మంట లెగయుచుండిన ప్రశ్నలనుకున్నప్పుడు
తెలిసి, ప్రాణాపాయముమాత్రము లేదు. రెండిండ్లు పూర్తిగ
కాలిపోయినవి. అట్లుటకు నీటికిచాల కష్టమయినది. అగ్ని దేవు
నికి తోడుగ వాయుదేవుడువిజృంభించినను, కొంచెము సేపటికి
తగ్గిపోయెను. రెండిండ్లవారును బీదవారే. అచ్చటికి విచ్చి
యుండిన ప్రభుత్వోద్యోగులగు అధికారులు కష్టపడినవాండ్లకు
సహాయము చేయించగల రసీదమునున్నాము.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

మా జిల్లాలో యంతవరకు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చు
విషయమున ఏమిన్ని కృషి జరుగుచున్నట్లు లేదు. జిల్లాసంఘ
మైన నెలకొల్పబడినదో లేదో తెలియుటలేదు. ఉండినను నా
మమాత్రాపక్షముగ నున్నదేమో జిల్లాప్రముఖులు ఏల శ్రద్ధ
వహింపకున్నారో తెలియకున్నది. మా తాలూకాలో యంత
వరకు 181 మంది సభ్యులు చేరినారు. ధర్మవరమువారు మాత్ర
ము తమ కోటను పూర్తిచేసినట్లు తెలియుచున్నది యీ
వారము దినములలో వైన జిల్లా ప్రముఖులు పూనుకొనినదో
తమ కోటను పూర్తిచేయగలరు. జిల్లానాయకులు మండల
గౌరవమునుకాపాడుకొనెద రని నమ్మెదము. మా తాలూకాలో
తండ్రిపంట ఆ ప్రాంతములలో నూర్యవారాయన జ్యోషీ
గారు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుచున్నారు. మాటాగుళ్ల వై.
నారాయణ రెడ్డిగారును, నక్కెలు ఏ. సుబ్బయ్యగారును,
యీ తాలూకాలో సభ్యులనుచేర్చు. కు సంచారము చేయుదురు.
ఆయాచోట్ల వారు వచ్చినప్పుడు సభ్యులగు చేరియు యితరులను
చేర్చుటకు తోడ్పడియు జిల్లాగౌరవమును నిలుపగో రెదము. ఈ
మయమున అనంతపుర మండలము వెనుకబడినది నమ్మెదము.

వర్షము

ఈ శ్రేణివాయనపుడు వర్ష ము కురియుచున్నది. మహా
మృదీయులు వర్ష ముకొరకు 2,3 దినములుగ. మహామృదీయులం
దరు ఊరిపైటవెళ్లి నహాజ్ చేయుచున్నారు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఫ్రెయిల్ సెటిల్ మెంటులో (ఇంగ్లాండులో
ఇకాంపౌరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్- పోలీసి రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండ చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

రిఫర్ డజ్ హౌస్, వేషేరి, మద్రాసు.

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ ఫేట, ప్రొద్దుటూరు.

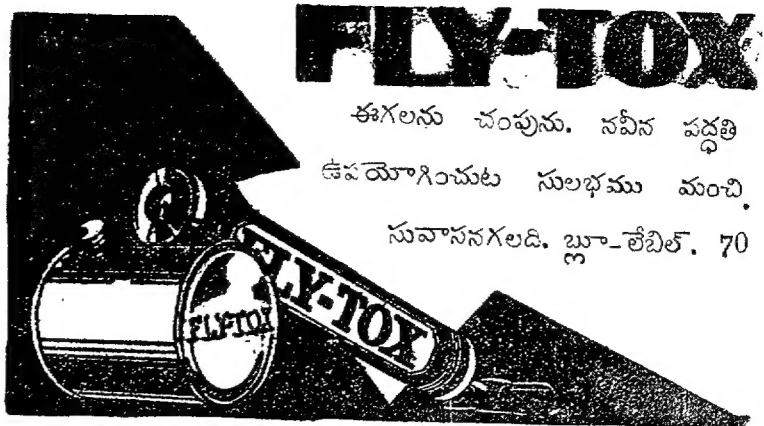
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొదటిపిడి,

తిరునల్లి క్షే.డి, మద్రాసు.

ముఖ్యమనింపు :—శ్రీ యు త కె. సొందరరాజ

అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి వుత్తరము ఈదిగువ నిలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/గ
జిల్లామనిసిఫ్ కాకినాడ.

ఈగలను చంపును. నవీన పద్ధతి
ఉపయోగించుట సులభము మంచి.
సువాసనగలది. బ్లూ-లేబిల్. 70

సోల్ రిపెజెన్టేటివ్:—డాక్టర్ & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోముమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో,
రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ హఫీజ్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్
సాహేబ్ & కో, సి. రంగయ్యశెట్టి & నమ్మ, సి. మహమ్మదు సాలెయ్యా సాహేబ్ & కో, చిల్లరగా నమ్మవారలను
ఉపయోగించువిధమును తెలుపకోరుడు.

మీరు చెల్లిం చు వైక ము నకు తగిన

ఆ భ ర ణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా
రించి, దీర్ఘకాలమునుండి సజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజెందిన ఈదిగువన
మునకే దయచేయుము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

28-8-29 తేది వరకు మా ప్రదర్శనములు జరుగును.

శ్రీయుత ఎన్. జి. కిట్టప్పగారు—మోహిని, శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ పాత్రలను ధరింతురు.

చెన్నపురి సి. కన్నయ్య కంపెనీవారు

1,50,000 రూపాయల ఖర్చున తయారుచేయబడిన సుప్రసిద్ధమైన

ద శా వ తా ర ము

అను నాటకమును దేశోద్ధారక శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుగారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడిన

బెజవాడ శ్రీ దుర్గా కళామందిరమునందు

1929-వ సం|| ఆగస్టునెల 28-న తేది వరకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రతి ఆదివారమునాడు మాత్రము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశకట్టుములు:—రూ. 3, 2, 1, అ. 8.

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896.

చైర్మన్ : లాలా హరికిషన్ లాల్ గారు.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న

పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలసిదారులకు రు. 1,000/ లకు సం|| 1 కి రు. 20 చొప్పున
లాభము పంచివెట్టినది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును లాభముక్రింద పంచివెట్టగలిగిన
మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదియే.

హిందూదేశమునం దంతయును సభాభీనులు, శ్రామి ఆభీనులు చిస్ ఏజన్సీలు, గలవు.

ఆస్తి మొత్తం	మూడు	95 లక్షలు
సంవత్సరాదాయం	"	27 "
చెల్లింపిన భీమా మొత్తం	"	60 "
1928 సం లో ఇచ్చిన శ్రొత్త పట్టాలు	"	150 "

సరసముగ ప్రీతియముచేట్లు. శ్రొత్త భీమాల పద్ధతులు. భారతమున సౌకర్యములు. ప్రీతిపూర్వక భీమా చేసికొనవచ్చును.
సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలెను. (వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)

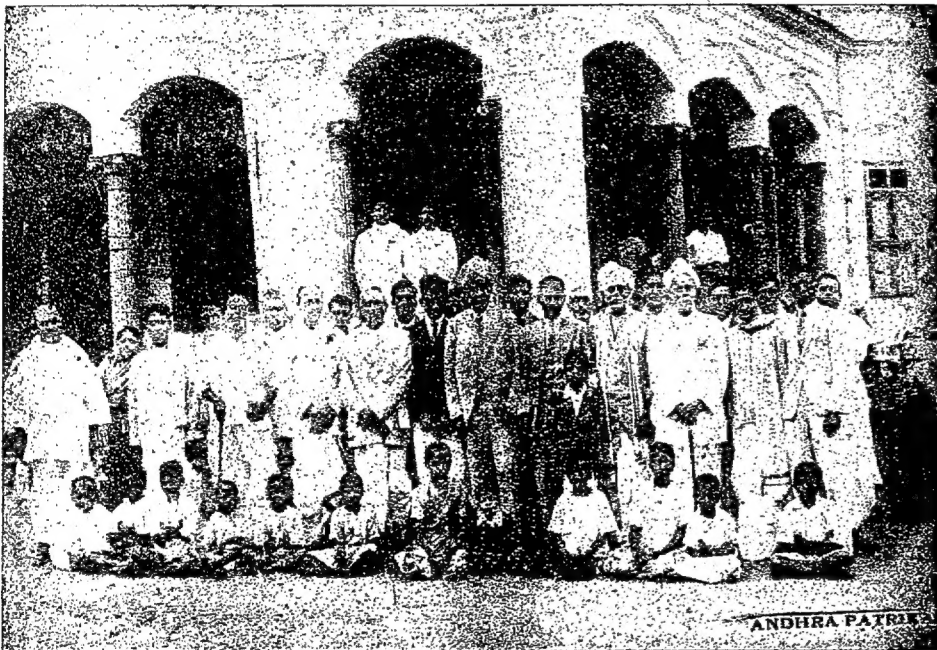
పి. కు ప్పు స్వామి అయ్యర్,
బ్రాంచి సెక్రటరీ, తంబుచెట్టిపిడి, మద్రాసు.

దంతుర్తి శాంతయ్య,
ఆర్గనైజింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్ల కోట.

మదరాసు ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము:— పై సంఘమువారు నూతన ఆంధ్రపట్టభద్రులకు సన్మాన మొసంగివస్తుడు పలువురు ఆంధ్రప్రము ఖలు సభకు వచ్చియుండిరి. చింతగుంట రాఘవరావుగారు, పి. సీతారామయ్య గారు, న్యాయీ సుబ్బారావు పంతులు, సర్ బి. ఎన్. శర్మగారు (అధ్యక్షులు) గా|| న్యాయీ రామదాసు పంతులు, ప్ర. శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్యం, చాగంటి సాంబశివ రావు, డి|| బి|| మోదల్ల రామచంద్రారావుపంతులుగార్లు తదితరులు విద్యార్థులు యిందుగలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

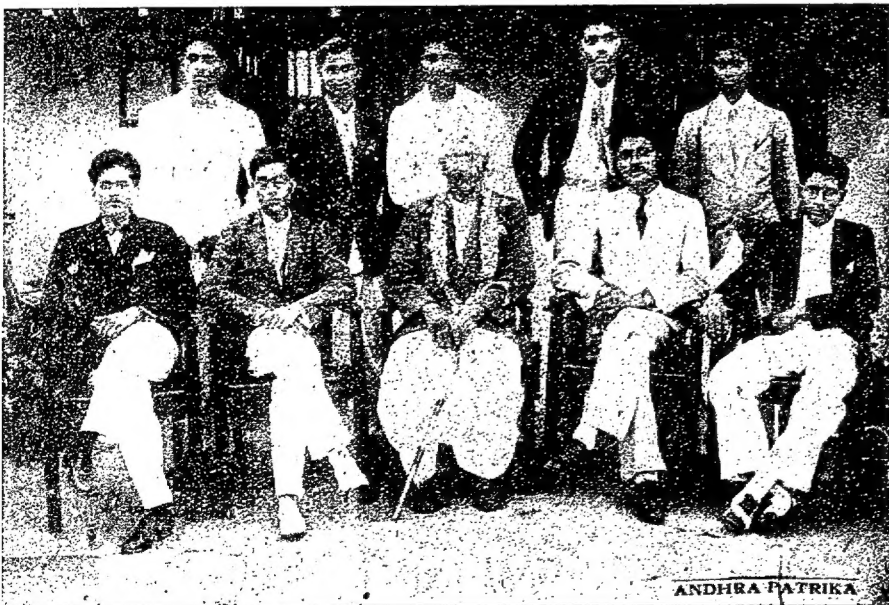
నూతన పట్టభద్రులు:—మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున యీ వత్సరము జరిగిన కాన్వోకేషనులో డిగ్రీలు పొందిన విద్యార్థులు. (పి. ఎన్. ఎ.)

“పప్పువారి జలక్తిం” యంత్ర ప్రదర్శనము మైలాపూరు నారాయణ బాగులో జరిగినప్పుడు వచ్చిన గౌరవప్రేక్షకులు సర్ బి. ఎన్. శర్మగారు, న్యాయీ సుబ్బారావు పంతులుగారు, గంటి లక్ష్మన్నగారు తదితరులు. (ప్రె. ఫో. బి.)

డా|| కోమసునాయుడుగారు
కర్నూలు రైలుగారిసానే మదరాసు ప్రభుత్వ కండక్టర్లు
త్రి మాపరిం తెండెంటుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

నెట్టిబలిజ విద్యార్థిసంఘము

పరశురామంలోనన్న నెట్టిబలిజ సంఘమువారు శాసనసభ్యులగు జక్కంశెట్టి భీమయ్యగారికి సన్మాన మొసంగిరి. భీమయ్యగారు మధ్య నున్నారు. సంఘ కార్యదర్శియగు గెద్దాకు అప్పారావుగారు మార్పున్నవారిలో మడినుండి మొదటివారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఎ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు
కర్నూలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొన బడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

పెద్దసెజు

పాఠశాల కథా పటములు.

వెలసరసం

ఈపటములతో బాలురకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు వరుసగా అచ్చువేయించియున్నాము. బాలురకు పటములను చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి క్తయిచ్చును. 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 2-0-0. మూళ్లద్రాయింగు చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 1-0-0. కృష్ణా అందు కో, చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణి.

గోదావరిగట్టు - కపిశేషరపురం

కొద్దిరోజులక్రితం గోదావరినది వరదలు, సామాన్యము కంటె కొంచము పెచ్చుగా వచ్చినవి. నీరులోపలిగట్టు దాటి, పెద్దగట్టునకు సుమారు ఒకగజము ఎత్తువరకు తోసివచ్చెను. అట్లు రెండురోజులవరకు వరదనీరు ఇద్దరద్దరులు తాకి ఉండుటచే, కపిశేషరపురంవద్ద, గట్టు దిగబడిపోయినచోట వేసి న, కొత్తగట్టు నీటికి కరగి, కొంతగా దిగిపోయినది. ఇట్లు దిగిపోవుటచే, ఆగట్టుక్రింద కాపురమున్న గ్రామములకు మిక్కిలి ఆందోళనము కనిపించినది. కాని, ఆగట్టుతో సంబంధించిన, డి. పి. డబ్లియం ఆఫీసర్ల కెవరికిని అంత ఆందోళనముగాని, భయముగాని కన్పించనందుకు చాలా విచారముగానున్నది. నూపరిం తెండింగు ఇంజనీరుగారు తాము నెల విచ్చిన ప్రకారం ఊరిలో మకాము చేయలేదు సరిగదా దరిమిలాను, యీ సంగతి విచారించి వారో లేదోయనుసంగతి సంశయమే. కాని అమాటికి గోదావరి తల్లి, కపిశేషరపుర వాస్తవ్యులయం దనుగ్రహముచే తగ్గిపోయినది. కాని వరదలకాలమింకను రెండు నెలల వరకు నున్నది. ఇంకొక మారు గోదావరి ఇంత ఉత్పతముగా వచ్చేయెడల కొత్తగట్టు అగుట చాలాకష్టము. ప్రజల తేమముకోసము కాకపోయినను, తాముపోసితమ వల్లలో నున్న ఏటిగట్టు కమయములోను తమ కాపురములో నున్న డెబ్బాతేమము విషయములోనై నా యీగట్టువిషయమై తమ శ్రద్ధయున్ను, బాధ్యతయున్ను వహించెదరని తెలుచుచున్నాము. ఆగట్టు లెజ్లేటివ్ కాన్సిలులో, వేసినప్రశ్నకు సమాధానముగా, రెవిన్యూమెంబరుగారు ఇట్లు నెలవిచ్చిరి. కపిశేషరపురందగ్గర ప్రస్తుతము వచ్చినఏటిగట్టు ఉపద్రవమున్ను, ఇకముందు రానున్న మరిఒక ఉపద్రవమున్ను కూడ, మేము ఇదివరకే అనగా 4 లేక 5 ఏండ్లక్రితమే గ్రహించితిమి. ప్రస్తుతము ఉపద్రవము విషయములో తగిన శ్రద్ధతోనిగిని, ఇంతక్రితమే(అనగా క్రితంసంవత్సరం) దీని నరికట్టుటకుగాను రెండు ఏప్రి మేట్లను కాంక్షను చేసితిమి. అందు ఒకటి, ప్రస్తుత ఉపద్రవస్థలందు ప్రమాద మరికట్టుటకుగాను రివెన్యూమెంట్లు మొదలైనవి కట్టుటకుగాను 40,400 రూపాయలున్నూ, రెండవది, ఈ ఉపద్రవమునకు మూల కారణమైనట్టిన్ని ఈ స్థలమున కెదురుగా నదిలోనున్న ఇసుక తిప్పలోనున్న ఎత్తయిన పాయను గోతిప్ప త్రవ్వి పెద్ద పాయతో కలుపుటకుగాను 5900 లున్ను అయియున్నవి. ఇవి ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పనులు అని శలవిచ్చినారు. దానిపైన శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు మీరు కాంక్షను చేసినపనులు ఏమైనను ప్రారంభించిరా ప్రారంభింపకున్న ఇంత ఆలస్యమేల చేయవలెను. అని అడుగుగా దీనికి సమాధానము చెప్పుటకుగాను తమకు నోటిను ఇవ్వచునిరి. అనగా, రామసోమయాజులుగారు, తిరిగి ప్రశ్నలను పంపించినట్లయితే మళ్ళీ నెల అనగా పెద్దెంబరులో జరుగబోయెడి కాన్సిలులో సమాధానము క్రింద వారిని కనుక్కొని చెప్పెదరన్నమాట. దీనినిబట్టి చూడగా చిన్న ఉద్యోగస్థులు మొదలు పెద్ద ఉద్యోగస్థుల వరకు కూడా ప్రజాక్షోభకరమైనట్టియు, డెబ్బా నాశకరమైనట్టియు కపిశేషరపురం ఏటిగట్టు ప్రమాదకరమయి ఒక్కటే బాధ్యత, ఒక్కటే శ్రద్ధగలిగి యున్నారని దోచుచున్నది. గవర్నమెంటు పరిపాలనలో ముప్పాతిక మూడునంతులు తామే వహించుచు, ఒకవేళ ఏ కారణముచేత నయినా గవర్నరుగారు హాజరుకానియెడల సమస్త కార్యముల బాధ్యత వహించి గవర్నరుపదవి తాత్కాలమందలంకరించుటకు సమర్థత బాధ్యత కలిగియున్న, రివిన్యూ మెంబరు

40 సంవత్సరముగా సవరముబంగారమునకును మంచి నెండ్లి పరిశుద్ధమైనరత్నములకును నాణ్యమైన పనితీరునునకు ప్రసిద్ధి కెన

VEECUMSEE **చిల్ దాస్ & సన్** **CHABIL DOSS & SONS**

వికంసి చిల్ దాస్ & సన్

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS GOLD & SILVER SMITHS

నెం. 112-113 చిల్ దాస్ & సన్

112-113, CHINA BAZAR ROAD మద్రాసు

MADRAS

గారికే తుణములో మంపెత్తగల గోదావరి విషయములో తాము పూనుకొన్న పని ఎంతవరకు అయినది అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పుటకు నెల్లాట్లు టయిము కావలసిన యెడల ఏ బాధ్యత వహించక తమకు ఒప్పగించిన కార్యమును, అంకుశముపోట్లు తిగిలినగాని పనిచేయని చిన్న ఉద్యోగస్థులు, ఆ పనినిపట్టుకు వెనుకకుగాని ముందుకుగాని జరుగనియకుండా సంవత్సరములకొలది లేలాడెదరన్న వింత ఏమున్నది.

మెత్రింటి నరసింహమూర్తి బి. ఏ.

కాకినాడ

శారదా గౌరుబిల్లుల నిరాకరించు స్త్రీలమహాసభ ఈనెల 21 వ తేదీని సాయంకాలము నాలుగుగంటలకు కాకినాడలో 'జగన్నాథపురము' పులుగుర్ల లక్ష్మీనరసూరి గారి యాధిపత్యమున శారదాగౌరుబిల్లుల గర్హించుటకై యొక మహాసభ కావించబడినది. ఈబిల్లులు మతవిద్వంసకరములుగాను నీతికల్పంతరము గలిగించుచుగాను ఉన్నవనియు, రాజకీయ విషయములు చర్చించుటకై యేర్పడి నానాజాతులవారితో గూడియుండు లౌకిక కాననస్థలలో వివాహాది మతవిషయము లంగూర్చి చర్చించుట కర్హతలేదనియు, సబుకమిటీవారు పాక్షికముగా పనిజేసినందు, మతవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనమని శ్రీవిక్టోరియా మహారాజ్జి గారు మున్నగు ప్రభువులు చేసినవాదానములకు ఈబిల్లులు పాక్షకులైనయెడల వ్యతిరేక మగుననియు, కాబట్టి యీబిల్లులు కాననములుకాకుండ జేయవలయునని శ్రీవైస్రాయగారిని సామ్రాజ్యకాననసభవారిని కోరవలెననియు, నిందులకు గావలసిన కార్యములన్నియు సభాధ్యక్షురాలు సాగింపవలెననియు, తీర్పులు కావించబడినవి.

ఆదుర్తి గున్నమాంబ

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్ను యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్,

రాజ్ వరసర్, కడియం, మార్పు గోదావరిజిల్లా.

నంద్యాల - 'ఇస్లామ్ ప్రవక్త' వర్ధంతి

నంద్యాల 'అంజుమాని-ఇస్లామియా' వారి యాజమాన్యముక్రింద శ్రీమహమ్మద్ రహ్మాన్ వారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున 18-8-29 తేదీ సాయంకాలము మునిసిపల్ హాలులో భవనమునం దొకమహాసభ జరిగెను. సభాస్థలము కన్నుల పండువుగ ఆలంకరింపబడియుండెను. పురజనులును రాజకీయోద్యోగులును జాతిమతభేదముల పాటించక వేనవేలుగవచ్చి పాల్గొనిరి. బనగానపల్లి నవాబ్ సాహెబ్ గారు ఆధిపత్యమును వహించి సభను జయప్రదముగ నడపిరి.

అరబిక్, ఉరుదు భాషలలో ప్రార్థనతో కార్యక్రమ మారంభమయ్యెను. ఉమర్ అలీషాహిగారిచే ఆంధ్రమున రచింపబడిన శ్రీమహమ్మదువారి జీవితచరిత్రాకరపత్రము తెల్ల టకు పంచిపెట్టెబడెను. శ్రీమహమ్మదువారి చరిత్రములను, వారిజీవిత చరిత్ర వారి మతభేదముండి శేర్షకొనవలసిన అంశములగూర్చి, ఉర్దూ, తెలుగు, ఆంగ్లేయభాషలలో కొందరు విపులముగ నువన్యసించిరి. అగ్రాసవాధిపతులకును ఇతరప్రముఖులకును, వందనము లర్పించుటతో సభముగి సెను.

ఇట్లు అన్ని వర్ణములవారును (ముఖ్యముగా హిందూ మహమ్మదీయులు) సాదరలవలె కలసిమెలసియుండుట జాతీయోన్నత్యమునకు ప్రథమసోపానమునటచే నిట్టి యనకాశ మెల్లరకుకలుగ చేసినందుకు 'అంజుమాని ఇస్లామియా' వారును, వారికార్యధర్మ జనాభ సమ్యక్ అమిర్లుడీకా బి. ఏ. ఎల్. టి. గారును అభినందితులు.

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Seiler's Lotus Honey, the safest, sure and most highly praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cure-even Cataract Literature free.

SPENCER & Co. Ltd., Madras.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

ప్రైమా ఫోనులు

మంచి ధ్వనిగల మొదటితరగతి ఫోనులు

ప్రైమాఫోను లేబిలు గ్రాండ్యు యే ఆప్రతివాతమున సధికారము నిలుపుకొనచున్నవి. అదర్ప గృహములం దుండుకొనుటకు తగిన ఆదర్శనియమైన ఫోను అనేకలచే అంగీకరింపబడినది. యంత్రశాస్త్ర సమృద్ధి, తోప రహితమైన మోటారులతో నిర్మితమయినవి. వానికెక్కిన మాదిరి టోకారములు, విస్తారకర్పరి నియ్య ఫోన్, చేబులు, మంచిమెటలు ఫోన్లు బాక్సులు గలిగి చక్కని నాడముగల శ్రేష్ఠతరమున ఫోనులను ఘనతెడ విలువు కొనబడును.

డబుల్ స్ప్రింగు నెం. 104 మోడలు రూ. 100.

ఇండియా, బర్మా, ఆఫ్రికాలో జేర్త శ్రేష్ఠమైనవనూ, ఏ శ్రేష్ఠ స్థమునైననూ సుంకములేకండ ప జరుగును. ఎలయవారికి క్యేటలాగు వంతుబడును.

5409 ఫోన్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:— 103-1

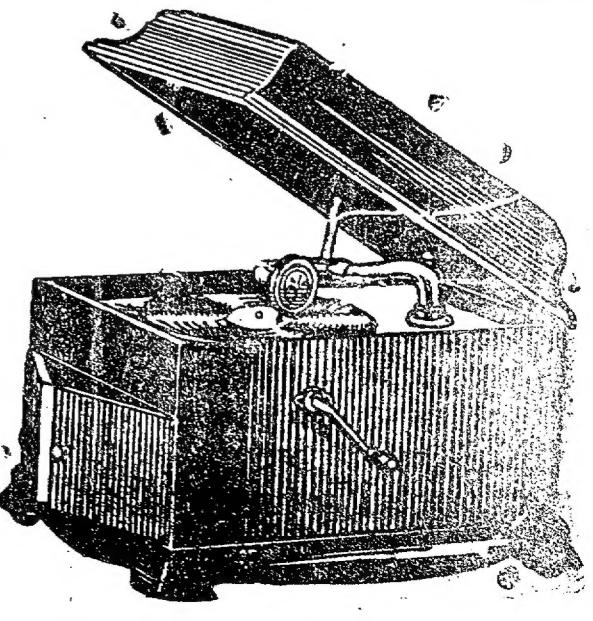
ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రముఖ అంగ్ల భాషాశాస్త్రజ్ఞులచే జరగవలెను.

BOMBAY PHONO GENERAL AGENCY,

బొంబాయి ఫోన్ జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 కాల్యాణి రోడ్డు, బొంబాయి.

520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE". 103-1.

(ఆంధ్ర సత్యము ప్రత్యేకం)

కాగితం

సంపాదకుడు—మహాత్మాగాంధీజీ ఒక్క నైపు నే వ్రాస్తూ, చాలాకాగితాలు వృథాచేస్తున్నావు. సహాయసంపాదకుడు—రెండువైపుల వ్రాసిన ఉత్తరాలువస్తే, మీరు ప్రచురించరుగా. సంపాదకుడు—అది లేదు. కాని, రెండువైపుల వ్రాస్తే మనకు కాగితాలు కలిసివస్తాయి.

బ్యాంకు

ఎల్లయ్య—బ్యాంకులో నీ కేసులు వుందా? పుల్లయ్య—బ్యాంకు మేనేజరు మా బంధువే.

ఆస్తి

ఎల్లయ్య, పుల్లయ్య ఇద్దరు అన్నదమ్ములు. తండ్రి విల్లు వ్రాసి చచ్చిపోయెను. విల్లు ప్రకారం ఆస్తి పంచుకోడానికి పోట్లాటవచ్చెను. అన్నదమ్ము లిద్దరు మల్లయ్యను మధ్యవర్తిగా వెట్టుకొనిరి.

మల్లయ్య—నాతీర్పు ఇది. ఎల్లయ్యకు ఆస్తిని చెరిపగంగా పంచడానికి అధికారం ఇచ్చాను.

ఎల్లయ్య—న్యాయంచేకారు.

మల్లయ్య—తన యిష్టం వచ్చిన భాగం తాను తీసుకోడానికి పుల్లయ్యకు అధికారం ఇచ్చాను.

పుల్లయ్య—న్యాయంచేసారు.

చేప

శ్రీ—అయ్యో, పాపం చేప నీ తాడుకు తగులుకుని చచ్చిపోయింది.

చేపలుపట్టేవాడు—దాని తెలివితక్కువకు నే నేం చేసేది? అది నోరు మూసుకుని వుండి, నేను పెట్టిన ఎరను తినకపోతే, బ్రతికేవుండేది.

పోలీసు

ఒకడు—మీ పిల్లవాడిని ఏ పనిలో ప్రవేశపెట్టుతారు?

ఇంకోడు—పోలీసుపని.

ఒకడు—ఎందుచేత?

ఇంకోడు—వాడు ఎప్పుటికయినా పోలీసులచేతులలో చిక్కి-వలసివచ్చేవాడే!

ముందుకు

ఉపాధ్యాయుడు—నా సలహా అనలించండి. మీరు అన్ని విషయాలలో ముందుగా వుంటే, బాగుపడతారు.

విద్యార్థి—మా నాన్న వెనుకవున్నా, పెద్ద జీతం తెచ్చుకుంటున్నాడండి.

ఉపాధ్యాయుడు—మీ నాన్న కేంపని?

విద్యార్థి—రైల్వే గార్డుపని.

పిల్లికండ్లు

ఎల్లయ్య—అయ్యో, నా కళ్లు పిల్లి కళ్లని, అందరూ ఆక్షేపిస్తున్నారండి. ఏం మందువేస్తే అవి నల్లబడతవండి

డాక్టరు (నవ్వుతూ)—రోజుకు రెండుసార్లు భోంచేయ్యి. మధ్య ఏమీ తినబోకు.

వోటు

కోటరు—మీరు దేవేంద్రుడయినా, నేను మీకు వోటు ఇవ్వనండి!

అభ్యర్థి—నేను దేవేంద్రుడినయితే, నిన్ను ఈవూట్లో ఉండనిస్తానా?

చిలక

ఒకడు—ఆరుభావలు మాట్లాడుతుందని, చిలకను అమ్మితివి. దీనికి ఒక్కమాటయినా రాదు. ఎంత మోసంచేసావు?

ఇంకోడు—తొందరపడబోకండి, నిదానించండి. ఎప్పుడూ మీరే మాట్లాడుతుంటే, చిలకకు సావకాశ మెక్కడిది?

ఏడుపు

పోలీసుభటుడు—అబ్బాయి ఏడవబోకు. మీ ఇంటికే తీసుకుపోతున్నాను.

బాలుడు—నాకోసం నేను ఏడవడం లేదు. మాఅమ్మ కోసం ఏడుస్తున్నాను. మాఅమ్మ నన్ను ఎప్పుడూ పోగొట్టుకోలేదు.

నౌకరు

నౌకరు—మీకు నౌకరు కావాలి వని ఎవరో చెప్పితే, వచ్చాను.

పెద్దమనిషి—మాయింట్లో పని అంతా మావాళ్లే చేసుకొంటారే.

నౌకరు—అట్లాఅయితే, నేను తప్పుకుంటా ఇక్కడే వుంటాను. ఉంచుకోండి.

సంతాననిరోధం

ఎల్లయ్య—సంతాననిరోధాన్ని గురించి ఉపన్యాసం జరుగుతుందట, పోదాం వస్తావా?

పుల్లయ్య—నేను రాను. మాపశువులకు సంతాననిరోధం అక్కరలేదు. మాకు ఎప్పుడూ పాడి ఉండాలి.

నూది

పెద్దమనిషి—(పోసుతూ) డాక్టరుగారూ, మా పిల్లవాడు నూది మింగాడు. వెంటనే రండి.

డాక్టరునౌకరు—డాక్టరుగారు ఇంట్లోలేరు. సాయం త్రానికిగాని రారు. అప్పటిదాకా ఆసుతారా, లేకపోతే నూది యిప్పుడే కావలెనా?

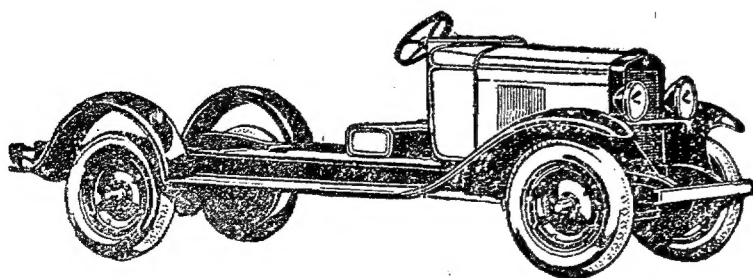
ప్రేమ

ఒకడు—మీముఖం ఒక వైపున ఎత్తుగావున్నది. కాస్త ప్రకారం చూస్తే, మీకుమిమ్మిలమిద ప్రేమ ఎక్కువ వున్నదన్నమాట.

ఇంకోడు—ఆసంగతి నాకు తెలియదు. మాపిల్లవాడు రాయివేస్తే ముఖానికి తగిలి, వాచి ఎత్తుగావుంది.

నేడు ప్రతిట్రక్కు బస్సుస్వంతదారుడు, నాల్గు ఖరీదునకే ఆరింటియందు నునుపును, అంత శక్తిని, అట్టి నడకను పొందవచ్చును. చిరకాలముచక గామన్నును.

అటు నాలుగింటిధరకే.

ప్రాక్ డేజముల నిమిత్తం ప్రాక్ డేజముననే తయారైనట్లుచూచున్నవి.

సామానులకు ప్రయాణీకుల కనుపైన ఛాసిస్. }
క్రొత్తయుటిలిటీ

తేలిక సామానులను గొంపోవుట కనుపైన }
క్రొత్త కమర్షల్ ఛాసిస్.

రూ. 2,345

రూ. 1,775

శేవులవద్ద ధరలు లోనిభాగములకు మోతఖర్చులు వేరు.

ప్రదర్శనార్థమై ఏర్పాటు చేయించుకొనుడు

సింప్లెస్ అండు కో. లిమిటెడ్.,

మద్రాసు,

ఉదకమండలం,

తిరుచినాపల్లి.

నీళ్లు

ఒకడు:—మంచి నీళ్లు అరవంలో ఏమంటారు? చెన్న పట్నం పోతే, మన మేమని అడగాలే?

ఇంకోడు:—నాకు తెలియదు. అయినా చెన్న పట్నం లో నీళ్లతో అవసరం ఉంటుందా?

మంచితనం

పెద్దమనిషి ఒకచిన్నవాణ్ణి, ఇంకో పెద్దవాణ్ణి చేతు లో పుచ్చుకొనెను. అన్నదమ్ము లయిన ఇద్దరు బాలురు కను పించిరి.

పెద్దమనిషి:—మీలో ఎవరు మంచివాళ్ళో కనుక్కుం టానురండి.

అన్న (పెద్దవాణ్ణి తీసుకొనితంటా):—అయ్యా, మా తమ్ముడే మంచివాడండి.

చదువు

తండ్రి:—మీ హెడ్డుమీసలు నాకు వ్రాసిన ఉత్తరం లో "నీడత మంచిదిగాదు. లెక్కలు రావు. ఇంట్లోని రాగు, చరిత్ర చదవడు. తెలుగు అంతకన్న రాదు" అని వ్రా కాడు. అయితే చదువు మానెయ్యి. ఇంకా డబ్బుదండుగ ఎందుకు?

విద్యార్థి:—నాన్నా యీ ఉత్తరాన్ని ఇంకోడు ఎవ రన్నావ్రాసి, హెడ్డుమీసలంతకం పెట్టాడేమో కనుక్కో.

ఉపన్యాసం

ఉపన్యాసకుడిని, అందరూ నిందిస్తుండిరి. అతడిని సమ ర్థించడానికి ఒకడు లేచెను.

ఒకడు:—ఉపన్యాసకుడు, ఒకచోట ఇచ్చిన ఉపన్యా సం ఇంకోచోట ఇవ్వడు.

ఇంకోడు:—ఇయ్యకేం? ఎక్కడ చెప్పినా ఒకటే పుపన్యాసం.

ఒకడు:—అయినా, ఒకచోట గుద్దినబల్ల ఇంకోచోట గుద్దడు, తెలుసునా?

రయిలు

రయిలు వేగంగా పోతుండెను. రామయ్య నిద్రబో తుండెను.

సోమయ్య:—ఏమయ్యా, నీ భార్య లావాటిమనిషా?

రామయ్య:—(కళ్లు నలుపుకొంటూ) అవును. అయితే ఏమి?

సోమయ్య:—రయిలులో నుంచి కిందబడ్డది.

రామయ్య:—అయితే గొలుసులాగి బండిని ఆపినెయ్య లేకపోయినావు? టిక్కెట్టు నాభార్యదగ్గర ఉన్నది. తీసు కోవాలే.

విందు

అతిథి:—నాకు ఆఖరువిందు ఎప్పుడండి?

పెద్దమనిషి:—ఇంచాక జరిగిందే.

ఇప్టం

ఒకడు:—రామయ్య ఇప్టం వచ్చిన పిల్లను వెళ్లి చేసు కుంటే సరిపోయేది?

ఇంకోడు:—అతను ఇంకా ఎందుకు బ్రహ్మచారిగా వున్నాడు?

ఒకడు:—ఏపిల్లా చేసుకోవడానికి, ఇప్టపడలేదు.

ఎరిక

ఒకడు:—తామేనా, భీమేశ్వరరావుగారు?

ఇంకోడు:—అవును, నిన్ను ఎప్పుడూ చూసినట్టు, జ్ఞాప కం లేదే.

ఒకడు:—సంవత్సరంకిందట తమకు నెల్లూరులో గొప్ప సన్మానసభ జరిగింది, జ్ఞాపకం ఉన్నదా?

ఇంకోడు:—ఉన్నది. అయితే ఏం?

ఒకడు:—ఆసభలో, నల్లటోపి పెట్టుకుని కూర్చున్నది నేనే.

మితవ్యయం

ఒకడు:—మార్వాడీలు డబ్బు ఖర్చు పెట్టరు. భార్యను తీసుకు రావడానికి డబ్బు, ఇంకో పనికి తమ డబ్బుకు పోరు.

ఇంకోడు:—అక్కడినుంచి, ఇప్పుడు కొత్తగా వస్తున్న హబ్బు కనిపించలేం?

ఒకడు:—రయిలు ఖర్చు లేకుండా వుండడానికి ఇప్పుడు ఇక్కడే పుట్టుకున్నారు.

స్వర్గం

బాలుడు:—అమ్మా, నా చెల్లి స్వర్గంలో నుంచి కిందికి వచ్చిందా?

తల్లి:—అవును, నాయనా.

బాలుడు:—అంత మంచిచోటులోనుంచి ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చింది?

హిందూయువకుల

ప్రస్తుతపరిస్థితులు వేరుగానున్నవి. మీ చిన్న బిడ్డమాదిరి. వారు ఆరోగ్యవంతులుగాను, బలాధ్యులుగాను ప్రకాశవంతులు గాను ముండిరి. వారు పెద్దవారై ప్రపంచమందంతటా ఇండియా వన్నె కెక్కునట్లు కీర్తిని గడింపగలరు. వారోనర్పు గొప్పపనులు తల్లితండ్రులకు ఆశ్చర్యముల గలిగించి, వారి కీర్తి చిరస్థాయిగా నుండునట్లు నర్పగలరు.

ఇండియాలో చిన్న బిడ్డలందరు, గ్లాక్సో చేతనే పోషింపబడు చుండిరి. రాజకుటుంబము లయిదింటిలోనూడ రాజకుమార్తెకు వా డుచున్నట్టి ఆహారము గ్లాక్సో మాత్రమే బిడ్డలను ఆరోగ్యముగా ను, జలకరముగాను పెంచును. తనతోటి వారలలో కెల్ల మేటి యనిపించుకోగలదులకు. సాయపడును.

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యమైన పోషక పదార్థ ములు చేరిన పాలహోదము. 5

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

వంట

భర్త:—నా అమ్మ వండినట్టు నువ్వు వండగలవా?

భార్య:—అప్పుడు మీ రనుభవించిన అజీర్ణం మళ్లి కా వాలెనంటే, అట్లాగే వండుతాను.

స్త్రీమరు

ఎల్లయ్య స్త్రీమరు ఎక్కి నిద్రబోయెను. తెల్ల వారిం తరువాత,

ఎల్లయ్య:—స్త్రీమరులో ప్రయాణంచేస్తే నిద్ర బట్టదు, వాంతులు వెళ్లుతవని నన్ను భయ పెట్టారండి. నాకేమీ ఇబ్బంది గలగలేదు.

స్త్రీమరుఅధికారి:—స్త్రీమరు ఇంకా రేపు వదలిపెట్టలేదు. ఇంజను చెడిపోతే, బాగుచేస్తున్నారు.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర-త్రి డజన్ రు 7½. బామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డజన్ రు 4½. గులాబి, క్రోటన్ను, పులచెట్లు డజన్ రు 5. నీ మ తర్కారి, పులవిత్తులు 24 దినుసులు రు 2½. స్వదేశ తర్కారి విత్తులు 12 ది నుసులు నెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇనాం. Chandra Nursery, P. O. Salem June

GREAT MUSICAL DEPT.,
16, Parsi Church Street,
(Teritta Bazaar, Calcutta).

ఒక హోమ్ విధమును కొనుపట్టి ప్రతియొక్కరికి ఒక సారంగి వాద్యము (వైయోలిన్) యినామగా యివ్వబడును. వివరములకు జాపితాలో ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

CHATTADDY & Co.

సీమక మలములు

అందరి జేబులకు తగినవి
బోగిలాల్ మంగల్ జి,
89 సాలవీధి, మదరాసు.

వ్యాధి పీడితులకు వరప్రసాదమగు ఓమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

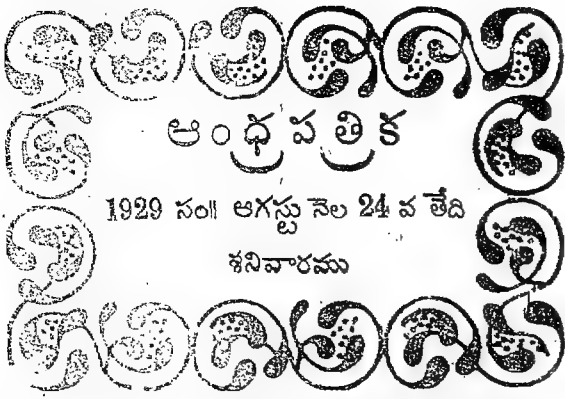
స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. కేర్లదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టాక్స్ త్షయదగ్గు నివారిణి
వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి
పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0
G. S. STEERS,
21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రీగారిచే సమస్తాయుర్వేదోపధములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినచో పి, పి, గ పంపబడును. కేట లా గు ఉచితము
25.6

జెస్సీ

జెస్సీ రిపోర్టుల జూచిన, ప్రస్తుత పరిపాలనవిధానము మార్పు జేసినగాని, యీ భాగములకు ప్రయోజము గలుగదని విదితమగును. మద్రాసు ప్రావిన్సును సహాయసంఘమువారు, ఏజెన్సీ పరిపాలన విధానము మార్పు జేసిన నవనరము లేదని తెలిపిరి. కాని, నిజ మాలొచించిన, ఇతర ప్రదేశములలో ప్రవేశపెట్టెడి సంస్కరణములను ఏజెన్సీలో గూడ ప్రవేశపెట్టినగాని, ఏజెన్సీ భాగము లభివృద్ధి జేసిన జాలవు. ఏజెన్సీలు వెనుకబడినవని ఎంచునంత కాలము, అవి వెనుకబడియే యుండును. 1928-29 సంవత్సరమున విశాఖపట్టణము ఏజెన్సీలో, ఆర్కాట్, ఛార్లెస్టన్ నేరములసంఖ్య వృద్ధి యయ్యెను. అంతయు గాని, ఇతర నేరములు వృద్ధిగాంచలేదు. అడవుల యిబ్బందులను తీర్చుట ఎంత యవసరమో దెలుప నక్కరలేదు. మద్యపాన నిషేధ ప్రచారమును సాగించుచో, ఏజెన్సీకి లాభించు ననుటకు నంది యము లేదు. వెనుకటి రిపోర్టులు, ఏజెన్సీలో నిట్టి సంస్కరణమును సాగింప వీలు గలదని, సూచించి యుండెను. సివిలు వ్యాజ్యముల సంఖ్య పెరుగు చున్నది. “దురదృష్టవశమున ఏజెన్సీలో వ్యాజ్యములసంఖ్య పెరుగుచున్నది. అందుచేతనే నిలువ యున్న వ్యాజ్యములసంఖ్య యధికముగ నున్న” దని, ఏజెంటు బ్రాకెసుగారు తెలిపిరి. వైద్యసహాయము చాల తక్కువ యని, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రోగులకు వసతులు చాల వనియు, పెక్కు డిస్పెంసరీలను తిరిగి కట్టుట యవసరమనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది.

ఏజెన్సీ ప్రజలను పీడించెడి ముఖ్యవ్యాధి మన్యజ్వరము. దీనిని పోగొట్టుటకు అమెరికా మున్నగు దేశములవలె విశేషప్రయత్నముల నలిపిన గాని, ప్రయోజనముండదు. ప్రభుత్వమువారిపుడు వ్యయ జరుపుచున్న మొత్తము చాలతక్కువ యని చెప్ప వచ్చును. ఈ విషయమై ఏజెంటుగారి రిపోర్టు యిటుల దెలుపుచున్నది:

“గూడెములో మన్యజ్వర బాధను తొలగించు టమొత్తము పదివేలరూపాయలమొత్తము నా కొనగ బడినది. ఈసాములో రెండువేలరూపాయలు తిరిగి ఇచ్చివేయబడెను. కృష్ణదేవిపేట, చింతపల్లి, లమ్మసిగి, పెదవలస లను నాల్గు పరిశోధనస్థలములకు క్లెయిన్ డిస్ట్రీక్టు, నాల్గు ఆరోగ్యపు ఇన్స్పెక్టరులను నియమితులయిరి. కొన్ని పరిశోధనలు జరిగెను. మన్యజ్వరనివారణమునకు, భూమి అడుగునీటిని త్రీవైచుటయే, ముఖ్యమార్గమని, ఫలితములు దెలిపెను. శిశుబాంధవ వ్యవసాయసహాయోద్యోగి లేక పోవుటచే ఓంట నాగువిషయామున అనుకూలఫలము

గలుగలేదు. ఈజిప్టు లపంగిముల పెంచుటకు జేసిన ప్రయత్నము విఫలమయ్యెను. “ప్యారిస్ గ్రీను” అను ఒకవిధమయిన పాపాణమును ప్రవహించెడి నీటిలో గలుపుటకు యత్నింపబడెను గాని, యిది చాల కాలము కొనసాగకపోవుటచే, ఫలిత మేమయ్యెనో జెప్ప వీలులేదు.”

అమెరికాలో పెనామా కాలువను త్రవ్వన ప్పడు, ఆ ప్రదేశమంతయు మన్యజ్వరభూమియై ఖనిజేయువారలను మిగుల బాధపెట్టెను. కాని, యీ ప్రదేశమునుండి అమెరికనులు మన్యజ్వరమును సులభముగ పోద్రోల గలిగిరి. అట్టి పద్ధతులను గ్రహించి, ఏజెన్సీ భాగములలో నేల యవలంబింప గూడదో తెలియదు. స్వల్పప్రయత్నములవలన ప్రయోజనముండునని తోచదు. విద్యాభివృద్ధి చాల కొరవడి యున్నది. “విద్య ఏజెన్సీ ప్రజలకును, అందు ముఖ్యముగ కొండజాతులవారికిని రుచింప దను శోచనీయమగు సంగతి నంగీకరింపకతీర”దని, ఏజెంటుగారు తమ రిపోర్టులో వ్రాయుచున్నారు. ఈ కారణముచే, విద్యావ్యాప్తికి తగిన ప్రయత్నముల గావించకుండుట పాడిగాజాలదు. ఏజెన్సీ ప్రజలలో నయినను, తగినకృషి జరుగుచో, విద్యపట్ల నభిమానము గుడురకమానదు. అవసరమగుచో, విద్యా పద్ధతులను మార్చవచ్చును. ప్రస్తుతపద్ధతుల ననుసరించి, సెకండరీ విద్యను కొనసాగించుట లాభకరము గాదని, ఏజెంటుగారు దెలుపుచున్నారు. పశుసేయ గ్రంథములు ఏజెన్సీ పరిస్థితుల కనుగుణముగ లేవని యు, ప్రత్యేక పశుసేయగ్రంథము లవసర మనియు, వీరు గోరుచున్నారు. విద్యావిధానమును మార్పుటకు ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించుట యవసర మని, విదిత మగుచున్నది. పెక్కు రోడ్లు మరమ్మత్తు లేక చెడి పోవుచున్నదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఏజెన్సీలో రోడ్లయవసర మెంత గలదో, యూహింపవచ్చును. ఏజెన్సీలో నిర్బంధప్రవాసపద్ధతి యమలులోనున్నది. పండ్లెండుగురు ప్రవాస మనుభవించుచున్నారు. ఏజెన్సీలో నమలులో నున్న విచారణపద్ధతులు వేరుగ నున్నవి. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటయు, తగిన న్యాయవిచారణ పద్ధతులను ఏర్పరచుటయు నావశ్యక మని తెల్లమగుచున్నది. ఏజెన్సీ ప్రజలయినను, నిరంకుశాధికారమును ప్రేమించెద రనుట, విశ్వసనీయము గాజాలదు. ఏజెన్సీలో లోహపు గనులు గలవనుప్రసిద్ధి గలదు. కాని, వీనినిమొత్తమై ఎవరికిని లైసెన్సుల నీయలేదని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పార్వతీపురము రాయపూరు రైల్వే పూర్తియగుచో, ఇక్కడి ప్రజల రాకపోకలకు చాల లాభకరముగ నుండును. గూడెము తాలూకా పరిస్థితులు శాంతముగ నున్నను, కల్యాణసింగపురము నందు కోదలకలవర మింకను నిలిచియున్న దని, రిపోర్టు దెలుపు చున్నది. గోదావరి ఏజెన్సీలోను మన్యజ్వరసమన్య ప్రబలముగ నున్నది. దీనియేజెంటుగారు బ్రానుగారు తమ రిపోర్టునందు “మన్యజ్వరము ఏజెన్సీలో మిగుల సామాన్యజాడ్యము, గతసంవత్సరము 11673 మందికి చికిత్స జరిగియుండగ, ఈ సంవత్సరము 15170 మందికి చికిత్స జరిగెను. భద్రాచలం, చెర్లలో దప్ప మిగిలిన ప్రతిష్ఠాపనలన్నిటిలో చికిత్సనొందినవారి సంఖ్య వృద్ధి గనుపించెను. మన్య బాధానివారణకుగాను, ఈ సంవత్సరమున, రు 3105-6-0 లు

ఖర్చు పెట్టబడెను. క్విన్జెను ప్రజలకు ఉచితముగ పంచి పెట్టబడెను. ఏజెన్సీలో మన్యజ్వరసమన్యయే అన్నిటికన్న ముఖ్యసమన్యగనున్నది. ప్రభుత్వమువారు దీని నెదుర్కొని, నివారించెదరని నమ్మవచ్చు” నని వ్రాసిరి. మన్యజ్వరమునిమొత్తమై ఖర్చు పెట్టబడిన మొత్తమును, చికిత్సనొందినవారి సంఖ్యయు చాల తక్కువగనున్నవి. గోదావరి ఏజెన్సీయందు స్టేటు ఖ యి దీ లు లేరు. పోలవరం డివిజనులోని ఎస్టేటులను ప్రాప్రయిటరులు స్వయముగ పాలించుచున్నను, భద్రాచలం డివిజనులోని ఎస్టేటులు మాత్రము, ప్రాప్రయిటరుల ఏజెంటులచే నిర్వహింపబడుచున్నవి. ప్రాప్రయిటరులు ఇక్కడ నివసించ రనియు, రయితుల డేమముపట్ల స్వయముగ నెట్టిశ్రద్ధ వహింపరనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. గంగోలు ఎస్టేటు ప్రాప్రయిటరుమాత్రము తమ ఎస్టేటులో నివసించి రయితుల డేమముపట్ల శ్రద్ధవహించుననియు, ఇతరులుగూడ వీరిమార్గము ననుసరించుట మేలనియు, ఏజెంటుగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. “కొండవాండ్రు, మర్యాదస్థులుగాని, కపటులుగారు. బాకీయున్నచో, వీరు దానిని తీర్చివైచుటకు ఆతురము జూపెదరు. బాకీనిమొత్తము తమ ఆస్తిని ఋణదాతలు దీసికొనుటకు వీరు నమ్మి తింతు”రని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఈయవకాశము వైకొని, పలువురు వీరిని నష్టపెట్టుటయు గలదు. ఏజెన్సీ భాగములకు గూడ, ఇతరభాగముల కిచ్చు సంస్కరణములను ప్రసాదించినగాని, అవి చక్కబడనేరవు. ఈ విషయమై ఏజెన్సీ ప్రజలు ఆందోళన నలిపి, తమ యభీష్టమును నెరవేర్చుకొనుట మేలు. లేనియెడల, ఎప్పటికిని, వీరి దుర్గతి తొలగజాలదు.

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని అధికారభంగము

ఇర్విను ప్రభువు, ఇండియా మంత్రిగార్లు సంభాషణలకు ఫల మేమగునని యింతకాలము నుండియు, తర్కవిత్తరకములు వెలువడుచుండెను. కాని, ప్రథమఫలిత మిపుడు వెల్లడియయినది. భారత శాసనసభాధ్యక్షుని అధికారము సంకుచితము గావించబడునను వదంతి తుదకు నిజమయ్యెను. ఇర్వినుప్రభువు ప్రసంగములో సూచించబడిన బెదలింపు సార్థకమయ్యెను. ఇట్టి నిరోధమునకు లేబరు పక్షమునకు జేరిన ఇండియామంత్రి అంగీకారము దెలుపుట జూడ, లేబరు ప్రభుత్వమువారిపై నెట్టి యాశ బెట్టుకొని లాభములేదని, స్పష్టమగుచున్నది. భారత శాసనసభతో యోచించకుండనే ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, ఇండియా మంత్రిగారును నిబంధనలను మార్చిరి. శాసనసభవారి హక్కులను కాపాడుట కిట్టిమార్పును చేసినటుల దెలిపెడి ప్రభుత్వమువారు, శాసనసభతో నేల సంప్రతించియుండలేదు? శాసనసభల అధికారము ఎంత నామమాత్రమయినదో యూహింపవచ్చును. మీరటు కుట్రకేసులోను, ప్రజారక్షణచట్టమునందును విచారించెడిప్రశ్న యొక్కటే యయినపుడు, కేసు ముగియువరకు చట్టమును చర్చింప రాదనుట దోషమగునా? నిబంధనలను మార్పునంతటి యవసరమిందువలన గలిగెనా? నూతననిబంధనప్రకారము

ఎట్టిచట్టమును ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టినను, దానిచర్యను నిలిపివైచుటకుగాని, వాయిదా వైచుటకుగాని, అధ్యక్షునికి అధికార ముండగూడదని, తేటతెల్లమగుచున్నది. ఇట్టినిబంధనను గావించుట వలన, పట్టుగారిగౌరవమున కెట్టిభంగము కలుగజాలదు. పట్టుగారు దేశక్షేమమును, న్యాయరక్షణను మది నెంచి, కేసు విచారణ కెట్టిభంగము కలుగకుండుటకు, ప్రజారక్షణచట్టపు చర్యను ఆపివైచుటలో, మిగుల దూరదృష్టితో ప్రవర్తించిరి. వీరు భారతీయు లెల్లరభాగక్షకు పాత్రు లయిరి. ప్రభుత్వమువారు వీరిదూరదృష్టిని గుర్తించక, వీరి అధికారమును తగ్గించుచో, వారికిరీకే కళంకము వాటిల్లును. ఇండియామంత్రిగారుగూడ నిట్టి చర్యకు తోడ్పడుటచే, లేబరుప్రభుత్వమువారిపట్ల భారతీయులలో ప్రబలిన యవిశ్వాసమును మరింతగ పెంచెదరు. పట్టుగారి పట్లభారతీయు లెల్లరకును విశ్వాసము గలదనియు, నూతననిబంధన శాసనసభాక్షేమమునకు భంగకరమనియు, అన్నిప్రదేశములవారును తీర్మానించుట యవసరము. పట్టు బోలు ధైర్యశాలులే, నిష్పక్షపాతహృదయులే, శాసనసభాధ్యక్ష పదవిని స్వేచ్ఛగ నిర్వహింప వీలులేనపుడు, తక్కుంగలవారిస్థితి ఎటులుండునో చెప్పవలయునా? ఇంకను శాసనసభలలో నిలిచియుండి, పొడిచి గెలుతు మనువారు, ప్రస్తుతస్థితిని గుర్తించి, సత్యమును గ్రహించుట మేలు. రాబోవు భారతశాసనసభలో సభ్యులందరును తమయసమ్మతిని దృఢముగ చెలిపి, ప్రభుత్వచర్యను ఖండించెదరని నమ్మెదము. నిబంధనను ముందే మార్పుటచే, యూనుఫ్ ఇమామ్ గారు ప్రతిపాదించ నెంచిన తీర్మానమున కవసరము దప్పిపోయినది. శాసనసభవారి యభిప్రాయమును కనుగొనకుండ, అధ్యక్షాధికారమును తగ్గించు నిమిత్తము, ప్రభుత్వమువారు నిబంధనలను మార్చగూడదని, తీర్మానము గోరుచున్నది. శాసనసభాభిప్రాయమును వినకుండనే, నిబంధనలను మార్చినందులకు, ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుట దప్ప సభ్యులు చేయదగిన కార్యమింకొకటి కనుపించదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారియందు అవిశ్వాసము జూపగూడదనియు, వారు త్వరలో గొప్పమేలు జేసెదరనియు, ఇంగ్లండు నుండి తిరిగివచ్చిన మణ్సుఖంఛెట్టిగా రిదివరకును, బి. శివరావుగారు నిన్నటిదినమునను చాటి యుండిరి. గాంధీమహాత్మునితోను, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారితోను గూడ లేబరు ప్రభుత్వమువారు సంప్రతించెదరనియు, వారిద్వారాబడంబడికను కుదుర్చుకొనెదరనియు, సప్రూగా రిటీవల గావించిన ప్రకటనముగూర్చి ఇండియా ఆఫీసువారు యోచించుచున్నారనియు, శివగారు బాంబాయిలో పత్రికా ప్రతినిధితో జెప్పిరి. కాని, నిబంధనలను మార్పుచు, ప్రభుత్వమువారిపుడు గావించిన ప్రకటనజూచిన, నిట్టి యాశయంతయు అడియాసయని, స్పష్టమగును. ఇక నయినను భారతీయులు కాంగ్రెసు ఆదేశమును సఫలపరచి, స్వప్రయత్నబలముమూలమున స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట, వివేకమగును.

లాహోరు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత

లాహోరుకాంగ్రెసు సభకు అధ్యక్షతవహించుటకు గాంధీమహాత్ముడు నిరాకరించిన నాటినుండియు, దేశమందంతటను తీవ్రమగు ఆశాభంగము

వ్యాపించియున్నటుల, స్పష్టమయ్యెను. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, మహాత్ముని తమ నిశ్చయమును మార్చుకొని, అధ్యక్షత సంగీకరింపవలయునని, కోరుట, సమంజసముగ నున్నది. ఇటులనే ఇతర నాయకులును, కాంగ్రెసుసంఘములును కోరి, మహాత్ముని అవిశ్వాసమును పోగొట్టుట సమంజసము. నేడుగుత్తగారు “వసుమతి” పత్రికాప్రతినిధికి చెలిపినటుల, అధ్యక్షస్థానము సలంకరింపగలవారు హిందూదేశమునందెందరో యున్నను, మహాత్మునివలె సార్వజనిక గౌరవము బడసినవారింకొకరు గనుపింపరు. వారివలె సందిగ్ధసమయములందు అనుకూలహిత వాసగువారును, ఎట్టి వివాదములను పోరాటముల నయినను సమయ జేయగలవారును, విద్యాధికులలోను జనసామాన్యమునందును, వివిధజాతులందును, వివిధమతసంఘములందును విశ్వాసము బుట్టించి, ఎల్లరను కార్యోత్సాహపరుల గావించగలవారును మరియొకరు గనుపింపరు. మహాత్ముడు నూతనపరిస్థితులకు పనికిరాడనుట, మృషావాదము. నూతనపరిస్థితులలో, దేశమునందు అసహనము పెరిగియున్న సమయమున, ప్రజలను అహింసామార్గమునందు నడిపి, ధర్మపథము దప్పకుండ జేయగల నాయకుడు గాంధీమహాత్ముడు దప్ప మరియొకరుగారని యాధిగ జెప్పవచ్చును. స్వకక్షిపైసను, నిర్మాణకార్యక్రమముపైసను, వారి కున్న గాఢవిశ్వాసము మరియొకరికి లేదని చెప్పవచ్చును. అయినను, భిన్నాభిప్రాయములు గలవారియెడ, గాంధీమహాత్ముడుచూపెడి సహనముగాని, ఓర్పుగాని, ఇతరులకుండజాలదు. అందుచే, మహాత్ముని యభిప్రాయములతో నేకీభవింపనివారు గూడ, ప్రజల నేకముఖమునకు దీసికొని వచ్చి నడువగలవారు మరియొకరు లేరని, యంగీకరించుచున్నారు. కాంగ్రెసుసభ్యులందరును పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తోబాటు మహాత్ముని వేడుట యవసర మని, నేడుగుత్తగారు చాటుచున్నారు. అటుల జరుగుచో, మహాత్ముడు ప్రజల కోర్కెను మన్నించునని నమ్మవచ్చును.

అహింస

అహింసాప్రతరక్షణమునిమిత్తమై ఓపికతో పాటుబడవలయునని, గాంధీమహాత్ముడు ఈవారపు “యంగుఇండియా” పత్రికలో ఎచ్చరించుచున్నాడు. నేడు ప్రజలలో అసహనము వ్యాపించియున్నమాట నిజమే. కాని, ఇట్టి సమయమునందు అహింసాపద్ధతి ననుసరించుట, బలమే యగునుగాని, బలహీనత గాజాలదు. పాశ్చాత్యప్రపంచముతో వారి పద్ధతుల ననుసరించి, పోటీజేయుట, ఆత్మహత్య యగుననియు, నైతికబలమే యిప్పటికిని ప్రపంచమును నడుపుచున్నదనియు, హింసాధిక్యము పైకిమాత్రమే కనుపించుచున్నగాని, నిజముగ నదిలేదనియు, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు గూడ దౌర్జన్యముతో విసువెత్తియున్నదని, కెల్లాగు బడంబడిక తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అహింస జయము గాంచునని, బర్మోలీచరిత్ర తేటపరచెను. దాని ననుసరించు వారిశీలమువై, జయూషజయము లాధారపడి యుండును. హిందూదేశము బాగుపడి, ప్రపంచాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయు ననుచో, శాంతి మార్గముద్వారానే యిక్కార్యము నెరవేరునని, మహాత్ముడు చెలుపు

చున్నాడు. మహాత్ముని దృష్టి తాత్కాలికలాభమువై గాక, లోకకళ్యాణమువైనను, ధర్మరక్షణవైనను నిలిచియున్నదనుటకు సందియములేదు. హిందూదేశ మిసమయమున ప్రపంచమున కొనగ గలిగిన సందేశము, అహింసా సందేశమే యని మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. మహాత్మునియత్నములకు, ప్రజలెల్లరును తోడ్పడుచో, తాము తరించి, లోకమును తరింపజేయగలరు.

సింధు వరదలు

హిమవత్సర్వతముపైనుండి జారిన క్లెషియరు అను మంచుకొండ ఇంతకాలమునుండియు ఆనకట్టవల్ల ఆపివేయబడినను, తుదకు కరగి సింధునది వరదలకు కారణమయినది. మయకు డాము బద్దలై, సింధునది పొంగుటకు కారణభూతమయ్యెను. దీనికి తోడుగ, వర్షపాత మధికముగ నుండుటచే, వరదలు మిక్కుటమై సింధురాష్ట్రమును జేరుచున్నవి. పంజాబునదులు పొంగుటచే, సుక్కూరును ముంచివేయునని యూహించుచున్నారు. సింధునదిప్రాంతప్రజలు రైల్వేబండ్లలో తలదాచుకొనుచున్నారు. ఉద్యోగుల నితరప్రాంతములకు గొంపోవుచున్నారు. పరిస్థితులు విషమదశకు వచ్చెనని, తెలియుచున్నది. కెయిరుపూరుయొద్ద పడిన గండ్లు ఇంతవరకు మరమ్మతు గాకబోవుటచే, ఈ ప్రదేశము చాలనష్టముననుభవించునని యూహించబడుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరమునందును, ఏదియో యొక ప్రాంతమున వరదలచే ప్రజలు బాధనొందుచునే యున్నారు. ఈ సంవత్సరమున, సింధురాష్ట్రవాసులు బాధపడుట తలస్థించుచున్నది. ఇప్పుడయినను వరదలు తగ్గి, ఉపద్రవము తగ్గచో, ప్రజలు తెప్పిరిల్లగలుగుదురు. ఇట్టి విపత్సమయమున, అన్ని ప్రాంతములవారును సింధురాష్ట్రవాసులకు సహాయము సలిపి, ప్రకృతిబీభత్సమువలన గలిగిన బాధలను కొంతవర కయినను నివారించుట ధర్మమగును.

వల్లభాయి పట్టుగారి కోర్కె

బార్డోలీ ప్రశ్నను విచారించు నిమిత్తమై ఏర్పడిన బ్రూముఖ్లేట్టు సంఘపు రిపోర్టు చాలవరకు శ్లాఘనీయముగ నున్నను, కొన్ని తప్పులతో గూడుకొన్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు నిర్మోహదలచినలాండు రివిన్యూ చట్ట మనుకూలముగ నుండుచో, దాని ననుసరించి, యీ తప్పులను సవరింపవలయుననియు, పట్టుగారు ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. ఇందు వివరీతమేమియులేదు. కాని రివిన్యూమొబరగునర్ రూపగా, రిపోర్టునందలిలోపములు రయితుల కన్యాయము గలిగించునంతటివి గావనియు, పట్టుగారికోర్కెను సఫలపరచ వీలులేదనియు, బదులు జెప్పిరి. అడుగు అడుగునకు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకోర్కెను నిరోధించుట ఎంతకు సమంజసమో యూహింపవచ్చును. తమ కిక్కిరియించు రయితులను తిరిగి పోరాటములో దింపుట కిష్టము లేదనియు, రయితులు తడవ తడవకు ప్రత్యేకచర్యలకు దిగవలసివచ్చుట అనుకూలచిహ్నము గాదనియు, అందుచే పైకి కనుపించుచున్న యిబ్బందులను ప్రభుత్వమువారు స్వయముగ తొలగించుట మేలనియు, పట్టుగారు గావించిన హితవు మిగుల యుక్తముగ కన్పట్టును. ప్రస్తుత పరిపాలనానిధానము మూలనగాని, ప్రజాభిప్రాయ నెరవేరుటకు సాధ్యపడదని, దీనినిబట్టి విదిలమగుచున్నది.

గౌతముని జీవకారుణ్యము

(పంచకర్ణ వీరరాఘవస్వామిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.)

జాతీయవాదులు భారతీయతను బరికించితిని. అందు జగన్మాత రావుగారిచే చిత్రింపబడిన గౌతముని జీవకారుణ్యమును చిత్రరాజమును గండ్లార గాంచి మనసార యమితానంద మొందితిని. ఆదృశ్యమును గాంచిన బ్రతి మానవుడు పవిత్రమైన వినిర్మల కారుణ్యతత్వము గ్రహించి దయాసముద్రమున నోల లాడకుండ నుండజాలడని యభిప్రాయపడితిని ఆహా! కరకుమార కులచే ఖండింపబడనున్న మేక, ఆర్తరక్షణార్థమై 'అంబా' యని యరచుచు గౌతముని గొగ్గలించుకొని, యాతని మోమెట్లు దీనముగా విలీకించుచున్నదో పరికింపుము? ప్రపంచమునకు ప్రేమ తత్వమును బోధించిన బుద్ధుడు, — చక్రదీప కరుణారసమును వెద నెట్లిన గౌతముడు, ప్రాద్దేశమున కంతకు 'అహింసా పరమో ధర్మ' మని ప్రకటించిన గౌతమబుద్ధుడు, తన్ను రక్షింపు మని ప్రేరేపించిన మేనమునకు భయము బాపుచున్నట్లు కుడిచేయి వీపు పైనిడి, యెడనుచేత దాని కంఠము నాలింగనము గావించుకొని సుధాకరచంద్రచింబ మనదగు మోమునుండి యమృతమయ దృష్టులతో కరుణారసము వర్షించుచున్నట్లుండెను. అవేమక దేవీమందిరముదరి యనాగరిక జనసమూహము, బలి భానమును బురస్కరించుకొని నిలబడియుండిరి. అం దొక రాక్షసాకారుడు యొకకత్తిచేబట్టి రక్తసిక్తయైన గోచిపాతతో నిలబడి యింకను మేకలను దెప్పని చేసాజ్ఞ చేయుచుండెను. మరియు దేవీమందిరమునకు వెనుక మూఢజనుల పూరిండ్లు గన్నట్లును రంగము నెంతయో రంజితముగ చేసివైచుచుండెను.

ఇట్టి భావైకచిత్రములే మానవకల్యాణమునకు మార్గ దర్శకములు. దేశసాభాగ్య సాధమునకు సోపానములు. ఇట్టి చిత్రకారులే దేశమాత కనుగుణులు. ఈ చిత్రమును భారతి పత్రికాధిపతులు తమ భారతీయందు ముద్రింపించుకొని చిత్ర కారునికి నూరురూపాయలు పారితోషిక మొసగిరిని వినియుంటిని. మరియు నింతమొత్త మేచిత్రమునకు యిచ్చియుండలేదని యింటిని. చిత్రకళాభివృద్ధికై తగినంత ప్రోత్సాహ మిచ్చుచు న్నందులకు పత్రికాధిపతులు కాష్టాపాత్రులు. ఈ చిత్రకారుని నే నెగురుచును. తెలగ సంఘములోని గౌరవనీయ సభాకుడు. మరియు సకలసద్గుణోపేతుడై చిత్రకారలక్షణములు గల్గియున్న చుండును. మున్నుం దనేక భావచిత్రములు చిత్రించి దేశ మాతకు విఖ్యాతి గూర్చు దేవదేవు డీయనకు ఆయురారోగ్యము లిచ్చి రక్షించుగాక!

ఏలూరు వ్యాయమసంఘము

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులు ఇ. జె. జాక్సనుగారు సంఘమందిరమును చూచుట

జాక్సనుగారు పాఠశాలలను పరిశీలించుటకు ఏలూరు వచ్చి వ్యాయమసంఘ మందిరమునకుగూడ వెళ్లిరి. సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమిందారు ఎం. ఎల్. సి. గారిని యితరసభ్యులను స్వాగతమునగిరి. జాక్సనుగారికి పరిశుభ్రమగు నామందిరమునంతను చూపించి కొన్ని విధములకు తీరనవ్యాయమములను చేసి చూపించిరి. ప్రాజాత్యము సంబంధముల కొన్ని పరిశీలించుచుగూడ చేసిరి. సభకు చాలయం ది సమస్యలు వచ్చిరి. శ్రీయుత కమ్మల అప్పన్నగారును వారి సభ్యులను చేసిన వ్యాయమములను చాల ప్రశంసించిరి. సంఘము నా రి పక్షమున శ్రీయుత ఎం. కొటయ్య నాయుడు గారు జాక్సనుగారికి సందనము లర్పించిరి. పిమ్మట జాక్సనుగారు చిత్రితిని, ప్రత్యుత్తరమొసగి ఇదివరకు వెనుకటిమంత్రి ఏ. రంగనాథం మొదలగువారును ఇప్పటి ప్రధానమంత్రి సి. కుబ్జరాయనుగారును మదరాసు గవర్నరు మెంటు ఫిజికలు కల్చరు అసిస్టెంటు డైరెక్టరును యీమందిరమును చూచి యున్నారు.

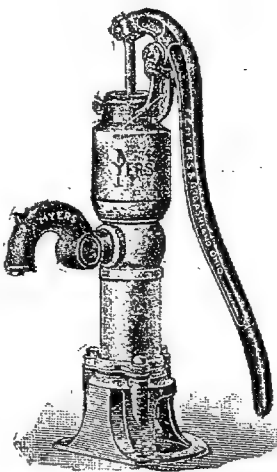
దశరాత్రాయామ పోటీపరిశీలు.

ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున ప్రతివత్సరమును సకలభారత వ్యాయమపోటీపరిశీలు శ్రీ మోతే జమిందారుల పోషణక్రింద జరుగుచున్నది. ఈ సంవత్సరము మదరాసు ప్రెసిడెన్సీనా ర్గదరునగూడ పోటీచేయుట కవకాశ మియ్యబడును. కావున మోచ్చిమంది రాగలరు. కావున ఏలూరు పౌరులందఱును "సంఘము తోడ్పడ దశరాత్రవర్షములు జయప్రథముగా కొనసాగునట్లు చేయగోరెదను" అని యొక విలేజింగ్ చేసెను.

గట్టి!

బలమైన!!

దృఢమైన మేయర్స్ పంపు

ఎచ్చటనైన నమర్చ వీలగునట్టిది
ఎంతటి మోటువాడుకకైనను తాళగలదు
విడిబావులు లేక గొట్టపుబావుల కుపయోగించవచ్చును
ప్రజలు యుపయోగించుకొనుటకు మనవి

మ న వి

అనేకుల కోరికలమీద, మేయర్స్ పంపు మిగుల దృఢముగా నుండి, వీధులలో నహితము పలువురచే యిష్టమువచ్చినరీతి వుపయోగించినను చెడకుండునట్లు తయారొనర్చుటకు ఫాక్టరీవారికి వ్రాసియుంటిమి. తత్ఫలితముగా మార్కెటునందు యీ దృఢమైన పంపును ప్రవేశ పెట్టుచున్నాము. ప్రజలు దీనిమీద వారిదృష్టుల ప్రవహించెదరు

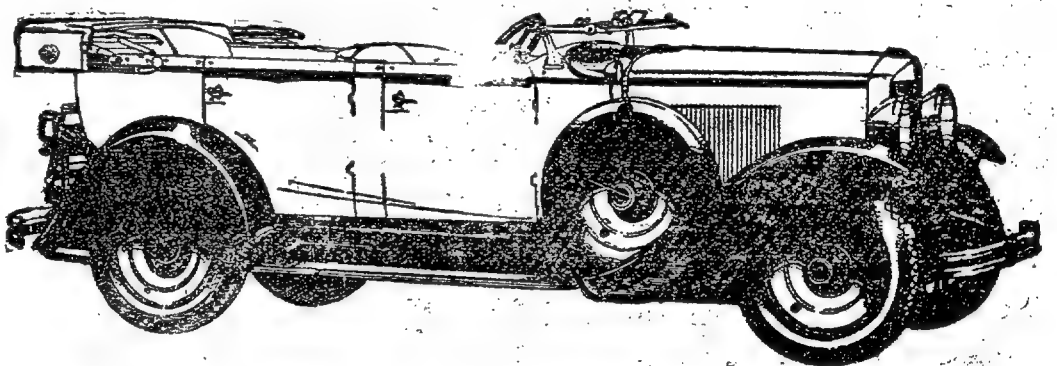
గాత అని కోరుచున్నాము.

సోల్ ఏజెంట్లు:— లి మా యి బ్ర ద ర్స్,

1/178 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు నెం. 202, మద్రాసు.

నబ్ ఏజెంట్లు:— వైండ్సు అండు కో., బెజవాడ.

నూతన ఆటో మొటీవ్ రికార్డు

గ్రహామ్-పేజిలో అనేకములైన మోడల్స్ కలవు. రోడ్స్టర్, కాబ్రియోలెట్, కూప్, స్పీడ్ షీట్స్, రి ఛాసిస్ మీద 6, 8 సిల్లెటో అమర్చబడినవి. ధర లో చాల వ్యత్యాసమున్నది. 612 మోడలికప్పు మిగతా వన్నియు 4 స్పీడ్ ఫార్వర్డ్తో నమర్చబడినవి.

గ్రహామ్ పేజీ ఆటలు ఎనిమిదులు గడచిన సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టబడినది. ఆటోమొబైల్. చరిత్రను నందు ఇతర యేరకము కారులు కంటెను ప్రథమ సంవత్సరము నందే గొప్ప అమ్మకము దిగ్విజయముగా జరిగినది. ప్రస్తుత మా ప్రదర్శనములోనున్న నూతన రకము కారులలో మీరు అభివృద్ధికరమైన ఆకారమును, దివ్యమైన చేతను, అత్యధికమైన ట్రీ విలువను కనుగొనగల రని నమ్మదము.

Joseph C. Graham
Robert C. Graham
Ray A. Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ.,

2/11, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:— బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.

ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:— ఉత్తరజిల్లాలు:— టి. సి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:— టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:— టి. హెచ్. సి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1708

GRAHAM-PAIGE

మాన్ సాల్ వారి ఔషధములు

1. జర్మినైడ్—పురుగులను చంపు ఒకవిధమైన ద్రవపదార్థము నీటితో కలిపి ఉపయోగించవలెను. సీసా 1-కి రూ. 1-8
2. అంజనము—ఆలేపనముగా నుపయోగించు నట్టిది. మంచి గుణమివ్వ గల వైపుత మందు. బాడీ 1-కి రూ. 1-6
3. గొంతునొప్పి బిల్లలు—మాన్ సాల్ నందు క్రిమినాశకమైన శక్తి ఎక్కువగా కలిగియుండుటవట్టి, గొంతునొప్పికి యీబిల్లలను తయారు చేయుటకు వీలైనది. విషక్రిములను సంహరించును. లోని సున్నిత నాళము లెవ్విటికి హానిచేయదు. డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0
4. రస గొట్టములు—లోనికి రసములు, విషములు మొదలైనవి యిచ్చునప్పుడు వీటిలో నింపియిచ్చునట్లు వైద్యు లందరు సలహా నిచ్చు చున్నారు. ఆహారము పోవుమార్గమునకు ఎట్టి హానిచేయజాలదు. సీసా 1-కి రూ. 3-6

మాన్ సాల్—వైద్యప్రపంచము

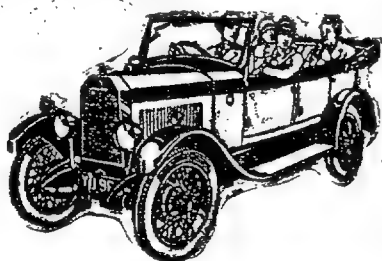
వైద్యు లందరకు మాన్ సాల్ ఔషధములు బాగుగా తెలియును. వైద్యశాల లన్నిటియందును, రోగులకు వీటినే నుపయోగించుచున్నారు. ఈ సం॥రము లోపలనే సుమారు 1000 కి ఎక్కువగా యోగ్యతాపత్రములు వైద్యులదగ్గర నుంచి వచ్చియున్నవి. వాటి అద్భుతగుణమును కొనియాడుచున్నారు. మాన్ సాల్ ను గుఱించి మీ వైద్యుని అభిప్రాయమును కనుగొనుడు.

స్పెన్సర్ అండు కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు

అండు

బ్రాంచీలు

SWIFT

4 స్పీడ్ గీర్ బాక్సు తో సహా

ఆమ్నిబస్ అంత పెద్దబండి కొనవచ్చును. ధరమాత్రం ఆల్ బ్రిటిష్ 210 హెచ్. పి. స్పిడ్ అం అయి ఉండవచ్చును. అయితే ప్రయోజనము! డబ్బుకు తగినట్లు కాదు బాగా పోవుము, లెక్కవ ఖరీదులో భరించ గలుగుట మొదలైనవి విచారించదగిన సంగతులు.

4 స్పీడ్ గీర్ బాక్సు అమర్చబడిన 10 హెచ్. పి. స్పిడ్ గమనమునందు ట్యాంక్ మును గలిగించును వికాసమునందు ఎటువంటి మనస్సులైనను నలుగురు హాయిగా కూర్చోవచ్చును.

పెట్రోల్ 1 గాలన్ నకు 85-40 మైళ్లుపోవును. మోబిల్ ఆయిల్ గాలన్ నకు 1500-2000 మైళ్లు, టైర్లు 1 సెట్ 10000-12000 మైళ్లవరకు నుపయోగించును. గంటకు 50-55 మైళ్లు పోగలగును. చూచుటకు కారు చక్కగా నుండును. తక్కువ ఖరీదులో వాటితోపాటు కొనిన యితరకార్లు చివకి తుక్కు అయినప్పటికి యివి చక్కగా వర్తింతుగలవు.

ప్రస్తుతబాటల కనువైన చక్కని లేటిక్స్ స్పిడ్ కారు అమరియుండ, ఎక్కువ బలవత్, ఎక్కువ పవరు. గలిగి ఎక్కువ ఇన్ స్పెర్ సెన్స్, ఎక్కువ పెట్రోల్, ఎక్కువ మోబిల్ ఆయిల్, ఎక్కువ టైర్లు, ఎక్కువ గ రేడియోలు, టెరచు క్లీనింగునకు సిద్ధపడు కార్ల కొని అనన్ ధనము పెండులకు?

స్పిడ్ లో ఒకమారు ప్రయాణమొనర్చిన, సంగతి అంతయు మీకే బోధపడగలదు. అందులో నుండు సొంపు, అధికవత్ గలిగే సౌఖ్యము తెలియగలదు.

14/40 హె. పి. 4/5 సీటర్లుకూడ స్టాకులో నున్నవి

మిగతా వివరములకు

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

రాజగోపాల్ మోటారు వర్క్స్, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశ రైలు ప్రయాణీకులసంఘము

ఆంధ్రదేశ సోదరుల సహాయముతో ఈ సంఘము ప్రజలకు కోర్కెయొప్పయిన సేవచేయుచున్నది. సంఘము ప్రధాన కార్యాలయ స్థానమైన బెజవాడకు శుశుక్రూడినుండి మార్చబడినది. నెట్టెంబరు నెలలో ఆంధ్రసభలతోపాటు ద్వితీయ మహాజన సభ జరుప ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. ప్రథమమహాసభ డిల్లీ అసంబ్లి సభ్యులైన శ్రీమదహగిరి జోగయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతను జయప్రముగా జరుపబడి సంఘమువృద్ధిలోకి వచ్చుట చాలా సంతోషము. ద్వితీయ మహాజనసభకూడా జయప్రదముగా జరుప ఆంధ్ర సోదరులై టైల్లరు తోడ్పడుదురుగా! సంఘము ప్రయాణీకుల ఇబ్బందులను కనుగొని రైలు పరిపాలకులకు తెలిపి నివారణచేయు ప్రయత్న మే గాక ప్రయాణీకులు నడుచుకొన నలసిన బాధ్యతలను కూడా తెలియపరచవలసియున్నది. కొన్ని వివరములను ఇందు సోదరులకై వ్రాయ తలచితిని. వాటిని ప్రయాణీకులు ఆచరణయందుంచి అప్పు డేదైన ఇబ్బంది కలిగిన మాకు తెలిసిన తగిన కృషిచేయగలవారము.

(1) గంటూరు - బెజవాడ రైలు స్టేషనులలో పగలు ౧౦ 7 లు మొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకు, రాత్రి 8 నుండి రైలు స్టేషనునుండి బయలుదేరుటకు 2 గంటల పూర్వమునండి టికెట్లు ఇవ్వవలసియున్నది. మరియు తదితర స్టేషనులలో పగలుగాని రాత్రిగాని రైలుబయలుదేరుటకు 2 గంటల పూర్వమునండి టికెట్లు ఇవ్వవలసియున్నది. కాని అటుల యివ్వక ఏ పదినిమిషముల ముందో ఇచ్చుటవలన కావలసిన సలహాకు టికెట్లు అందక, కొందరు టికెట్లు అసలే అందక చాలా బాధ పడుచున్నారు. ఇయ్యది రైలువారికి తెలియపరచ వారలు ప్రయాణీకుల హాసమే గాని మాని కాదు. వారు అడిగిన టికెట్లు మేము ఇచ్చువారమే గాని లేనియెడల మేము ఎవరికి ఇవ్వమని జవాబు చెప్పుచున్నాము. ఇయ్యది బూటకము. కాని వనము వేళల ప్రకారము కూడా అడిగి టికెట్లు తీసుకొన ప్రయత్నింపవలయును. మళ్ళి ముగా ప్రయాణీకులై టైల్లరు జ్ఞాపక ముంచుకొని ప్రధమప్రయత్నము బెజవాడ గంటూరుస్టేషనులలో చేసి తరువాత మిగతా స్టేషనులకు వెళ్ళుదుము. సోదరులారా! ఈ స్టేషనులలో పగలు అన్ని వేళల రాత్రి 8 బంకి బయలుదేరుటకు 2 గంటలకు పూర్వము టికెట్లు ట్యాంకెట్లు యొగ్గుచు. ప్రయాణీకులై టైల్లరు వైవిధ్యముగా ప్రయత్నించుము. బుక్కింగు క్లర్కు ఆలా ఇవ్వనియెడల స్టేషనుమాన్యువర్తో చెప్పుము. అప్పుటికి కానప్పుడు ఏ లేదన జరిగినవో వేళతో కూడా తెలుపుచూ మాకు జాబు వ్రాసిన తగిన కృషి చేయుదుము. ఎల్లరు ఈ విషయములో ప్రయత్నించులెను. శస్త్రక్లాసు, మొదలు కూడన తరగతి ప్రయాణీకులకు ఈ ఇబ్బందిపడు చూస్తారు. కావున కేటనుండి చలకు రైలువారు చేయవలసిన సౌకర్యము లన్నిటిని సక్రమముగా చేయించుకొన కోరెదను. ప్రయాణీకునివలననే రైలు కంపెనీవారు ఆయా ఉద్యోగియులు సంపాదించు కొనుచున్నారు. ప్రయాణీకులకు సకలవిధ సౌకర్యములు చేయ రైలులోని ప్రతి ఒక్క వాకరికి బాధ్యత గలదు. కావున సోదరులారా! మన సౌకర్యముల చేయించుకొన నలసిన బాధ్యత మనయందే గలదు.

నూ. సంజీవరాయణం,

కార్యదర్శి.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గనేరియా క్యాప్సులు

ధ.చాకరమయిన సెగ్గములను ప్రపంచములో

అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి కాయర మున్న రోగముయినను 9 ట్యాంకులతో ఆరోగ్య సంపూర్ణుగా జేసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్ర పరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలుగును ప్రవహించు నిలిపి వేయును. మంటలెత్తించును. శ్రీమంతుల గర్భముచేడి తెలుపు విస్తారముగా పడి డ, మూత్రసంబంధము యితర బాధ్యములు బాగా గనేరియా, అనభవింపజేసి సెగ్గో, మలు ఎగ్గో మాగుచున్నవి. సం దేహించిన వాకిగ్య వంతులు కాలేరు. విస్తారపాగడ్డ లవనసరము.

30 క్యాప్సులు అమరియుండు

64

పెట్టెరు రూ. 2-9-0, 8 పెట్టెలు రూ. 6-12-0!

Dr. A. S. MURTY

Chitacole City, U. S. A.

ప్రొద్దుటూరు

(ఒకవిలేజ్ కుడు)

(శ్రీ కవిసింహు డి. రాజశేఖర శతావధానిగారి పద్యా పతి విజయ నాటక ప్రసంగము: సుమారు 500 రూపాయలు సమూలము.)

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ నాటకకాలముందు ప్రొద్దుటూరు శ్రీ కృష్ణవిలాస నాటక సభవారు బ్రహ్మశ్రీ ఏ. కే. మునిగారి ఆధిపత్యము క్రింద ఈ నెల 20 వ తేది రాత్రి కడు మనోహరముగ వై ౯౯ జ్యోతిసబడిన నాటకరాజమును బ్రవర్తించిరి. ఆంధ్ర నటకాలంకార బి. వీరాస్వామిగారు కథా నాయకుని పాత్రమును, చక్రీణ ఇండియా గానగంధర్వ పార్వతీబాయిగారు కథానాయిక పాత్రమును, రంగరత్న సాంబమూర్తిగారు జగన్మోహనుని పాత్రమును, హాస్యరస సాధక పి. రామరెడ్డిగారు ఎంగిసెట్టి పాత్రమును, నాటముని రాజుగారు మంచుని పాత్రమును ధరించి జగన్మోహనుముగఁ బ్రేక్షకుల నానందాంబుధియందు నోలరాడించిరి. 'కరతాళ ఛాయములతోను, బిన్నుమెరలతోను' గొంత చీకాకు గలుగుచుండినను నాయికానాయకులు విసుగుపడక పన్యమలను పాటలను మరల మరల జెప్పుచుఁ దమ పాత్రా చిత్రమును బోషించుకొనుచు నతి నిపుణముగఁ బ్రేక్షకుల సంతృప్తి పడచిరి.

ప్రేక్షకులతో సభాభరణము క్రిక్కిరిసియుండెను. చాలమందికి తావు చాలనందున టికెట్లు వాససుచేయబడెను. ఈసంకుచిత రంగస్థలమున పార్వతీబాయిగారు పద్మావతీపాత్రమును ధరించి నీ చెప్పుటకంటె పద్మావతీదేవియే పార్వతీబాయి పాత్రము నుధరించి ఈజగన్నాటకరంగమున సంచరించుచున్నారని చెప్పుటయే లెస్స. ఆమె పాత్రపోషణ సుంత మనోహరముగ నుండెను. జగన్మోహనుడు వైబడనచ్చుచుండినపుడు కథా నాయిక నేత్రములనుండి పిడుగులను వర్షించునట్లుండెను. ఏకపక్షీ ప్రవమును గుఱించియుఁ బ్రేమస్వరూపమును గుఱించియు నామెచేసిన ప్రసంగము ప్రేక్షకుల హృదయములలో చూరి యచ్చటనే స్థిరనివాస మేర్పఱచు కొని యున్నది. ఔరా! శ్రీ శ్రీ పాత్రమును ధరింపవలయునుగాని, సుగముందు కొడుకొకడనికీ లాయఖా? నాటికా మెట్టుదిగినేగాని! శ్రీ

అభినవ కాళిదాస పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారాయని సలహా బంగారు! ఆడుదానిని అనుకరింపజేయి మగవాడు బుగ్గపై నినుకొనిన వ్రేలు తటాన పొట్టపై జారిపడి కడుపాత్రమును మూచించుచుండుటలేదా!

ఇం ప యి న మాట, సాంపయిన ఆట, పంపర మెత్తిం చు పాట - ఆడు వారి సామ్యు లే. ఆకథానాయకుడు నటకాలంకార వీరాస్వామిగారు బాగుగా చదువుకొనినవారు భావప్రకటనము ఈయనసామ్యు. హీరోయి నుకు దగినహీరోయని సర్వలచే గొనియాడబడెను. ఇతడు సాగసయిన ఆకారముగలవాడు. ఆకారమునకుదగిన ప్రాత్రాచిరి జ్ఞానము ఈజ్ఞానమునకుదగిన పాండిత్యము, పాండిత్యమునకు దగిన ప్రతిభయుగలిగి విరాజిల్లుచున్నాడు. ఈసభవారు ఉత్తర సర్కారులకు వెళ్లుచో నిక్కముగ లెస్సగా సత్కరింపబడుదురను నాశే మాకుగలదు. ఆంధ్రనాటకరంగమును సంస్కరించు బ్రయత్న ముననున్న శ్రీ దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులు, టి. రాఘవాచారి మున్నగు మహాశయులు ఈసభవారికి సుచితరీతిని బ్రోత్సహ మొసంగుదురుగాక! జగన్మోహనుడు సాంబమూర్తి గారు నిక్కముగ జగన్మోహనుడే. పద్యముపాట ఇతనినోటినుండి వినవలసివచ్చే. బాగుగా రక్తి కట్టింపగలిగెను. విజయసింహుని పాత్రమును శ్రీ పి. సుబ్బయ్యగారును మదనునిపాత్రమును శ్రీ నాగమునిరాజుగారును బహుశ్లాఘనీయముగ ఎనాట్యచేసిరి. వారిని నేనెంతయు నభినందించెద. వైకృతిని ననుకరించుటలోనూ పి. రామరెడ్డిగారికి సాటివచ్చివాడు ఇంకొకడు లేడు. ఏపాత్రమును మరచినను ఈ పాత్రమునుమాత్రము ఎవ్వరను మరచిపోదురు. కడుపుపగులునట్లు సర్వలవవ్వెరి. ఈ రామ రెడ్డి గారికి రంగస్థలముననే సువర్ణపతకమును ప్రేక్షకులు బహుమతి గా నొసంగిరి.

ఇక గ్రంథకర్తగారి యోగ్యతనుగుఱించియు పద్మావతీ విజయ ప్రాశస్త్యమునుగుఱించియు నేను నాచుబూనుకొనుట అమృతాంజనములో నింకొక్క అంజనమును గల్గించేయబూనుకొ నుటయే యగును. వీరు సుప్రసిద్ధాంధ్రకవిసార్వభౌములును శతా వధానులును, బహుగ్రంథకర్తలును, మా తాలూకాఖోర్డు వై ౯ ప్రెసిడెంటుగారును ఆగు శ్రీ కవిసింహ డి. రాజశేఖర శతావ ధానిగారు.

శ్రీ గ్రంథకర్తగారికి శ్రీ కృష్ణానాథ సభవారికిని భగ వాను డాయుధానికీ స్వీకృత్యముల బ్రూడించుగాక!

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటిసు

ఒక నూతన ఔట్ ఏజన్సీ కార్యాలయమును తెరచుట

గుంతకల్ రైల్వేస్టేషనుకు 22 మైళ్లదూరమునం దున్న ఉర్వకొండ టౌనునందు ఒక నూతన ఔట్ ఏజన్సీ కార్యాలయము ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వేవిద్యుత్ స్టేషనులకు, దీనికి చేరిన రైల్వేలకు సామానులను అంకికరించుట కై 1-9-1929 తేదిన తెఱవబడును. గుంతకల్ రైల్వేస్టేషనునుండి గల చార్జితోసహ మణుగు 1 కి 0-2-6 వంతున బండిచార్జి వసూలు చేయబడును.

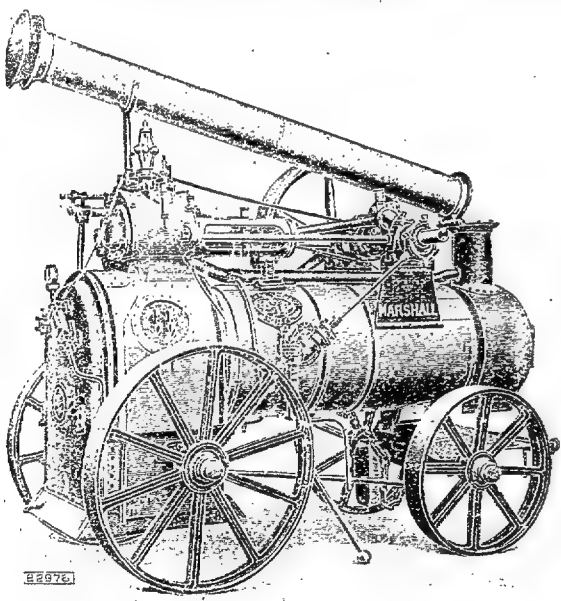
ఏజంట్లు కావలెను

నెలకు 50—150 వరకు

పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి, విశాఖపట్నం, గంజాము జిల్లాలలో, మాకంపెనీలో ఫిర్కా, తాలూకా ఏజంట్లుగా పనిచేయగలవారు వెంటనే కావలయును. మంచి జీత మియ్యబడును. ఫిర్కా ఏజంటు 50 రూపాయలున్నూ, తాలూకా ఏజంటు 200/-లున్నూ డిపాజిటు చేయగలిగి యుండవలయును. కొంచెము ఇంగ్లీషు నేర్చిన చాలును. డిపాజిటులో నగమువంతు సొమ్ము తీసికొనివచ్చినవారికి వెంటనే ఉద్యోగ మియ్యబడును.

వి. ఇ. ఇంజనీరింగు కంపెనీ.

నాళంవారి నత్రపువద్ద రాజమృడి.

“మార్షల్”

“యస్” తరగతి పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ యింజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫుగల్ లేక యితర పంపులకు, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడమునకు తదితరములైన ఘనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు:—

9. సెకండ్ లైసు బీచ్, మద్రాసు.

బ్రాంచి — బెజవాడ.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

చేశభావలందు ఎం.ఏ. పట్టము లిచ్చు విధానము
ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మవతరింపక పూర్వము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు సంస్కృత ఆంధ్ర, భాషలందు ఎం. ఏ. డిగ్రీ నిచ్చుటకు పూనుకొని యొక క్రొత్త విధానము నేర్పరచినారు. ప్రత్యేకము సంస్కృత మున్నట్లు తెలుగునకు ఎం.ఏ. డిగ్రీలేదు. బి.ఏ. లో తెలుగుగాని సంస్కృతముగాని పుచ్చుకొనిన విద్యార్థి డిగ్రీ పొందిన తర్వాత మరల తాను చదువని తెలుగుగాని సంస్కృతముగాని చదివి కృతార్థుడైనచో ఎం. ఏ. డిగ్రీ నిచ్చుట కలదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు ఎం. ఏ. డిగ్రీ నిచ్చుటలేదు. ఎం. ఏ. కొద్దు లెపుడు ప్రారంభించునది తెలియదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మప్పుడే స్వతంత్రము కాలేదు. అందులేని కోర్సులను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారే నేర్పించు నన్నారు. లాకాలేజి యిందులకు దాహరణము. లాకాలేజీలోగూడ యిటీవల ఆంధ్రులను చేర్చుటకై ప్రత్యేక పెట్టిన నియమములను ప్రస్తుత ముములలో నుంచివేసితినినారు. అట్లే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో తెలుగుతోగాని సంస్కృతముతోగాని బి. ఏ. లైనవారు ఎం. ఏ. డిగ్రీ పొందుటకుగూడ మదరాసువారు నుజ్జు నిచ్చునట్లు వేమనరపు రామదాసుపంతులు, శేషమర్ల రాజగోపాలరావు, అక్కిరాజు ఉమాకాంతం మొదలగు ఆంధ్రప్రముఖులు ప్రయత్నింతురా? మదరాసు తెలుగు సంస్కృత బి.ఏ. లకున్న ప్రీవీలేజి ఆంధ్ర బి. ఏ. విద్యార్థులకేల వీలులేదో కనుగొనెదరా? ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఎం. ఏ. డిగ్రీనిచ్చినాడు మదరాసువారు ఆంధ్రులనిరసించుట న్యాయముగాని ముందే నిరసించుట న్యాయమా? ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రవిద్యార్థులకై మదరాసు నెనేటలో కృషిసల్పుదురా?

(ఆంధ్ర విద్యార్థులు)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటునభ 16-8-29

బెజవాడ స్వకీయవిలేఖరిగారు పై సభావృత్తాంతమును 19-8-29 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో బ్రచురించుచు కొన్ని సంఖ్యలు ప్రచురించుట మానివేసిరి. నేను లోగడ 8-8-29 వ తేదీని బ్రచురించిన ఆంధ్రపత్రికలోని "విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ్యుల కొకకునవి" అను శీర్షిక క్రిందనున్న వృత్తాంతములో నిదగు "కెకండర్ గ్రేడు ప్రైనింగింగు యుపాధ్యాయ వృత్తిలో నుండి పట్టభద్రులయినవారు ప్రైవేటుగా బి. యి. డి. డిగ్రీపరీక్షకు హాజరుకావచ్చును" అనెడి యవకాశము 6-8-29 తేదీని జరిగిన ఎకడమికు కొన్నిలువారిచే రద్దు గావించబడినది. పునరుద్ధరింపవలయును అను తీర్మానమును నేను పైసభలో బ్రతిపాదించి, "సెకండరీ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయుల నియోజకవర్గమున రెండవ స్థానమున నెన్నుకొనబడిన మ॥ రా॥ శ్రీ జయంతి గంగన్న బి. యే. ఎల్లిగారు దానిని జలపరచి, యావకాశము తిరిగి సెనేటు సభ్యులచే నుద్ధరింపబడవలయుననిరి. అప్పుడు తాముగ్ దొరగారు (గవర్నమెంటు ప్రైనింగు కాలేజి ప్రిన్సిపలు రాజమహేంద్రవరము) పై యవకాశమువలన లాభములేదని చెప్పుచు నెదిరించిరి. అంతలో విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు ఏకగ్రీవముగా ఎకడమికు కొన్నిలువారిచే సంగీకారము నొంది రద్దుకాబడిన యీ తీర్మానము తిరిగి సెనేటుసభ్యులంగీకరించుటలో నెక్కువ జాగ్రత్తతో నాలోచింపవలసియుండు ననియు, నది బోర్డు ఆఫ్ స్టడీసువారి ఫిరార్డుపైని ఎకడమికు కొన్నిలువారిచే రద్దుగాబడినదనియు గాన దానిని మార్పుటకు ముందు బాగుగా నాలోచింపవలయుననియు హెచ్చరించిరి.

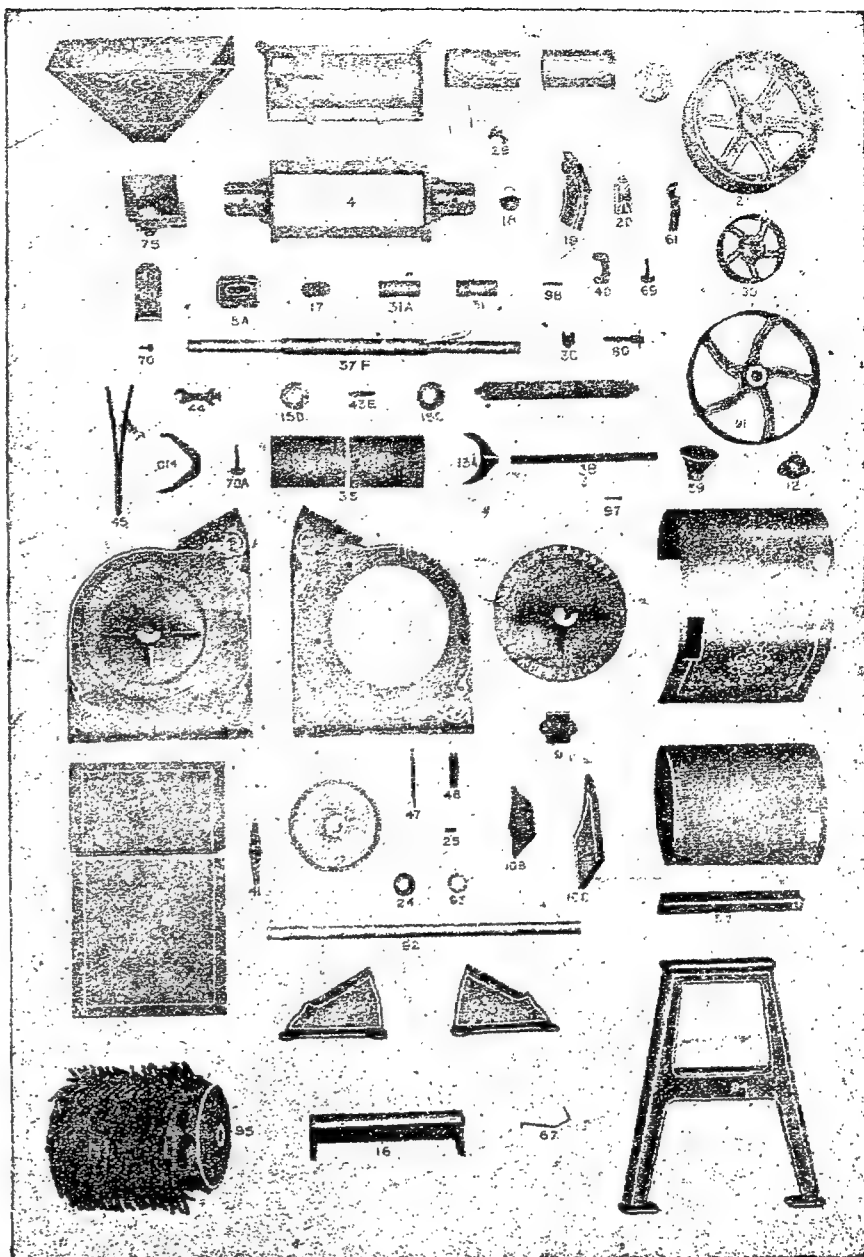
మిమ్ముల శ్రీగాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు తీర్మానమును జలపర్చుచు వీదయుపాధ్యాయులకు తీసివేసిన యీయవకాశము పునరుద్ధరించుట బాగుండుననియు చెప్పుచు తీర్మానము నామోదించిరి. తీర్మానము ఓటుకుపెట్టగా సభకు హాజరయిన 30 మందిలో 12 గురు అనుమతులుగా నుండుటవల్లను 2/3 వంతులమంది అనుమతులుగా లేకపోవుటవల్లను నోడిపోయినది. తరువాత శ్రీరాజ శివరామకృష్ణారావుగారు ప్రాతినిధ్యంపల ప్రకారము 1931 వరకు వైయవకాశము అమలులో నున్నపుడు హైస్కూల్ లోని యుపాధ్యాయులనుటకు బదులు రికర్మెంట్ జు పాఠశాలలోని యేయుపాధ్యాయులయినను అని సవరణను ప్రతిపాదించిరి. కాని యదియును అప్పటికి హాజరయిన 34 గురులో 14 గురు మాత్రము అనుమతులగుటచే నోడింపబడినది అని యీసంగతిపూడ పాఠశాలపాఠశాలకు నివేదించబడినది.

భిమునిపట్టణము } మద్దూరి కోదండరామదీక్షితులు,
21-8-29 } సెనేటు సభ్యుడు.

1, 2, 3, 7 & 8 నెంబరుల ఎంగిల్ బర్గు హల్లరుకు సంబంధించిన వైభాగము లన్నియు

తగినవి మావద్ద ప్లాకులో నున్నవి. శ్రేష్ఠతరమైన అమెరికన్ పాలిషర్ చిన్న స్క్రీనులుకూడ ప్రత్యేకముగా దిగుమతి చేయబడుచున్నది. మిక్కిలి సరసమైన ధరలు ఒకసారి కొనిన మీకు నమ్మకము గలుగును.

తంజిలిలాసము:—“వెల్ నోన్” పోస్టు నెం 2773.

A. MOHAMED & Co., Post Box 1265, MADRAS.

వెస్టర్న్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము - సతారా

13 వత్సరములో హిందూదేశపు కంపెనీలలో కెల్ల ఉన్నత స్థాన మాక్రమించినది. ఎక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగినది.

1000 కి సం॥ నకు రు 22/8 చొ॥ హాల్ లైఫ్ పాలీసీల బోనస్, మీద యివ్వబడినది. చురుకుగా పని చేయగల అనుభవనీయులైన వారులకు మంచి లాభము కలదు. గ్యారంటీగా పని చేయువారులకు మంచి సదుపాయము కలదు,

వివరములకు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

ఇంజను డ్రైవరుల బుక్

కోట యజ్ఞరామశర్మ, మెకానికల్ ఇంజనీరు (ఆ. జా. క.)

(శ్రీ) ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో మెకానికల్ ఇంజనీరు

దేశములో పరిశ్రమలు అభివృద్ధిపొందుచున్న ఈ కాలములో, ఇంజనీరింగ్ విద్యయందు తెనుగుభాషలో పుస్తకములు లేని కొరతను తీర్చుటకు ప్రథమమున ఈ “ఇంజను డ్రైవరుల బుక్” నొకటివ్రాసి ప్రకటింపబడినది.

ఇది, స్టీము యంజను డ్రైవరులకు, బాయిలరు డ్రైవరులకు, ఫిట్టరులకు, ఇంజనీరింగు విద్యార్థులకు, మెకానికల్ ఎప్రెంటిస్లకు, మొదలగువారికి చాల అవసరము. ప్రతియేట మద్రాసు ఇంజను డ్రైవింగు పరీక్షకుబోవువారికి తప్పక నుండదగినది. దీని సహాయమున అపరీక్ష గులభముగా గెలుపొందవచ్చును.

దీనిని పెద్ద అక్షరములలో, చక్కని, మందము, గ్లాజు, ఆర్టుకాగితముల మీద చక్కగా నుద్రింపబడి, పుక్ క్యాటికోతో బైండుచేయబడినది. ఇంజనులు, బాయిలర్లు, వాటి సామానుల బొమ్మలు అన్నియు మొత్తము 50 వరకు చక్కగా వేయబడి, వాటికింద వాటివివరములు కూడ వ్రాయబడినవి.

దీనివెల్పేతే. 2-0-0.

వలయువారు:—కోట యజ్ఞరామశర్మ, చింతగుంటపాలెం, బందరు.

మాదీఫల రసాయనము
సర్వవైద్యములకు సంజీవి వంటిది. గర్భిణీ శ్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీరుగుట, వికారము, గుండెలలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది దుర్గుణములను బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1 కి 1-8-0
6 అన్న రసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

ఒక ఆదర్శనియమైన నవాకారపద్ధతి
మీవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య యెట్టేటు మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీలేకుండా ఋణములు రు. 5,000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును
ప్రతేకరము రూ 1/- మాత్రమే
ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లింగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.
అధ్యక్షును ఫారముకొరకును, తదితర వివరముల కొరకును అ. 0-4-0 తపాల బిల్లలను పంపవలెను.
Messrs A. P. VINE & Co.,
Managing Agents,
Ferozepore City (Punjab.)
తంజివిలాసము:- మొనర్పు ఏ.పి. వైన్ అండు కో
గ్లోజ్ మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్
మొనర్పు నెం. 222. పోస్టాఫీసు, పంజాబ్.

The Allenburys Foods.
బిడ్డలను పెంచుటకు క్రమమైన పద్ధతి
భూలోకమందంతయు, కృతజ్ఞులు
ఈ రోజు తండ్రులనుండి పొందుచున్న
యోగ్యతాపత్రము వచ్చినవి.
ప్రతివారమును ఇండియా
కు క్రొత్త సరకు వచ్చును.
అన్ని ఉత్తమములలోను,
మందులను అమ్మకానికి దొరకును.
Allen & Hanburys Ltd., London
Special Representatives for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E,
2nd Floor,
Clive
Buildings,
Calcutta.

తాతావారి ఎలక్ట్రిక్కుసప్లయ కంపెనీలు
అమెరికా సింజీకేటువారి మానేజ్మెంటుక్రింద నడలుట
బాంబాయి, ఆగస్టు 22:-విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేయుటకు తాతాకంపెనీ మూడు జాయింట్లస్టాంకుంపెనీలను స్థాపించియున్నారు. తాతాహైడ్రో ఎలక్ట్రిక్కు పవరుసప్లయకంపెనీ ఆంధ్రవారి పవరుసప్లయకంపెనీ, తాతాపవరుసప్లయ కంపెనీ అను మూడుకంపెనీలున్నవి. ఈ మూడుకంపెనీలను ఇంకొక అమెరికాకంపెనీవారు మానేజ్మెంటుచేయుదురు. ఈ కంపెనీయందు విద్యుచ్ఛక్తినిఫలములు పలువురున్నారు. అందుచే ఈ మూడు కంపెనీలను ఆర్థికముగ ఎక్కువసేద్యము కలుగవచ్చును. తాతా వారే ఈకంపెనీ యజమానులుగ నుండెదరు. సర్ జోరాజ్ తాతగారు ప్రస్తుతము లండనులోనున్నారు. లండనులోనే సర్ తాతగారు 5 ఏర్పాటులానర్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందూహాస్టలు సమై
కలకత్తా, ఆగస్టు 22:-హిందూహాస్టలు అల్లరులు జరుగుటచే ప్రిన్సిపాలు కొంతమంది విద్యార్థులను హాస్టలునుండి పంపివేసిరి. మరొకందరిపై జరిమానావిధించిరి. ప్రిన్సిపాలు చర్య పట్టి అసమ్మతిని తెలుపుటకై విద్యార్థులు ఆహారనిరసనతము నలంబించిరి. సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు ప్రిన్సిపాలుగారితో మాట్లాడిన పిమ్మట ఈవిషయమై పూర్తివిచారణ జరుపుట కును ప్రిన్సిపాలు అంగీకరించెను. అందుపై విద్యార్థులు ఆహార నిరసన దీక్షమానినైచిరి.
మామసంవత్సరములక్రితము ఒకవిద్యార్థి ఈహాస్టలు నందు ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఇతని దయ్యము హాస్టలు నందు తిరుగుచుండుననియు, దానిని తరముటకై హత్య ఆత్మిక మును జరుపుట ఈ మామసంవత్సరములు ఆచారమైనదనియు ఆసందర్భమున కొంత ఉత్సాహముతో విద్యార్థులు ప్రవర్తించి రనియు, హాస్టలునుండి తెరుగుకొట్టబడిన విద్యార్థులు ప్రిన్సి పాలునకు విన్నపము పంపుకొనిరి ఈ విషయమై విచారణ జరు గుననియు, సింజీకేటువారు ఆలోచించెద రనియు తెలియు చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము
భూత భవిష్యత్ సర్వసాక్షులయొక్క సంగతి నొప్పుకొని అని కేరాలించిన స్వామి ప్రేమానంద జీవార్యుని సాధనలన్ని తెల్పబడును. ఇండియా బర్మా సిలీను నందంతటను 12 వత్సరములనుండి భ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబ్బని వార సేకులన్ని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. 5 ప్రశ్న లకు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారిగా చెప్పటకు రు 2 వారములవారిగా చెప్పటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు పరీక్షరును రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు 10. విశిష్టాన్ని ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.
Prof. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premananda Asramam, 8, Beadon Street,
P. O. Box 11418, Calcutta

BREAK PILL
ముసలివాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును
పలుక బడిన పి ర్యమును గట్టి పర చును. ఎక్కువ సే పు బలమును కలు గజేసి సంసార సా ఖ్యమునకు అవకా శ మిచ్చును. శరీర మునకు తేజస్సు క లుగ జేయును. ఎ టువంటి నుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి కచ్చుత శక్తినికనవరచి ఆనందమును కలుగ జేసి శ్రీ పురుషులను తనిగి నొందించు ధైర్యాగిటికీ. కరప విమగంధకాదులు కలియలేదు.
20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0
ఆర్య వైద్య ఆశ్రమం
వికాకోట్ సిటి, (గంజాంజిల్లా.)

ఏలూరు మునిసిపలు హైస్కూలు
50 మంది విద్యార్థులను క్రిందిక్లాసులలోనికి పంపివేయుట
ఈనెల 15 వ తేదీన జవాబునుగూ గూమూసాహెబు (రిప్రెజెంటేటివ్)రు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డు సభ్యుడు) గారి ఆధ్వర్యమున ఏలూరులో విద్యార్థుల బహిరంగసభ జరిగినది.
“పరీక్ష ఫలితములు ప్రకటింపబడినందునలె నది. పా శాల తెరువబడెను. విద్యార్థులందరును జీతములుచెల్లించి ఆయా తరగతులలో చేరిరి. రెండునెలలనుండి ఆయాతరగతులలో చదువుచున్నారు. ఈ విద్యార్థు లందరును విద్యావిషయమున వెనుక బడినట్టియు, బీదలైనట్టియు తెగలను చేరినవారే. ఇట్టివిద్యార్థు లను 50 మందిని నిమగ్నముగా క్రిందిక్లాసులలోనికి పంపుట అశ్రమము.
2. వీరివిషయమున మరల నాలోచించి యిదివరకున్న తరగతులలోనే నారిని చదువనియ్యవలెనని విద్యాకాభాధికా రుల సీసభవారు మిక్కిలివినయముతో వేడుకొనుచున్నారు. అను తీర్మానము లాసభలో నామోదింపబడెనని స్వకీయవిలే ఖరి వ్రాసెను.

సారస్వత నికేతము, వేటపాలెము
బ్యాంక్ టన్ ఫోటీ ఆటలు
వేటపాలెము సారస్వతనికేతముయొక్క యజమాన్య మున కీర్తి ములైన ఊటుకూరు శ్రీరాములుశ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము స్థాపించబడిన బ్యాంక్ టన్ ఫోటీ ఆటలు 1929 సంవత్స రము నెప్తంబరు మాసములో జరుపబడును. గెలుపొందిన ముతా వారికి శ్రీయుత ఊటుకూరు లక్ష్మీనరసింహదా మగారిచే నొసంగి బహన రు 75/- ఖరీదుగల సుందరమగు వెండిగన్నె నీయబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రములోని అన్నిరకముల మధ్యమ, ఉన్నతపాఠ శాలల విద్యార్థులు, కళాశాలల విద్యార్థులు, నికేతనాంగీకార మును బహసిన యితర సంఘసభ్యులను పోటీచేయవచ్చును. దరఖా స్తులు రు. 5/- గడుముతోను, ఏడునెలల అటవార్ల వేళ్ళతోను ది 10-9-29 తేదీనగాని, అంతకుపలగాని కార్యాలయము చేరవలెను. వేటప ఆఖరుఆటలో గెలుపొందు ముతావారికి అయిదురజతపత్రము లొసంగబడును. ఆట నియమములు డెలుపు పొత్తమును విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.
సారస్వతనికేతము, ఊ. వెం. శ్రేష్ఠి, వేటపాలెము, ది. 21-8-1929 } ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడుధర్మరత్న.

WANTED.
Candidates, Service Guaranteed, Session Commencing, London Diplomas, Fare free. Apply at once for "Guide to Chances" enclosing 2 anna stamps.--ROYAL ELECTRICAL COLLEGE Naichebandan, Delhi.

చృవన ప్రాశలేహ్యము
క్షయ-దగ్ధ-ఉబ్బసము-అబీర్ణము-కఫము-పురాణ జ్వరములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు ఔషధములలో యుత్తమమయినది. 6 20 కులము డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. చార్జీప్రత్యేకము
పి-శి-వ అందు కంపెనీ,
ఆయుర్వేద సమాజం పెరి డేపి నెల్లూరుజిల్లా.
ఆంధ్రకంపెనీని ప్రోత్సహింపుడు

ప్రశస్తమయిన కండ్లజోళ్లు
చవుకైన ధరలు.
రాధా బ్రదర్స్,
174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ద్రవ్యశాస్త్రము

తాదేవల్లిగూడెము నివాసియు ఆంధ్రప్రతికా పాఠకులకు చిరకాలపరిచితులను, వ్యాపారకులను, దేశభిక్షానియు నగు ఎడనపూడి వెంకటరత్న ముగారు యిటీవల "ద్రవ్యశాస్త్రము" అనుగ్రంథమును వ్రాసి ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథము నామూలాగ్రముగా జదువు భాగ్యముబ్బెను. ద్రవ్యశాస్త్రమునకే అర్థశాస్త్రమనియు ఆంగ్లమున పొలిటికల్ ఎకనమి అనియు చెప్పుదురు. అర్థశాస్త్రమునుగూర్చి ఆంగ్లములో వ్రాయబడిన గ్రంథములు మిక్కిలితక్కువ. ఆంగ్లములో పురుషులను, స్త్రీలను ప్రజ్ఞాధురీణుడనగు శ్రీ కృష్ణమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మాత్రము 1918 సంవత్సరమున శ్రీ విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలివారి ప్రోత్సాహమున అర్థశాస్త్రము (పొలిటికల్ ఎకనమి) అను మహోద్ధృంగమును వెండు సంపుటములగ వ్రాసి ప్రచురించి మహోపకార మొనర్చిరి. ఆసిమ్యట అర్థశాస్త్రమునకు సంబంధించిన గ్రంథమెదియు నాంగ్రములో వెలువడి యుండలేదు. కనరాంగారు సెలవిచ్చినటుల వెంగ, హిందీ, సుహారాష్ట్రీ భాషలలో నేటిట ద్రవ్యశాస్త్రమును గూర్చి వందలకొలది యుద్ధృంగములు వ్రాయబడుచుండినను ఆంగ్లమున నింతకు పూర్వము రెడ్డిగారి గ్రంథము తప్ప మరొకటియైన వ్రాయబడకుండుట హాస్యాస్పదము. మానసిక సాంఘికాది శాస్త్రములలో విశేష పాండిత్యమును సంపాదించి విజ్ఞానభినియని పేరొందిన రెడ్డిగారు తమ అర్థశాస్త్రమున సర్వవిషయముల గూర్చి సమగ్రముగ నెఱుకబఱచిరి. కాని ఆగ్రంథముయొక్క శైలి మిక్కిలి ప్రాథమికముగా నుండుటచేతను పారిభాషికపదము లెక్కువగా నుపయోగించుట చేతను సామాన్య జనులకు లభ్యువుగా గ్రాహ్యమగునట్లు లేదు. వెంకటరత్న ముగారి గ్రంథమున ధర్మశాస్త్రముయొక్క శైలి సర్వజన సుబోధముగానుండి మధ్యమధ్యసందర్భుద్ధిగల చక్కని కథలతో విరాజిల్లుచున్నది. దేశభ్యుదయమున కిట్టిగ్రంథము లెంతేని తోడ్పడును. అర్థశాస్త్రమునకు, అర్థశాస్త్ర ప్రవీణులను నాగరకతగల దేశము లన్నిటిలో విశేష గౌరవాధిక్యతలు గలవు. అర్థశాస్త్ర సహాయములేక ప్రస్తుతకాలమున నాగరకదేశముయొక్క జీవయాత్ర దుర్బుటము. నానాదేశముల యైశ్వర్య తారతమ్యము లెఱుంగుటకును చున చుభిన్నుని కెందుటకును అర్థశాస్త్రజ్ఞానార్జన మత్యంతావశ్యకము. అర్థార్జనము సర్వార్థమునకు సకల పాపములకు హేతుభూతంబని కొందరి విశ్వాసము. ఇట్టి దురభిప్రాయము దుర్భుచు భారతీయులలో నెక్కుడుగానుండును. ఏ దేశమున దారిద్ర్యశికాచమ స్వేచ్ఛావిహార మొనర్చుచుండునో యా దేశమున జనులు దురాచార లగుట వై సర్దికము. 'ధనముల విమంజన' అని చెప్పుటలేదా 'అర్థస్య పురుషోదాసః' అర్థమునకు పురుషుడు దాసు డగుచున్నాడు అని చెప్పబడెను. నిర్ధనపురుషుడు త్విణప్రాయజే యగును. విహికవాంఛాఫలసిద్ధియు, ఆముష్మికసుఖానుభవమున ధనము విద్య నార్జించుట మూలముననే లభింప గలవు. 'జరయు మృతియు లేని జనునట్లు ప్రాజ్ఞుండు ధనము విద్య గుర్తొలయు' నని భారత ముద్దోషించుచున్నది. 'ధనము గలవాడె రాజు' అని ధరణియందు అని చెప్పుకొనట సర్వజన విదితమే. ద్రవ్యపార్జనము ధర్మ సమృత్తుగా నుండవలెననుటలో వ్యాయముకలనుగాని ద్రవ్యార్జనానుకూలము పాపకృత్యముల కాలనాలములు అవివేకము. చిత్తోపార్జనాశక్తివలన పెక్కు నర్థములు కలుగుననుట నిర్వివాదాంశమే. ప్రపంచమున మానవు డెదుర్కొననలసిన సమస్యలలో నెల్ల అర్థసంపాదనా సమస్య మిగుల క్లిష్టమైనది. అట్టి ద్రవ్యమునుగూర్చి వలయు పరిజ్ఞానము గడించుట అత్యుపసరము. అట్టి యాక్లిష్టసమస్య ఆంగ్లములకు చక్కగా బోధపడి కరతలామలక మగునట్లు అత్యంత మనోహర మగురీతి వెంకటరత్నముగారు ద్రవ్యశాస్త్రము, అను గ్రంథరాజమును వ్రాసి ఆంధ్ర మహాజనుల కృతజ్ఞతకు బాతులైరి. ఈద్రవ్యశాస్త్రమున ఆంధ్రాయములును 223 పుటలును కలవు. సాధారణ నియమములు, వాణిజ్యము నాణెములు నడ్డీ భూమి మారకము అను విషయములగూర్చి క్రమముగా నొక్కొక్క యధ్యాయములో చక్కగా విమర్శింపబడెను. వాణిజ్యము న్యసామయము నడ్డీ వ్యాపారము మొదలగు వృత్తుల వలననేగాక తదితరమార్గముల జీవించు వాళ్లెల్ల కీగ్రంథము అత్యంత పవనీయము. విద్యార్థుల కిట్టి గ్రంథములు పాఠ్యగ్రంథములుగ నొనర్చిన ఎంతో ప్రయోజనముండును. ఉన్నత విద్యాలయములలోను, కళాశాలలలోను మనకేమాత్రము సంబంధములేనట్టి ఆంగ్ల దేశీ పరిత్రము రోమక సామ్రాజ్యచరిత్రము యిత్యాదులు ప్రధాన విషయములుగ నిర్ణయింపబడునేగాని పురోభివృద్ధికి సహాయభూతములగు ద్రవ్యశాస్త్రజ్ఞానము ప్రబాధరమైనట్లు సకల లోకజ్ఞానము (సివిక్సు) మొదలగునవి అధ్యసంప బ్రోత్సహించరు. తెట్టుబడి కమిటీవారైనను యీ విషయమును గ్రహించి ద్రవ్యశాస్త్రమును పఠనీయగ్రంథముగ నిర్ణయింతురగాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

సౌలూమి శ్రీ సంజీవి.

(నిజప్రద) 1/2 శేరు రూ 1

కీర్ణ ఉడుగులకు, శుక్ల నవ్వుకు, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోరు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ంస్తి పురుష సౌఖ్య కహస్యమార్గములు

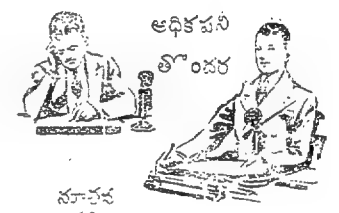
త్వరపడుడు! వంటనె వ్రాయుడు బహుభులకు నూర్రమే!
వెల 0-4-0 మాత్రమే. ముందుగా అయిదుకాయల పోస్టు చీట్ల సంపింపవో వి. పి. వార్డ్స్ లు లేవు. జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు అమెరికాదేశ పద్ధతు లీగ్రంథములో నిొందింపబడినవి.

మనోల్లాసినీడిపో ఫోస్ట బాక్సు నెం 407 రు తిరువళ్ళీక్కేణి. మద్రాసు

పుష్టికరమైన పటములే ప్రకటించుచున్నది:-

ఈస్ట్రెవాణమని

ప్రతియొక్కరూ ఈస్ట్రె-వెట్ చే గలుగు అనంత కరమైన ఆరోగ్యలాభములను అనుభవించ గలరని తెలుపుచున్న దివ్యయమైస్ట్రా లు గలవు. ఈ అమృతామృతము అప్పటిమెట్టి బేషమధ సంబంధమైన ఈస్టు (సాక్ నోమి సెటిస్ సెరివిసియ) విలుమినులు, పుష్టిని కలిగించు ఇతరవస్తువులు, టూనికును చేరినవస్తువులు వగైరా చేర్చి తయారు చేయబడినది.

నీవు కృశించిపోయి యుండిన నరముల బలహీనత విచారముచేతను లేక నొప్పులు బాధలు మొదలగు వాటిచే ప్రయోయన్ను, నీవు సంధివాతముచే బాధపడుచున్నచో, రాత్రిపూట నీకు సరిగా నిద్రపట్టక, ఇటు అటు పడకలో పొలుచు ఉదయము ఎఱుపుకన్నులతోను, హెచ్చుగా కొట్టుకొనుచున్న నాడితోను బాధపడుచు పిచ్చిపట్టనట్లుండిన పిమ్మట సర్వోత్కృష్టమైన విక్-మి-అప్, ఇవ్వొన్న ఈస్ట్ వైట్ నే అమిత సంకలముతో మీరు స్వీకరింతురు.

ఈస్ట్ వైట్ కేమనమును గలిగించును	
లెనోస్పి, నాడివ్యాధి	5 నిమిషములలో
అజీర్తి, వాయువు	5-10 "
పీర్తము, క్రుంగిపోవుట	10-15 "
ఉదరవ్యాధులు, నరము బలహీనత	10-15 నిమి
జలుబు, జ్వరము, సంధివాతము	24 గంటలలో
ఇన్ ఫ్లు ఎంజా, మలబద్ధకము	36 గంటలలో

ధరలు
అన్ని స్థావరములను వర్తకలననివద్దను వారకును.
20 బెళ్ళలు రు 1, 50 బెళ్ళలు రు 2-4.
100 రు 4.
టోకున ర్రకులు:-మార్టిన్ అండు హారిస్
లిమిటెడ్, 8 వాటర్ లా పిథి, కలకత్తా.

హెచ్చరిక:- గుణ పీన మెనెజ్మెంటు, మోస ప్రయత్నములు "ఇ థిస్ నా పి రి" గా నుండు ప్రత్యామ్నాయములను చూచి మోసపోకు డని కొనువారలకు మేము గట్టిగా తెలుప నవసరములేదు. ప్రతి బుడ్డివైన పూచీ యైన మాకీలు, పేరు, చిహ్నము గలిగినవాటినే గమనించికొనుడు. (దిగున గమనింపును.)

ALL GENUINE YEAST-VITE SOLD IN INDIA BEARS THIS SEAL & NAME
IRVING'S YEAST-VITE LIMITED
BEWARE OF IMITATIONS

“పాలిన్స్ గనోమిక్స్”

గనోమియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన తాత్ప్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

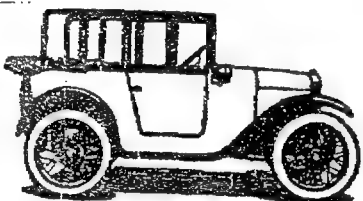
16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3-

పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

ఆస్టన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి. ఆస్టన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి లైసెన్సు పొంది ఆమెరికా, ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేసవేలు కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు పైగానే పోవును. అది అంత సమృద్ధిగా నుండుట చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియానుండి వేసవేలు కారులు నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థలములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్ప్రింగింగ్ తయారైన మాడెలులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

TEXACO

మేలైన రకము.

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతివనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

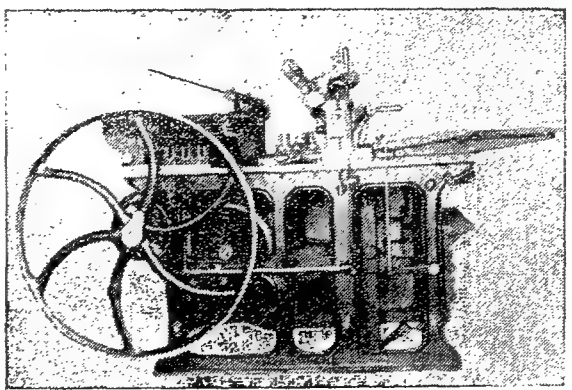
THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

3. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

“చిచ్చులపిడుగు” వ్యాసమునకై ప్రభుత్వగ్రహముకు గురియై రెండున్నర సంవత్సరములు దారుణశిక్ష విధింపబడిన మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు తొలున్నోల తూర్పుగోదావరి జిల్లా పితాపురం డివిజను కొమరగిరి గ్రామవాస్తవ్యులు. వీరి తండ్రిగారు జయరామయ్యగారు. తల్లి రాజమ్మగారు. వీరు నలుగురు సోదరులు భీమునిపట్నం పురపాలకోన్నత పాఠశాలా ప్రధానాచార్యులగు మద్దూరి కోదండ రామదీక్షితులుగారు వీరి జ్యేష్ఠసోదరులు. మద్రాసు నీల సత్యగ్రహ సంస్థానమున కారాగారమున కంపబడిన మద్దూరి కృష్ణమూర్తిగారు వీరికినిష్ఠ సోదరులు. మాప్రాంతమున వేదాధ్యయన సంపన్నులై నిరతాన్న ప్రవాతలని కేర్లన్న మద్దూరి దీక్షితులుగారు వీరిపితామహులు. దీక్షితులుగారిఅన్నప్రదానమునకు శ్రీ పీఠికాపురాధీశ్వరులగు గంగాధరరామరావు బహద్దరవారు మెచ్చి సుమారు యిరువదియేకరముల జిరాయిత్తిభూమిని టెన్సీ-వపన్ను గట్టి యిప్పించి యొనరిరి. నేటికిని ఆభూమి వీరి భుక్తములోనే వున్నది. ఇప్పటికిని కొమరగిరి గ్రామ మండలినిస్థాపన మొక్కలగా వీరిపట్టుబడుననే జరుగుచున్నది. వీరిపట్టుబడున కనుశ్రీతము గావచ్చుచున్న స్వార్థత్యాగదీక్ష అన్నపూర్ణయ్యగారియందు విజృంభించి దేశమాత పాదములకడ ప్రాణార్పణముజేయుటకు గూడ వెనుదీయ సంతటి సాహసమును వీరి నిపురి గొల్పుచున్నది. విద్యాధి దశయందుగూడ అన్నపూర్ణయ్యగారు విశేష ధీకాలులయ్యు, తమయొక్క మేధావటిమను విద్యా సమర్థనమునం దెక్కుడుగా గాక యాందోళనా కార్యములందు బ్రదర్శించెడివారు. చిన్ననాటి యాందోళనాకర్త నానాటి కభివృద్ధిజెంది స్వార్థమును వీడి దేశసేవకు గడంగి భారతీయుల మన్ననలకు బాతులైరి. బి. ఏ. పరీక్షకు చెల్లుటకు రెండు మాసములకుముందు దేశమాత పిలు పాలించిన తక్షణము స్వస్థులు పరిత్యాగియై కళాశాల బహిష్కరము గావించి రాజకీయ రంగమున కురికిన ప్రథమాంగ్ర విద్యార్థి వీరుడితడే. నాటినుండి నేటిదనుక తన రాజకీయ జీవితమునం దిసుమంతయు మార్పులేక యువంతుల దీక్షతో నాందోళనము సాగించుచు న్నారు. “కాంగ్రెస్” పత్రికాధిపతులైన తరువాత ప్రజా సామాన్యమునం దెక్కుడు ప్రబోధము గావించి మఖ్యాంగ్ర నాయకులలో నొకడై అఖిలభారత నాయక కేఫులగు గాంధీ జవహరలాలు ప్రభృతుల ప్రశంసకుగూడ బాతులైరి. ఇట్టి పుత్ర రత్నముల గన్న మాతలు ధన్యులు గదా! తాతముతలెలు నాటిన వృక్షముల ఫలము మన మనుభవించునప్పుడు మన పెద్దలెట్లు మన స్మృతికి వత్తురో యట్లే అన్నపూర్ణయ్యగారి ధైర్య సాహసోపేగులగు దేశభక్తుల యాందోళనకు ఫలితములు చేపారి నప్పుడైన వారి నామములు మనకు నిరంతర స్ఫురణీయములు గాకుండునా? నిరగులయ్యు - ధనార్జన కవకాశము గల్గియు, దారిద్ర్యదేవతనే యారాధించి దారాపుత్రుల నిరుపాధులగుగా మ్రగ్గజేయుట కించుకేవియు శంకించక దేశమాత మే పరమావధిగా నిడికొని తత్కృషి కై కష్టపరంపరలకు బాలైన త్యాగ ధనులకు పరాత్పరు డైహిక సుఖములం బ్రసాదించకపోయినను యా ముస్మికమునందైన నగ్రస్థాన మియమండునా? అకుంతిత కార్యదీక్షబద్ధులై కారాగారమున కృశించుచున్న శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారికి దీని దయాళుడగు నారాయణుడు దీర్ఘాయు రారోగ్యముల నొసంగి వారి యాందోళనా ఫలిత మచిరకాలములో భారతీయుల కనుగ్రహించుగాక!

పిరాట్ల సత్యనారాయణ శర్మ.

ఆచ్యయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము అన్ని పైజులందు స్థాపనలో గలవు. అగ్ని పుల్లలు చేయు యంత్రములు, కెమికల్స్ మొదలగునవికూడ గలవు. దయచేసి వచ్చి, ఒకసారి పరీక్షించుచుండు. నెం 123/124 మూర్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

ధర్మనిర్ణయనభ-కాకినాడ

కాకినాడ శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి ఆలయములో, ది 20-8-29 మంగళవారము సాయంత్రము 5 గం 30 నిలకు, ఇటీవల మదరాసు శాసనసభలో కారాదా, గౌరగార్లచే ప్రవేశపెట్టబడిన, రజస్వలానంతర వివాహశాసనమును, గర్భాధానమోనిర్ణయ శాసనమును ప్రజాసమ్మతమును, హిందూమతభర్తృత్వాస్త్ర సమ్మతమును, గాకపోవుటచే ఆ బిల్లులకు ప్రజల, యసమ్మతిని వ్యక్తపరుచుచు, ఆ బిల్లులను శాసనసభాసమున పరిణమించనీయక తొలగింప జేయవలసినదిగా గవర్నమెంటు వారిని గోరుటకై, మాధ్య శ్రీ సుసర్ల శ్రీనివాసరావు పంతులు రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి యగ్రాసాధిపత్యము క్రింద గొప్ప బహిరంగసభ సమావేశమయెను. ఈ సభకు 500 లు మంది ప్రేక్షకు లరుదెంచిరి. ఈ సభలో బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, కాశీభట్ట సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, వంక వెంకటరత్న శాస్త్రిగారు, ముక్కవల్లి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు, నూరవరపు పురుషోత్తమశాస్త్రిగారు, పసుమర్తి విశ్వపతిశాస్త్రిగారు, ఉప్పలూరి సీతారామస్వామి, బి. యే. బి. యల్. గారు, బుద్ధవరపు పట్టాభిరామయ్యగారు, శ్రీ మండవిల్లి రామన్నగారు, గుడిమెట్ల రామచంద్రమూర్తిగారు, కార్పెర్ల శ్రీనివాసరావుగారు, మొదలగు పండితులు, కాకినూరు, వర్తకులు, రజస్వలానంతర వివాహ, గర్భాధానమోనిర్ణయ శాసనములు, హిందూమతభర్తృబద్ధములు గావనియు, హిందూమత ధ్వంసమునకు హేతుభూతము లగుననియు, అనాదిసిద్ధమై యాచరణలోనున్న మతాచారధర్మములను నేడు మార్పు జేయుట కెంతమాత్రము పిలువదనియు, ప్రజల మతసంబంధముగు విషయములలో శాసనసభవా రెంతమాత్రము జోక్యము గలిగించుకొన కూడదనియు, సర్వవిధముల హిందూమత ధర్మనాశనమొనగూర్చు నీ బిల్లులకు మతాభిమానము గల ప్రజాసమాహ మెల్లరు తమ యసమ్మతిని జాపవలెననియు, శ్రుతి, స్మృతీతహాస ధర్మశాస్త్రాది వచనములతో దృష్టాంతపురస్కముగా గంభీరోపన్యాసము లిచ్చి ప్రేక్షకుల నానందాద్ధి నేలి యాడించిరి. తదుపరి అధ్యక్షులు పైనుదహరించిన బిల్లులను, నిరసించే తీర్మానములు సభలో పెట్టగా నా తీర్మానము లామోముడిని సభ్యులు లామోడించిరి. మరియు, నీ బిల్లుల నిరసనకై కాకిలో గావించబడిన పండితసభాధిపతు లగు కీర్తిశేఖరులయిన శ్రీ దర్బంగా మహారాజుగారి మరణమునకును, కీర్తిశేఖరులయిన శ్రీ శివపురపు వీరభద్రపాకయాజుగారి మరణమునకును సానుభూతి తీర్మానము లొనర్చబడెను. మరియు, కాకినాడ పురపాలకులు, సభ కరుదెంచిన ప్రేక్షకులు, పై బిల్లులకు తమ నిరసనమును దెల్పుచు గవర్నమెంటువారికి పంపు అర్జి పత్రముపై సంతకములు చేసిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసముతోను వందనములతోను రాత్రి 8 గం 30 సభ ముగిసెను.

వీరుభట్ల భాస్కరరావు.

శూలనొప్పి త్వరలో కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైనది.

దీనిపైననే గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతిసారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయువ మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లెన్సు శూలనొప్పి అతిసారనివారణి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుంచుకొనవలెను. వీలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువు కలరా, అతిసార మొదలగునవి తఱచుగా ఉన్నట్లుండి అధికమగుచున్నది.

చేంబర్లెన్సు శూలనొప్పి నివారిణి 2

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతమైనది దివ్యవృధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణమిచ్చును.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి. కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

అప్పికట్ల ఎన్నికలు: ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

(ఒక విలేఖరుడు)

బాపట్ల తాలూకాలో అప్పికట్ల సర్కిల్ కు 27-6-29 తారీఖున ఎన్నికలు జరిగినవి. అందు అభ్యర్థులుగా శ్రీ వేగిరాజు కోటంరాజుగారును ఆప్యడు మెంబరుగానుండిన యిగంటి వెంకటప్పయ్య చౌదరిగారును మరియొకరును నిలబడిరి. కోటంరాజుగారు 82 వోట్లతో జయమందిరి. వెంకటప్పయ్యచౌదరిగారు తాలూకాలో డ్రా ప్రెసిడెంటుద్వారా ఎన్నికసమయములో జరిగిన కొన్ని అవకతనకలను పేర్కొనుచు గవర్నమెంటువారికి ఎలెక్షను రద్దుచెయ్యవలసినదిగా పిటి

షనుపెట్టిరి. అంతటితో పూర్వకాన బాపట్ల సబ్ డివిజన్ కోటంరాజుగారి ఎలెక్షను రద్దుజరుపవలసినదిగా దావామాడవేసి యుండిరి. ఆదావా ఓ. సి 26/29 గా నెంబరుమాడాయుండెను. ఇట్లు దావా వేయుసంగతి గవర్నమెంటువారికి తెలియజరచి యుండలేదు. గవర్నమెంటువారు 15-6-29 తారీఖున 27-6-29 జరిగిన ఎన్నికను రద్దుచేయుచు తిరిగి ఎన్నిక జరుపవలసినదిగా తాలూకాలో డ్రా ప్రెసిడెంటుగారికి ఆర్డరు పంపియుండిరి. అందు మీదట వెంకటప్పయ్యగారు కోర్టులోని దావాను ఎత్తివేసుకొని యుండినను, శ్రీ వేగిరాజు కోటంరాజుగారు గవర్నమెంటువారు ఎలెక్షను రద్దుచేసినారని చూచాయగా విని గవర్నమెంటువారికి తానొక పిటిషను పెట్టియుండిరి. అందు విషయములలో గవర్నమెంటువారు ఒక పార్టీనిమాత్రమే విని ఆర్డరు యిచ్చియున్నారని

ను, గవర్నమెంటువారికి ప్రెసిడెంటుగారు ఎన్నిక నిర్ధారణ చేసినతరువాత బోక్యము కలిగించుకొనుటకు అధికారములేదని యు అందులో యీ ఎన్నికసంగతి కోర్టులో పెండింగుగా వుండగా గవర్నమెంటువారు ఆర్డరుచేయుట అసలే తప్పనియు పిటిషనులో ప్రాసీయుండిరి. గవర్నమెంటువారు 10-వ తారీఖున కోటంరాజుగారికి యిచ్చిన ఆర్డరులో తాము తమలోగడ ఆర్డరును రద్దుచేసికొనవలసిన అగత్యము కనపడలేదని వ్రాయుచు తాము 15-7-29 తారీఖున ఆఆర్డరు తీయవచ్చును కోర్టులో ఆ విషయమునుగూర్చి దావావున్నదన్న సంగతి తెలియదనిరి. 12-8-29 వ తారీఖున గవర్నమెంటువారు తాము 15-7-29 తారీఖున ఆర్డరుచేయవచ్చును యీ ఎలెక్షను విషయమై దావా కోర్టులోనున్నదని తెలియవచ్చినదనియు అందుమీదట 15-7-29 లేదిన యిచ్చిన రు ఆర్డరు రద్దుచేసికొన్నామనియు తంలిద్వారా తాలూకాలో డ్రా ప్రెసిడెంటుగారికి తెలియజేసి యుండిరట.

సిజర్స్ సిగరెట్టు త్రాగువారలకు ఉచితమైన బహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్ము అంగడివారిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టు
వాక్కు నెం 254 కలకత్తాకు వ్రాసిన గాని, అన్నివిధ
రములుగల బహుమతుల జాపితా పంపబడును.

ఫాసిమిలి బహుమతి టికెట్
ట్టు సిజర్స్ సిగరెట్టు ప్యాకె
ట్టులోనుంచబడియున్నది.

4042

బహుమతి టికెట్లును జాగ్రత్తగా పెట్టుడు

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1929 నం. ఆగస్టు నెల 24-వ తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మమల తెనాలి	శ 45 కలది	12 8 0 12 12 0
సెల్లాది	డిబ్ 42	13 4 0 13 12 0
ఫిల్లి	డిబ్ 46	15 8 0 16 8 0
కాగులు	శ. 104 బస్తా 1-2	11 0 0 12 0 0
నవ్వులు		21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-2 ర 208		16 0 0 17 0 0
సెనగలు	డిబ్	15 8 0 17 8 0
పెసలు	డిబ్	16 0 0 17 8 0
పినుములు	డిబ్	17 8 0 18 0 0
ఉలవలు	ర 195	9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-2		185 0 0 145 0 0
నెయ్యము 1-2		14 0 0 19 0 0
తేనెనెనగపప్పు కా 1-2		46 0 0 47-0-0
తేనెనెనగనూనె కా 1-2 ర 104 పినుకనూనె 96		
అనుదము కా 1-2		96 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు కా 1-2		119 0 0 122 0 0
మారపసుపు		65 0 0 67 0 0
బిరపకాయలు (సంటూరుది) కా 1-2		95 0 0 105 0 0
దనియాల	కా 1-2	82 0 0 42 0 0
సంటూరుచాయకట్టు సీతీమందు మమల 1-2 ర 40 50		
బెల్లము కా 1-2	ర 28 3 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-2		25 4 0 25 8 0
సింకపండు కా 1-2		80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

బట్టారకం కా 1-2		32 0 0 84 0 0
చురం		27 0 0 84 0 0
రవుండు		82 8 0 35 0 0

6. నూలు

నం 20 చెన్ని సింహంబూటె	ర	7 15 0
నం 6	కటారి	5 0 0
నం 24	లా	5 10 0
నం 40 జామకం 10 పా		10 10 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి		7 6 0
నం 40 రాణి		9 14 0
నం 4 చెన్ని మసీదు		4 12 8

7. లోహములు

బండి 100 కులం 1-2	ర	58 8 0 ర 59 0 0
బంగారుకులం 1-2		21 8 0 21 14 0
వరస 1-2		18 10 0
ఇత్తడి కా 1-2		258 0 0 255-0-0
కాగి కా 1-2		808

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లబూండు అతిబిరుకా సీంహంబూటె		
సిపా 1-2 గ్రీలు 200 8 ర 47 0 0		
సీతీమందు 1 రతి		1 10 0
16 రకులు		1 10 0
28 రకులు		1 9 0
56 రకులు		1 8 8
1 అందరు		1 8 0

బిల్లులు పొట్టుపొట్టుకె తెట్టె అసాగ్ (బిల్లి-రెడ్డు)	ర	4 0
1 అంగ్ 3 2		1 0 0
బిల్లుల రి		2 0 0

ద. ఇ. రాజకీయములు

కాంగ్రెసు : ఇతరపక్షములు

ఈనెల 2 తేదీన చెలవడిన లండను ప్రెస్సు పత్రికలో ఆపత్రికయొక్క మద్రాసు విలేజ్ యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. స్థానిక కాంగ్రెసు పక్షమువారికి ఉద్యోగ నిరాకరణమునే ఆమోదించుచున్నాడు. ఈపక్షనాయకులు ఉద్యోగ స్వీకరణము నభిమానించి యీవిషయమున కాంగ్రెసువారి యామోదమును బడయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని పండిత మోతీలాలుగా రీవిషయమును పెడచెవినిపెట్టిరి. రాజప్రతినిధిగారు కేంద్రకాసనభూ తీర్థమును పొడిగించుటయు, మద్రాసుగవర్నరుగారు స్థానిక కాసనభూ తీర్థమును పొడిగించుటయు కాంగ్రెసు వర్కింగ్స్ మిట్టి సభ్యుల యభిప్రాయమును పండిత మోతీలాలు సైహూగారి యభిప్రాయమును బలపరచుటకు కారణములయ్యెను. తమిళనాడు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు చాలమంది బొంబాయి కేగిరిగాని కాంగ్రెసువారిలో అధికసంఖ్యాకులు ఉద్యోగనిరాకరణమునే యంగీకరించుటచే వీరు ఉద్యోగస్వీకరణాభిప్రాయమును విడచిపెట్టుటచే నచ్చెను. కాసనభూలకు హాజరు కావడమండవలె నను పండిత మోతీలాలుగారి యభిప్రాయమే బలపరపబడెను.

తమిళనాడు కాంగ్రెసుప్రతినిధులు బొంబాయినుండి మద్రాసునకు తిరిగి వచ్చినప్పుడు ప్రతిర్ధానమునకు చాల విచారించిరి. స్థానిక కాసనభూలో చాల ముఖ్యులగు కాసనములు సేయబడవలసి యున్నందున తదితర రాష్ట్రములలో గల కాంగ్రెసుపక్షములతోబాటు వీరును కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును నూర్చునెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రతిర్ధానమును వూర్చుచ్చును. లేదా మద్రాసు నందు కాంగ్రెసు పక్షమునుండి అనేకులు విడివడవచ్చును.

కాంగ్రెసు పక్షము

దక్షిణదేశమున కాంగ్రెసు పక్షమునందు ఇబ్బందులు

కలుగుచుండుటకు కారణము నామకాగా కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగనున్న వారిలో వారికి భేదాభిప్రాయములు కలుగుటయే. ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమునకును తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమునకును తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయములు కలవు. ఆంధ్రులు కాంగ్రెసులో నెడమపక్షమునకు చెందిన అతివాదులు. తమిళ కాంగ్రెసునందు కుడిపక్షమునకు చెందిన వారు. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడినచో తమిళులు దక్షిణదేశమున కన్యర్యేటిపు పక్షమున కధారభూతము లగుదురు. భూస్వాములభిప్రాయములను, తదితర వృత్తులవలన జీవనము గడపెడి ప్రజల యభిప్రాయములను వీరు మిక్కిలి గౌరవించెదరు. వీరికి ఉద్యోగ స్వీకరణముయొక్క విలనయందు విశ్వాసము మెండు. ఆంధ్రులు పోరాటమునే ముఖ్యముగా గోరువారు. కాని వారి రాష్ట్రమునకు చెలువల వారికి అధికముగు పలుకుబడిలేదు. సంస్కరణముల వల్లము అమలులో నుంచబడిన పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు ఇరువురు ప్రఖ్యాతిపొందిన మంత్రులు లభించిరి. అందొకరు ఇప్పుడు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతదేశ వీజెంటుగానున్న సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు. రెండవ వారు సైమనుసంఘమునకు సహకారము సల్పుటకు నియమింపబడిన కాసనభూసంఘాధ్యక్షు లగు సర్ వీ. పి. పాత్రోగారు. ఆంధ్రదేశము కాంగ్రెసు పక్షమునందుగాక చెలువల రాజకీయ పలుకుబడిని కలిగియున్నది. ఇందులకు కారణము అ. భా. కా. సంఘసభలకు తమిళులే అధికసంఖ్యాకులుగ నేగుచుండుటయే.

దక్షిణదేశమున కాంగ్రెసు రాజకీయములందు తెలుగు తమిళ భేదములేగాక కాంగ్రెసు సభ్యులలో మాతృస్వమును, తదితర భేదములునుగూడ కలవు. నాయకులు నామమాత్రావశ్యులైరి. వారి ననుసరించు అనుచరులు లేదు. స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘాధికారమునకు వారు లోబడియుండలేదు. ఇట్టి భేదాభిప్రాయములు గలిగి నాయకులు ఒకరినొకరు బహిరంగముగా దూషించుకొనుట సర్వసామాన్యమైనది. ఈ పద్ధతివలన యిప్పటి ప్రజలకు చాల విచారముగా నున్నది. కాని ఈపద్ధతి ఈ పక్ష

దంభ ప్రకటనలను చూచి మోసపోకుడు.

మీ పిల్లలకు క్షీరవర్ధని యిచ్చి పిల్లలను పోషింపుడు.

బిడ్డయొక్క ఆరోగ్యము ఆహారము ననుసరించి యుండును. పసిబిడ్డకు చనుబాకంపై మించిన ఆహారములేని ప్రపంచమునందలి డాక్టర్లందరు నిశ్చయించిన విషయమే. పోతపాలు సయితము తల్లి పాలవంటిదిగా నివ్వగలవని చెప్పుచుండురు గాని తల్లి పాలు తక్కుగనుగా ము కలవని యెవ్వరును యెప్పుడును చెప్పలేదు.

పోతపాలు తల్లి పాలకు తుల్యమని డాక్టర్లందరు చెప్పుదురు కాని యెప్పటికిని యిది సత్యముకాదని హేవలిక గారు చెప్పుచున్నారు.

ఇట్టి సత్యమును పుట్టించుటకును, వృద్ధిపరచుటకును క్షీరవర్ధని అమోఘమైనది.

క్షీరవర్ధని తల్లికిని, పిల్లలకును ఆరోగ్యమును, ఆనందమును లేజస్సును కలిగించును.

క్షీరవర్ధని

మంచి రుచికరియుండును. పథ్యముక్కరలేదు. వెంటనే గుఱిమిచ్చును.

క్షీరవర్ధని

పలన తండ్రికి వ్యయము తగ్గను. తల్లికి శ్రమతగ్గను.

నెల బుడ్డి 18 రు 1-8-0.

పాస్తేజి ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదభూషణ, నోరిరామశాస్త్రి, ప. కె. వ. సి.

ఆయుర్వేదనిలయము, (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

భీమా వ్యాపారములో నుండు నకలవిధములగు సౌకర్యములను, మిక్కిలి చవుకలో మీ కొనంగిన యూనిక్ భీమా కంపెనీ (కలకత్తా)లో మీ ప్రాణములను భీమా చేసుకొనుడు.

రు. 1000-కి రు 50 లాభము పంచబడెను.

మూడు మదింపునందు ఎక్కువ సూచనలు పొడమాపుచుండెను

వివరములకు: సూపర్ టెండెంటు, బ్రాంచి, బెజవాడ, లేక ఆర్గనైజరు, వాడేపురదర్శు, పితాపురం.

బలమునకుతోడ్పడజాలదు. ఇండియాలో ప్రజల దృష్టికాంగ్రెసు పక్షమునందే యింకను కేంద్రీకరింపబడి యుండుటకు కారణము కాంగ్రెసుయొక్క స్థిరమగు నూత్రములును, కాంగ్రెసు నాయకుల గౌరవమును గాదు. ఇందులకు ముఖ్యకారణ మేమన బొగుగ నేర్పడిన మరియు రాజకీయపక్షము లేకుండుటయే.

వ్యర్థము

‘నేషను ఫస్టు’ పార్టీ జనించి ఉచ్చాస్య నిశ్వాసములు ప్రారంభింపకముందే చనిపోయెను. ఈ పక్షముయొక్క ఆదర్శములు ప్రశంసనీయుములై ఇంగ్లండులో లిబరలు పక్షాదర్శముల ను బోలియున్నవి. ఈ పక్ష నాయకులు చాలమంది వారు, వాని యీ పక్ష మంతరించి పోయెను. ఇటీవల జాతీయపక్ష మని మరియుకపక్ష మేర్పడెను. కాని దీనికిగూడ ‘నేషన్ ఫస్టు’ పక్ష గతియే పట్టుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెస్ పక్షమునుండి వ్యక్తిపర మగు భేదములవలన విడివడినవారు యీపక్ష నాయకులు. పానగలు రాజా గారు మరణించిన పిదప జస్టిసుపక్షమునకు నాయకుడు. లేదు, ఆదర్శములు లేవు. రాజాగారిస్థానే మరియుక నాయకుని ఎన్నుకొనుటకు జరుపబడిన ప్రయత్నము లన్నియును జాతిభేదములచేతను, మాతృభూమిభేదాలను వ్యర్థములయ్యెను. ప్రస్తుతము యీ పక్ష మెట్టిచర్యను జరుపకపోయినను ఒక కమిటీ నాయకత్వముక్రింద నుంచబడెను. ఆ కమిటీ సభ్యులలోకూడ ఎవరి అభిప్రాయములను వారే బలపరచుకొనుటకు చూచుచు “నీవు నా పీపు గోకుము, నేను నీ పీపు గోకెదను” అనురీతిని భేరములాడుకొనుచున్నారు. రెండేడ్లక్రిందట కోయంబుత్తూరునందు ఉద్యోగనిరాకరణము నంగీకరించుచు నొక అవివేకపు తీర్మానమును గావించినప్పటినుండియు నీ పక్షమువారి అధికారమును, పలుకుబడియు తీగించుచున్నది.

పై తీర్మానము దక్షిణ ఇండియాలో రాజకీయములందు వ్యక్తిత్వ మెంత ప్రాబల్యమును వహించుచున్నదో తెలుపుటకు నిదర్శనముగ నున్నది. జస్టిసుపక్ష నాయకులను, గవర్నరు కాన్సిలు సభ్యులను మధ్య గలిగిన కలహమే యిట్టి పరస్పరసానమునకు కారణమయ్యెను. జస్టిసుపక్ష నాయకుడు మరణించెను. గవర్నరు కాన్సిలు సభ్యుని ఉద్యోగకాలముకూడ అంతరించెను. ఇంక నింతలో కలహములు అంతరించునని భలంపవచ్చును. కాని ఇంకను యీపక్ష సభ్యులలో గల భేదాభిప్రాయములచే నాయకుని ఎన్నిక జరుపబడుటలేదు. వివేకయుతములగు రాజకీయ చర్యలు జరుపబడుటలేదు. రాబోవు ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షమువారికి విజయము కలుగునో భేదము లంతరింపవచ్చును. వారు మంత్రాంగము నేర్పాటుచేయవచ్చును. కాని అట్టిమంత్రాంగమైనను ఆపక్షముయొక్క ఉద్దేశముల పైననేగాక పక్షాభిమానముపై చాలవర కాధారపడియుండవలసివచ్చును.

ఈలోపున ప్రస్తుతము ఏపక్షమునకును చెందని స్వాతంత్ర్య మంత్రాంగము పూర్వపుపక్షములలో గలిగిన భేదములవలన తొనసాగుట కవకాశము కలుగుచున్నది. జిల్లామ్యూనిసిపాలిటీల సువర్ణబిల్లు తదితరకాఖాసంబంధములగు అభివృద్ధులను యీ మంత్రాంగమే కారణము. కాని యీ మంత్రాంగము ముఖ్యముగా కాలానుసరము గ పని చేయుచున్నది. వైద్యుల వైద్యసహాయమును గురించు చట్టములలో నీ మంత్రాంగము చాలవరకు పూర్వపు మంత్రులవద్దనే అనసరించుచున్నది. వీరు పై కేసుయు మాట్లాడక మానవృత్తినవలంబించి తమ కార్యములను కొనసాగించుకొనుచున్నారు. దక్షిణ ఇండియాలో ప్రజలకు ఆకలకలిగించగల కత్తిసామర్థ్యములు కలవా లేరేమిటన్నది. అందులో నీమంత్రాంగమువారు పరిగింప బడుదురు. ప్రభుత్వముపైనను, అసెంబ్లీయనుగ తదితర పక్షము పైని ఆధారపడియున్న నీమంత్రాంగము ముఖ్యముగా కార్యములను పైర్యసాహసములతో నెరవేర్చజాలరు. రాబోవు ఎన్నికలలో వధికస్థానములను ఆక్రమించుటకు స్వతంత్రులు ప్రయత్నింపవచ్చును. వీరు ఏపక్షమునకును చెందకుండ నుండుటవలన వీరు చర్య అపుడు చాల ఆకర్షణీయుడుగ నుండగలవని భలంపవచ్చును.

అ పూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, మణులకు
న్యాయమైన ధరల చొప్పున
ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుద్దన మీరే
దయచేయుడు.
పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్
తండ్రిలాసము “ఓపక” ఫోను నెం 8477
పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

భిషగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు
తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆదేవకరవస్తువు రెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను రెంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినేనీ ఎటువంటి కఠినతరాహారమునైనను తీర్చికరించి, గాలి నీళ్ల వ్యధాసము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి నూదము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్కాయందు నొప్పి, అహారదీర్ఘకాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యాయంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తవలపాకులలో నమలి బ్రెంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేపించిన ఆరోగ్యదృఢులగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనూపావక్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిసాపురోపలను దొరకును. పోష్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-18-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానందం

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు, ధనుస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాగు కల్పవృక్షిని కలంగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను పుత్తానాము నింపుడి జలసీసాలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తి నోరు చాలా నెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంజీవినంటిది 6 బొమ్మల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

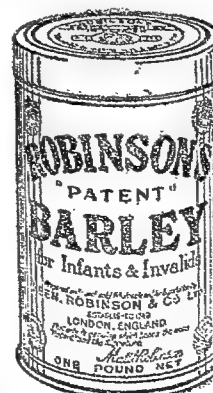

మీ శీతోష్ణస్థితి

హెచ్చుచున్నప్పుడు!

మీ శీతోష్ణస్థితి త్వరితముగా హెచ్చుచున్నప్పుడు, మీరెల పసిలిపోవునట్లున్నప్పుడు, జ్వరశ్రమపు తన స్వాధీనములో నుంచుకొనినట్లు మీకు తెలియును. ఇప్పుడు మీరు మిక్కిలి శీతీకరమైన ఆహారమునే పుచ్చుకొనవలెను. ధారాళముగా బార్లీ నీటిని త్రాగుడు.

రాబిన్సన్స్ ‘పేటెంట్’ బార్లీతో బార్లీ నీటిని తయారుచేయుట అతి సులభము. మీశీతరమును పరిశుద్ధపరచును, జ్వరముతోకూడిన రక్తమునకు చల్లదనమును గలిగించును, ఉడికిపోయిన మీ అనయములకు ఉపశమనమును, ఆరోగ్యమును గలిగించును.

వైద్యులు ప్రతిచోటను వారివద్దకు జ్వరముతో వచ్చు వ్యాధిగ్రస్తలకు బార్లీనే పశ్యముగా నిర్ణయించుచున్నారు. మారనట్టి దానియొక్క గుణమునందు పరిశుద్ధతయందును నమ్మకముంచుచున్నవని వారికి తెలియును. దీనియందుగల సత్వపు, జ్వరసంబంధమైన గుణములు మిక్కిలి సులభముగా తీర్చుమును కలిగించును.

పెరల్ బార్లీ కంటెను దీనిని మిక్కిలి సులభముగాను, మితస్వభావముతోను ఉపయోగించవచ్చును. పరిశుద్ధతకు పూచీయైన కీలు చేయబడిన డబ్బాలలోనే ఇది మీ కివ్వబడుచున్నది.

ఎప్పుడును దీనిని మీనర్ల నుంచుకొనుడు.

ROBINSON'S 'patent' BARLEY

రెయరుచేయుట సులభము— ఉపయోగించుటలో మితస్వభావము.

జిల్లా ఏజెంట్లు కావలెను.
తొలి విలాసము
"చేరూరి"

ధర సరసము! నమ్మక మైన సరకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహ మొసగి, ఉత్పాదమును గలిగింపుడు !!
అన్నిరకముల పప్పుర మెంట్లు హిందూదేశమునందే హైందవ పారిశ్రామికులచే చేతితో తాకబడక తయారుచేయబడినవి. వివరము లకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. ధరలు తగ్గించబడినది. 55 డిప్యూటీ-56, బందరు వీధి, మద్రాసు.
16, ఆదియప్పనాయకవీధి, జి. టి., మద్రాసు.

ది ఈస్టర్న్ కన్వెక్షనరీ మార్ట్,

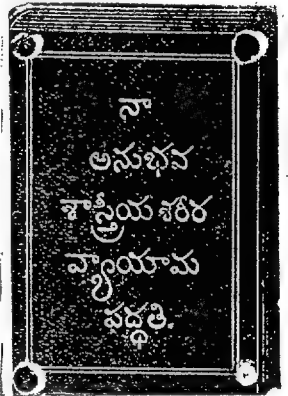

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ఉచితము. ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధియను విషయములు పూర్తిగచర్చింపబడినవి. ఇందు నాయుక్కుయ, నాశిష్టులయొక్కయ, పెక్కుపద్ధతులను నూచించు ఛాయాపటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితినని నావ్యాధియను పద్ధతి మీకు బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధియనున క్రియ కలిగి తీరును. తపోలాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండు రూపాయలు పంపిలికేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మీజీవయాత్రయందు నిస్సంశయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుదురగాక ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, ఆఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధిమమార్గదర్శి, పోస్టుబసవకొనడి, బెంగళూరు సిటీ

మీ జీవితమును
న్యూ ఇండియా అస్యూరెన్సు కంపెనీ., లిమిటెడ్.,
తో భీమా చేయుడు

భారతదేశమందున్న కంపెనీ లన్నిటికంటెను

గొప్ప మూలధనము గలది

మీ పెట్టుబడికి పరిమాణమైన

ధరావత్తు మాత్రమే పుచ్చుకొనబడును

దయచేసి తెలిపాను చేయుడు లేక మద్రాసు ఫస్టులైను బీచిలోగల

నెం 4 భవనమునందున్న ఈకార్యాలయము బ్రాంచికి దయచేయుడు.

అనుమతి బొందిన మూలధనము రు. 6,00,00,000

చందాలు వేయబడినది రు. 3,56,05,275

చెల్లించబడినది రు. 71,21,055

ఏజెన్సీకి మర్యాదస్తులైనట్టియు, మంచినీటిపలకుబడిగలవారివద్దనుండి దరఖాస్తులను ఆహ్వానించుచున్నాము.

హనుమాన్ సము

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమావేశమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవి వంటిది. ఎచ్చటను దొరకును.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెల రు 0-8-0

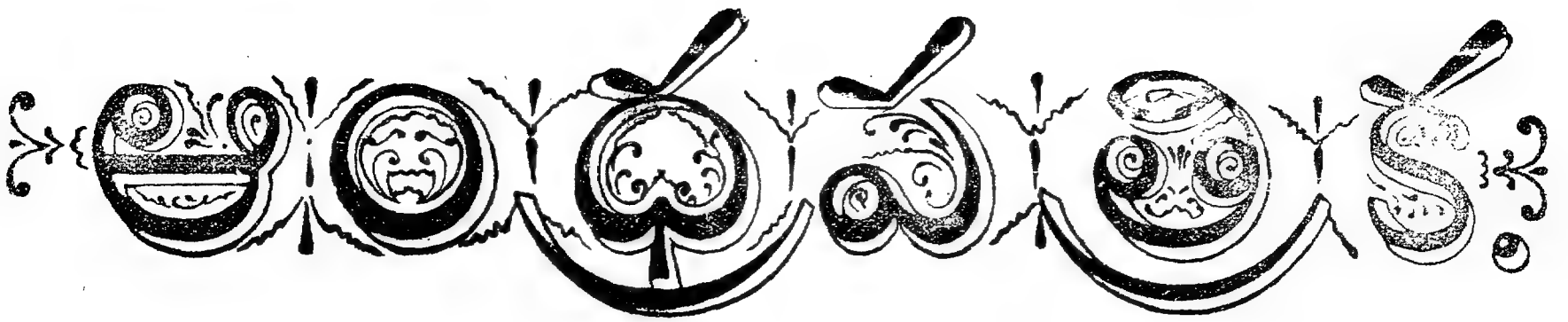
వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, బైండు, రబ్బరుస్టాంపులు, సీల్స్, ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

122

67

వాణిప్రసాదబెజవాడ

శనివారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది

వ్యవసాయశాస్త్రము

మచిలీపట్టణము

మెడికల్ అసోసియేషను

ఆగస్టు 23:- మొన్న సాయంకాలము టౌను హాల్ నందు బందరులో నొక మెడికల్ అసోసియేషన్ (వైద్యసంఘము) స్థాపించుటకు గూర్చి విచారించుటకు ఇచ్చటి వైద్యప్రముఖు లందరును సభ చేసిరి. సమావేశమనందు మేజరు కొత్త వెంకట రమణారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారు, డాక్టరు భో. పట్టాభిశీతారామయ్యగారు, డాక్టరు బి. సంజీవరావుగారు, డాక్టరు. వేమూరి దుర్గానాగేశ్వరరావుగారు, డాక్టరు మ. శేషచార్యగారు మొదలగువారు సభకు వచ్చియుండిరి.

డాక్టరు శేషచార్యులుగారు తాత్కాలిక కార్యదర్శి గాను, మేజరు కొత్త వెంకటరమణారావుగారు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగాను యెన్నుకొనబడిరి.

సంఘమునకు తగునిబంధనల వ్రాయుటకు మేజరు రమణారావుగారు, డాక్టరు శేషచారిగారు, డాక్టరు సంజీవరావుగారు, డాక్టరు దుర్గానాగేశ్వరరావుగారు నలుగురితో మాడిన ఉపసంఘము యేర్పాటుచేయబడినది.

నోబులు కళాశాల

నోబుల్ కళాశాల డి.బేటింగు సాసయిటివారి ఆదరణ క్రింద, మొన్న సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు భో. బట్టాభి శీతారామయ్యగారు "ఖద్దరుయొక్క ఆర్థిక ప్రయోజనమును" గూర్చి, ఉపన్యసించిరి. పలుమంది సభకు వచ్చియుండిరి.

ఆత్మహత్య

మి. రా. శ్రీ. భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్యగారి కుమారుడయిన కృష్ణస్వామిగారు, మొన్న మధ్యాహ్నము మామూరు 12 గంటలకు, నల్లమందు తిని, ఆనాడు రాత్రి మామూరు 12 గంటలకు బందరు ఆసుపత్రియందు మృతినొంది నట్లు తెలియుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నీటి యిబ్బంది

వాన లేకపోవుట, ధాన్యపుర పెచ్చుట

వర్షముతు నచ్చి పడునారుదినములైనను వర్షమును మాటయే లేదు. నెల్లూరు చెరువులోగాని పినాకినీ నదిలోగాని నీ రొకబాట్టుయైనను లేదు. వై కాళుమాసమున రోహిణి కార్తె యందు సహితము సదా నీరు వడలబడు కొలాయిలు శ్రావణమాసమందు ముఖ పుబ్బలలోగూడ పినాకినీలో నీరు లేమిచే మితముగ మాత్రమే నీరు వడలబడుచున్నది. ప్రతివత్సరమునను నీమఖకార్తె వచ్చునప్పుటికి నాల్గు పూర్తియయ్యెడిది. ఈ వత్సర మిప్పటికి నార్డువేయుట ప్రారంభమే లేకపోగా నాటుకొంత వేసిన నా రెండిపోవుచున్నది.

నెల్లూరునకు పశ్చిమభాగములో కొన్ని బావు లెండిపోవుచున్నవి. త్రాగుటకు నీరుమాడ కరవగునట్లు కన్పట్టుచున్నది.

ఇది యిట్లుండ వారము పదిదినముల క్రిందగూడ 92, 93 రూపాయలు అమ్ముచుండిన ధాన్యము 106 రూ. అమ్ముబడుచున్నది. ఇంతటి ప్రముగ నీవత్సరము పదిదినములనుండి అమ్ముచున్నారు. మహానూలుకాలమున యీ సంవత్సరము 88 రు. అమ్ముచుండినది. ఇంకను మనుముందు ధరలు పెచ్చునూచనలు గలవు. ఇట్టి సమయమున యింకను యితరస్థలములకు వియ్యమును ధాన్యమును యెగుమతిచేయుట శోచనీయము. కనుక ప్రభుత్వము వారు ప్యాసుపోర్టుల సేర్వజిచి యిచ్చుటి ధాన్యమును యిందే యుంచి మిల్లులధాన్యమును యిచ్చటనే యిండునట్లుచేసి వీధివారలను మధ్యరకమువారలను యింకను కష్టములపాలు గావించకుండునట్లు చేయుదురని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారము. జిల్లా కలెక్టరువారును, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారును వెనుక యెంచి పక యిప్పుడే తగు శ్రద్ధవహించినయెడల వుత్తరోత్తరా ప్రజలకు క్షేమదాయకంబగును.

మోటారు ప్రమాదము

నోట, ముక్కున, చెవులలోనుండి నెత్తురుకారుట

నెల్లూరునకు ప్రథమరత్నము మాలపేటకు సమీపమున పోలీసు లైసునద్ద కొందరుబాలురు ఆడుకొనుచుండగా సుమారు ఆరుయెండ్ల మహమ్మదీయబాలుడు మోటారుక్రింద పడినాడు. అందుచలన కన్ను దగ్గర బలమును గాయముతగిలినది ఆటాలు నకు నోట, ముక్కున, చెవులలోనుండియు ప్రవాహమువలె నెత్తురు కారుచున్నది. నిండా అపాయకరముని వైద్యులు చెప్పుచున్నారు. నెల్లూరు గవర్న మెంటు ఆసుపత్రికి తీసికొని పోయినారు.

హైదరాబాదు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

"నిజాం విజయప్రతిక"

ఈ ప్రతికను ప్రభుత్వమువారు ఆపినందునకుగాను పత్రికాధిపతియొడ సానుభూతిమాపుటకును, పునర్విచారణకై ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకును ఆగస్టు 17 నాడు విశేషరీతి నాటక కాలయందు పురజనులను సమగ్ర సమావేశపరచబడినది. దేశ భక్త వాసుననాయకుగారు అధ్యక్షుని పోషించిరి. పై విషయముల గూర్చిన తీర్మానము లంగీకరింపబడినవి. వీనినిగూర్చి ప్రభుత్వమునా లేమిచేయుదురో ముందుగాని తెలియదు.

శ్రీ కృష్ణదేవరాయల గ్రంథాలయము

ఈసంస్థయొక్క 28-వ వార్షికోత్సవము సెప్టెంబరు 1-వ తేదినాడు జరుపుటకు నిశ్చయమైనది. నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్రగ్రంథాలయము లన్నిటిలోను మొదటిదగు దీని యభివృద్ధి సంతోషాహవామై యున్నది.

ఆంధ్రసంస్కృతి శ్రీ విద్యాలయము

సికింద్రాబాదులోని ఈ గ్రంథాలయముయొక్క 24-వ వార్షికోత్సవము విఖ్యాత శతావధానము లేఖనము నగు శ్రీ వేలూరి శివరామకృష్ణగారి యధ్యక్షతతో 17, 18 ఆగస్టు తారీఖులలో జరుగవలయుగ జరిగినది.

కేంద్రసంఘము

సంఘము పక్షమున ప్రచారకు లగు శ్రీయుత ఉన్నె వేంకటరామయ్యగారు మెదకు జిల్లాలలో ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారము చేయుచున్నారు. 16, 17 ఆగస్టు తారీఖులలో సంఘ కార్యదర్శియు, రెడ్డి బోర్డింగులోని కాలేజీ విద్యార్థు లగు శ్రీయుతులు సరసారెడ్డి, నారాయణరెడ్డి గార్లును, ఘటికేశ్వరము రైలుస్టేషనుసమీపమున మన్న పిల్లయపల్లి వెల్లివచ్చిరి. వీరివర్గ బలము చూచిన సంఘము (1) ఖాన్దిపాతశాల, ఘటికేశ్వరము

(2) దేవీమహావిద్యాలయము, పిల్లయపల్లి (3) ఖాన్దిపాతశాల పిల్లయపల్లి (4) ఆంధ్రజల పాతశాల, పిల్లయపల్లి, 16 ఆగస్టు నాటిరాత్రి విద్యాలయమందెరమున సభ సమావేశ మయ్యెను. గామిస్థులును పరగామివాసులును చాలమంది వచ్చిరి. విద్యావశ్యకత, స్త్రీవిద్య, నిమ్నజాతులయొడ కనికరము మున్నగు విషయములను గూర్చి స్వామి శివానందుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఉపన్యాసములు జరిగెను.

యువరాజుగారు

వీరు గుల్బర్గా దౌరానుండి రెండునూడు దినములక్రింద తిరిగినవచ్చిరి. అచ్చటనున్న కాలములో వీరు కొద్దులు చూచిరి. పోలో ఆటలలో పాలుగొనిరి. ఎట్లయినను? దినములు సంతోషముగా గడిపిరి.

"దొ ఆ గో"లు

పై శబ్దమునకు ప్రార్థనచేయువారు అవి శబ్దార్థము. రాజాగారి యభ్యుదయముకొరకు ఈశ్వరుని ప్రార్థించుచుండు వారని దీని భావార్థము. ఈ సంగతుల హైదరాబాదు వాస్తవ్యులగు ముగ్గురు మహమ్మదీయులకు ప్రధానమంత్రిగారి ఆజ్ఞాన సారము వారి జీవితాంతమునకును నెలకు ఒక్కొక్కరికి ఏబది రూపాయలు ఏర్పాటుచేయబడినవి పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవి. ఇట్టిచ్చుటకు కారణము ఏమనగా, వీరు "దొ ఆ గో" లలోనివారని వాదించబడినది. మహానుభావించిన ప్రభువుగారి విషయమున వారి 1 కోటి 24 లక్షల ప్రజలలో అందరును "దొ ఆ గో" లే. ఆట్టిసితిలో ఈ ముగ్గురికి నెలకు ఏబది రూపాయల చొప్పున ఏర్పరచుట ఎందుచేతనో సామాన్య బుద్ధికి గోచరముకాదు. మహాత్ములస్మారకము మహాత్ములకు గాని తెలియదుకదా?

స్కాలరుషిష్టులు: (విద్యార్థి వేదములు)

నిజాము ప్రభుత్వమువారు ప్రతివత్సరము మూడో నాలుగో విద్యార్థులకు వేతనము లొసగి యువార్థులకుండుమునకు పంపుచున్నారు. కొన్ని మాసములలో నిట్టి పోత్సహమును పొందిన వారి వివరము లివి: (1) హైదరాబాద్ కళాశాల, తిలవాడ హైదర్ నవాజ్ జంగుగారి యిద్దరు పుత్రులు. వీరికిన్ని సంవత్సరములవరకని "నియమము లేకుండ" విద్య లూర్తియలగునకు స్కాలరు షిష్టులు అనుగ్రహింపబడినవి. పూర్తి యెన్నడునో దాని నిర్ణయించినవినవారు వారి రెండ్రుగారి అని తెలియెను. ఇవి రెండు: (2) రాజ్యాంగకళాశాల, తిలవాడ సోమరపురమున కొకటి. (3) వైద్యకళాశాల, తిలవాడ కొనారున కొకటి. (4) దౌలతురామ్ గారను జాగీర్దారు (గొప్పజమీందారు) గారి పుత్రునకొకటి. ఈ విధముగా అయిదు అయిపోయినవి. ఇంకను రెండు మరి ఇద్దరు విద్యార్థుల కిచ్చినట్లు ప్రకటింపబడినవి. వీరు ఏ మంత్రుల కుమార్తె, ఏ జాగీరుదార్ల కుమార్తె, లేక ఇతరులతో తెలియదు. ఏమి ఈ విద్యార్థుల తండ్రుల అదృష్టము! "ప్రపంచమునందు ధనము ధనమునూగును! బొక్కసము బొక్కసమునాకర్చించును" అన్న నాదీమహాకవి వాక్యములు ఈ రాష్ట్రములోని విద్యార్థివేతనముల విషయమున పూర్తిగా చెల్లుచున్నవి!! పై విద్యార్థులలో దౌలత్ రామ్ గారి పుత్రులు మాత్రము కొందరు వులు, దక్షిణవాగు కుమార్తెయును.

గుడివాడ ఏజెన్సీ

గుడివాడయందు శ్రీయుత ఉన్నెలూరి రామమూర్తిగారిని మా ఏజంటుగా ఏర్పాటుచేసియున్నాము గాన చందాదారులు వారికి చందాలను ప్రతినెల 5 వ తారీఖులోగా చెల్లించి, వారిమూలముగా పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

“ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి”

సర్ బహు్య నరసింహేశ్వర శర్మగారి ఉపన్యాసము

రాజధాని కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి

సమాజవాదీ కోశ్చనము

సర్ బహు్య నరసింహేశ్వర శర్మగారు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి రాజధాని కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజవాదీ కోశ్చనమును ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి గూర్చి తెలుగున ఉపన్యాసము గావించిరి. కళాశాలయందు పాఠ్యములు గల నున్న విస్తృత పాఠ్యపుస్తక పంతులుగా రధ్యత నహించిరి. ఉపాధ్యాయులు టి. శేషగిరిరావు నాయకుగారును పెక్కింపు ఆంధ్ర విద్యార్థులును సభ కరుడెంచిరి.

సర్ బహు్య నరసింహేశ్వర శర్మగారు పార్లమెంటుల చెలరేగలేది ఆంధ్రమునందె యిట్లు పన్నవించిరి. “మీ కార్యదర్శి విదారుడినుండి కుండు నావద్ద కరుడెంచి మీ సమాజము దేవో కొన్ని ముప్పులను పాలివేసిందిగ నన్ను కోరినప్పుడు నృపులు, బాలురు పరస్పర ప్రేమానుభవములచే మాటతీసివేయలేక మీ యందరి స్నేహమును సంపాదించుచున్నట్లు చెప్పియున్నాను. తెలుగుభాష పదిసంవత్సరములైనది బాగుగా విని. సిద్ధాంతాన్ని పుటినుండి ఏదో ఒకరిద్దరితో తెలుగున మాట్లాడుటవల్ల తెలుగు మాట్లాడుటేమరచిపోతిని. తెలుగుగ్రంథములు చదువుటకు సామాన్యములేనందున ఇటీవల జరుగుచున్న అభివృద్ధిని తెలిసి కొనుటకు సామాన్యము లేకపోయినది. సిద్ధాంతాన్ని హిందూస్థానీ యైన కలకత్తాలో బెంగాలీ భాష. విశేషం దైర్ఘ్యముగా సాహసించి తెలుగుమాట్లాడుటకు కారణమేమనగా మునుపటివలె వ్యాకరణము క్రమముగా మాట్లాడుట కవసరములేదని నేనిప్పుడు యుండునపుడే పెద్దలు నిర్ణయించియుండిరి. ఎంతగ్రామ్యముగా మాట్లాడిన ప్రజల కంత సులభముగా బోధపడును. వ్యాకరణ పహితముగ మాట్లాడిన సామాన్యజన సుబోధకముగాదు. కావున గ్రామ్యభాషయే ఉచితమని కొందరును, శాస్త్ర కట్టు బాటులను వదలి న ఒక్కొక్క రొక్కొక్క విధముగా మాట్లాడ నారంభింతురు. కట్టుబాటు విడుట ధర్మము, న్యాయము, శ్రేయస్కరము గాదని మరికొందరును ఆ దినములలో వాగ్దాదము చేయుచుండిరి. ఈవల నీవిషయమై ఎట్లు నిర్ణయింపబడెనో నేనరుంగను. కాని నే జెప్పుమాటలు నాలుగును వ్యాకరణసహితముగ లేకున్నను మీ రాలకింతు రని నమ్ముచున్నాను.

స్వభాషాప్రాధాన్యము

ఈ కారణము 40 సంవత్సరములైనది, మేము “లా” నువునప్పుడు విద్యార్థులముగా నుంటిమి. అప్పటికిని, ఇప్పటికిని కాలేజీ యందు, ఉపాధ్యాయులయందు, విద్యార్థులయందునుగూడ అనేకమార్పులు గలిగి యున్నవి. ముప్పది, నలునది సంవత్సరముల క్రిందట ప్రజాహితవిషయములందు కొంత శ్రద్ధ సహించి పాల్గొనుచుండిన మేము కొందరము ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి యను టెట్టుని ఆలోచించుచుంటిమి. ఏదేశమునందైన పౌరజనులను నిజమైన అభివృద్ధి కలుగవలెననిన, వారి మాతృ భాషలోనే సమస్త వ్యాపారములను జరుపబడవలెను. కాని పోతపాలవలె ఇతర భాషలం దెంతటి యుత్తీర్ణులై యున్నను, తమకుగాని, పరులకుగాని ఎట్టి యుపయోగముగాని లేదని తలంచి యుంటిమి. అప్పుడే యీ రాజకీయోద్యమములు ప్రారంభమైనవి. ఆతరువాత ననే యాంధ్రోద్యమమును గూడ ప్రారంభించుటకు చెన్నపురి యందును బెజవాడ యందును ఆలోచనలు జరిపియుంటిమి. ఆకాలమున ప్రకృతిశాస్త్రములు మొదలైన నానిని సునభాషలో గ్రాయుటకు తగిన పారిభాషికపదములు లేకుండుటచే దానిని తమరుజేయు టావశ్యకమని తలంచి ఆవిషయమైకొంత పాటుబడియుంటిమి. డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీపతి, మునగాల రాజా, కె. వి. లక్ష్మణరావు గార్లు మేముందరము తెలుగున అట్టి గ్రంథములు వ్రాయించి, ప్రచురించుటకు చాలా శ్రద్ధ వహించి పాటుబడుచుంటిమి. క్రమక్రమముగా దేశమునందంతటను ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశమునందు సర్వతోముఖ మగు నూతన శక్తి, దేశాభిమానము, ప్రజాసేవానురక్తి విజృంభించి, తద్వారా భాషయందుగూడ నవీనమైన ప్రేమాభిమాన కుతూహలములు కలిగి నాటినుండియు దినక్రమాభివృద్ధి కలుగుచున్నదనుట నిస్సందేహము.

స్వతంత్రగ్రంథములు

ఐన కొన్ని నవలలు తర్జుమాలు ఇతర గ్రంథములనుండి పరిగ్రహించినవిషయములు తప్ప స్వతంత్రగ్రంథములు ఆంధ్ర

భాషయందు దెంతవరకు సృష్టింపబడినవో, భాషయందు నూతన సంస్కార మెంతవరకు జరిగినదో చెప్పుటకు తగినయవకాశము నాకు లేకున్నది. ఆంధ్రోద్యమజ్వలంబనానంతరము ఆంధ్రులెల్లరకు స్వదేశభాషలం దభిమానముమాత్రము గాఢముగా న్యాపించియున్నది.

విశ్వకళాపరిషత్తు

ఆంధ్రయునివర్సిటీ స్థాపింపబడినప్పటిను నీ భాషకు క్రొత్తశక్తి, నూతనవికాసము కలుగునని ఎల్లరు నాశించియుండిరి. కాని, యూనివర్సిటీ యొక్కను కైకవయందే యున్నది. యూనివర్సిటీవిషయమై యంతటిలో నేమి చెప్ప సాగ్యము గాదు. మదరాసు యూనివర్సిటీవారే కొంతవరకా ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నారని విని చాల సంతసించితిరి. అందులకు తార్కాణముగా మీ రీసమాజమును స్థాపించుకొని మాతృ భాషాభివృద్ధికి గడంసు పెంతయు శుభనూతకము.

ప్రజాపరిపాలన

“మిత్రులారా! ఈ పట్టుదలను మీ రెన్నడును విడువకుడు! ఎందువలననగా కొలదికాలములోనే, పది, యిరువదివత్సరములలోపుగానే మీ జీవితకాలములోనే దేశమునందనేక మార్పులు కలుగగలవు. డెమోక్రసీ (ప్రజాపరిపాలన) దేశమునందు స్థాపితమగుననుట నిస్సందేయము. ప్రజాపరిపాలన ననుసరించి దానితోబాటు దేశవ్యవహారములందనేకమార్పులు కలుగును. ఆంధ్రరాష్ట్రము మదరాసురాజధాని యందొకభాగముగ నుండినను లేక ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నేర్పడినప్పటికిని మన పరిపాలకులు, మన యజమానులు, సామాన్య ప్రజలు కాబోవుచున్నారు. అట్లు మన ప్రభువులుగానున్న ప్రజాసామాన్యమును చక్కగా ప్రభోదించి వారిని విద్యలందు తీర్థలను జేయనులిన యవసరము గలదు. అందుకొరకైనను ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి వాట్లుబడుట తత్వవసరము.

సంస్కృతాంధ్రములు

ఆంధ్రభాష నభివృద్ధిజేయవలె ననిన సంస్కృతభాషా సహాయ మావశ్యకమని నాయభిప్రాయము. సంస్కృత భాషా జ్ఞాన మలవడిననేగాని, ఆంధ్రభాషయందు ప్రావీణ్యమును బడయుటకుగాని, ఆంధ్రభాష నభివృద్ధిజేయుటకుగాని సాధ్యము గాదు. మనుచరిత్ర మొదలైన ఆంధ్రగ్రంథములు జరుపునపుడు ఆంధ్రముతోబాటు బాల్యమున సంస్కృతమునుగూడ నేల చదువకపోతినను చింత వొడముచుండును. అప్పు తెనుగు చెవికింపుగను సుమధురముగనుండును. కాని, సంస్కృతాంధ్రములు రెండును కలిసిననేగాని మన భాషాభివృద్ధి కెక్కుడు అవకాశముండునని నా రలంపు. లేటిను, తదితర పాశ్చాత్యభాషలు కలియుటలన ఆంగ్లభాష కెట్లు పుష్టికలిగినదో అట్లునే సంస్కృతాంధ్రములు భయ భాషలును కలిసినందులననే వేయిసంవత్సరములకు పైగా నీభాష కిందటిపేరు ప్రతిష్ఠలు పచ్చుటకు కారణమైనది. కొందరు అరవవందేతులు దను భాష మిగుల పొచ్చిన మైనదనియు, సంస్కృతభాష అనావశ్యకమనియు చెప్పెదరు. కాని తెలుగుకవులమాత్రము ఆంధ్ర గీర్వాణములందు సమధికపాండితిని కలిగి యుండిరి. కావున ఆంధ్రమును మన యిచ్చవచ్చినట్లు మార్పుజేయుద మను మతమును నీడి ఉభయభాషలందును కొంత పరిశ్రమజేసి భాషాభివృద్ధి గావించవలెనని నాకోరిక. ఇంగ్లీషు లా చదువునపుడు లాటినుభాషాజ్ఞాన మెట్లావశ్యకమో, ఆర్థికశాస్త్రపరమమునకు ఉన్నత గణితశాస్త్రజ్ఞాన మెట్లావశ్యకమో అట్లులే తెలుగు భాషయందు స్వతంత్ర పరిశోధనాసంస్కారములు గావించవలయుననిన, భాషను నానాలంకారశోభితజేయవలెననిన, భాషప్రకటనాపటిష్ఠముగ నొనర్పవలెననిన సంస్కృతభాషా జ్ఞాన మత్యంతావశ్యకము. సారస్వతాభిరుచిగలవారు సంస్కృతమునందే గాక యితరభాషలందును ప్రావీణ్యమును బడసిన

లాభముగద్యు.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్

కలీల్ భవనము, అర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

8-7-1928 తేది నుండి బ్యాంకు పని ప్రారంభింపబడినది

వాటాల జాబితా ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడినది

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 25,00,000

వాటా 1 కి రూ 100 లు వంతున 25,000 వాటాలుగా

విభజింపబడి, యివ్వబడుచున్నది.

వాటాలు మొత్తము ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారముచెల్లించబడవలెను.

దరఖాస్తుతో రూ 10, అలాటమెంటు చేయబడినప్పుడు రూ 10

అలాటమెంటు చేయబడిన తేదికి తరువాత దఫా 1 కి రూ 10 లు చొప్పున 3 దఫాలు చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య 2 నెలల వ్యవధియుండును.

ప్రాసెక్టరు, దరఖాస్తు ఫారములు

బ్యాంకు రిజిస్టర్డు కార్యాలయమునందు దొరకును

శ్రీ క

భారతదేశమందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా

వారి కార్యాలయములం దెచ్చటనైనను దొరకును.

మ లే రి యా త ది త ర జ్వం ము ల కు

వై రె క్స్

మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు.

దీనినుపయోగించి ఆరోగ్యమును పొంది

న లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయ

మిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివ

రలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

పలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త ప్యాకెటింగు సరిగాచూచుకొనుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

ప్రస్తుతము దేశమునందు భారత, భాగవత కథలనుండియే నాటకములు వెలువడుచున్నవిగాని షేక్స్పియర్ నాటకముల వలె స్వతంత్రరచన లెంతవరకు దేశమునందు వ్యాప్తిపొందియున్న వో చెప్పటకు నా కవకాశములేదు. అందుచే మనభావయే సర్వ సమ్మతమైనదనియు, సర్వోత్తమమనియు, పరభాష లన్నియు సారములేని వశెడి పట్టుదలయుండరాదు. సమస్తభావలలోను ఆంధ్రము సమగ్రమును, అత్యంత మధురమును ననుట నిస్సంశయము. ఆకారముననే మన మింతటి ఉద్రేకపూరితమనస్కులము. (నవ్య) కాని కేవల ఉత్సాహాధిక్యతవలననే యితరప్రజలను సంతృప్తిపరుప సాధ్యముగాదు. జేదములో స్వరమున కధికమగు ప్రాధాన్య మొసంగబడియున్నది. అపస్వరము వచ్చితల యోచింపడునని చెప్పెదరు. అత్యుక్తి మనము ఒకేతూరి పుట్టి నాము. (నవ్య) కాని అందులో కొంత అర్థము లేకపోలేదు. స్వరముయొక్క కట్టుబాటులో శేభావకు కొంత కత్తియున్న పుష్టియున్న కలిగియుండును. అట్టి స్వరజ్ఞానమును మన పూర్వులు గడించబట్టియే మన భావ కీ ప్రాధాన్యముకలిగినది. అట్టి మధురమైన భావ మనసాత్మక నేర్పడినందులకు మనము గర్వింప నలసినదేకాని స్వభావాభిమానముచే పరభాషలను, పరభాషయందలి కార్యములను నిరసించుటవలన మనకు హానికరమేగాని లాభదాయకము గానేరదు.

ఆంగ్లభాష

ప్రపంచముం దంతటను విస్తారముగ వ్యవహారమునందున్న ఆంగ్ల భాషలో మనకు కొంతకాలము ఇరకొనను సంబంధ ముండక తప్పదు. పాశ్చాత్యఖండవాసులలో అధికసంఖ్యాకులు ఆంగ్ల భాషలో మాట్లాడెదరు. కావున వారి గ్రంథములను పరిశీలించుట, వారి యభిప్రాయముల నెరుంగుట స్వభావాభివృద్ధి కెంతయు శ్రేయస్కరము. ఆంగ్లమునందేగాక యితర పాశ్చాత్యభాషలలోని విజ్ఞానమును గ్రహించుట కాయాభాషల పరిచయ ము ను ఆ న క్యే క మ గు చు న్న ది. కావున నీ సమాజ ము లో భాషావిషయ ము న ప ని జేయు చు కుతూహలము కలవారు పరభాషాజ్ఞానమును గడించుట యుక్తము. మనశాస్త్ర పురాణములందు మాత్రమేగాక ఇతర భాషలయందలి శాస్త్రజ్ఞానమును సంపాదించినదేగాని స్వతంత్ర గ్రంథముల రచింపసాధ్యముగాదు. కాన మొట్టమొదట మాతృభాషయందభిరుచిగలవారై, ఆభాషనభివృద్ధిజేయ సకల్పించవలెను. ఆంగ్ల భాష నభివృద్ధిజేయగోరువారు సంస్కృతభాషయందు జ్ఞానమును గడింపవలెను. స్వతంత్ర గ్రంథరచనకై, విజ్ఞానాభివృద్ధికై పరభాషలపరిచయ ముండుట యనావశ్యకము. ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి సమాజములో ఆంగ్లమునందు మాట్లాడిన మీ కందర కాగ్రహము కలిగించినవాడ నయ్యెదనని మరచిపోయిన మాటలలో మాట్లాడి మీకందరకు శ్రమకలిగించినందులకు తమింపగోరుచున్నాను. మీ విద్యలందు దినదినాభివృద్ధియు, మీకు సర్వదా శ్రేయస్సును కలుగునట్లును, స్వాభివృద్ధినంది, దేశమునకు నేప జేయునట్లును భగవంతు డనుగ్రహించునట్లు కోరుచున్నాను" అని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ విస్సా అప్పారావుగారు ఉపన్యాసకులకు కృతజ్ఞతను చెల్పుచు శ్రీ శర్మగారు ఆంధ్రమున మాట్లాడలేమని పల్కిరేగాని చక్కగా మనవ్యసించిననియు, ఆంధ్రోద్యమమునకు గాని, ప్రజారాజ్యమునకుగాని, పరివదభివృద్ధికిగాని స్వభావాభివృద్ధి అవశ్యకమనిశర్మగారు తెల్పియుండెదనియు, ఆంధ్రోద్యమ సోపానమైన ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు శ్రీ శర్మగారు తదితర ప్రముఖుల కృషి ఫలితమేననియు, ప్రస్తుతము పరిషత్తు చేయవలసినంత పనిజేయకపోయినను కొలదికాలములో తన విధిని సంపూర్ణముగ నిర్వహించితిమనియు, పల్కిరి, సమాజమునం దలి సభ్యులు వేరేరు విషయములపై ఆంధ్రభాషలో మాట్లాడుటలారదుకొనవలెనని పల్కిరి.

పిరప సమాజకార్యదర్శి యమ్. వి. శర్మగారు ఉపన్యాసకులకు అధ్యక్షులకు నందనము లర్పించినపిమ్మట ముగింపబడెను.

శ్రీ సీతారామ నేపాసంఘం

కడనకొల్లు, పోట్ల వుయ్యూరు. (కృష్ణాజిల్లా)

నూ పోషణలో నున్న రికగ్న యిజుడు హయ్యూరు నిలిమెంటరీ స్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగా నుండుటకు కేకండరి ట్రైనింగులో నెలుపొంది టైపురైటింగు వచ్చినవారుగ నుండవలెనని యిటు రు రిగ్ లు వేతన వివరమును. ఇంకను విశేష యోగ్యతలున్న అలోచించుటకును. దరఖాస్తులు ది 30-8-29 లోగా చేరవలెను.

కార్యదర్శి.

కృషన్ సాల్టులు

ఐరోపాఖండములో ప్రతి సంవత్సరమును వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులు పోయి భూమినుండి ఉద్భవించు జలమును త్రాగు ప్రదేశములు కొన్ని కలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమూల్యములైన ఖనిజములనుండి రోగుల కారోగ్యము నొనంగును. ఆమితభాగ్యవంతులు, యనరాజులు, వర్తకులు మున్నగు వారు మాత్రమే సుప్రసిద్ధములైన యీ చెలమ లున్న స్థలములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్టులందు గూడ యీ చెలమలందలి జలమునకువలెనే లోహసంబంధమైన ఉష్ణులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్టులకు కొంచెము వేడినీరు చేర్చి త్రాగుచుండినచో ఐరోపాలో నట్టిజల ముండుస్థలములకు వేలకొలదిరూప్యములు ఖర్చుచేసి వెళ్లినపుడు కలుగునంత లాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్టులం దాటు విధములైన ఉష్ణులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు, పేగులకు, నరములకు మేలు కల్గించును. మలబద్ధమునకు, అశక్తతకు, తలనొప్పికి, అజీర్తికి, తిమిరువాయువులకు, తుంటిలోని నొప్పులకుగూడ వానిని నేవింపవచ్చును.

మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు తోచినచో వేడినీటిలో కృషనును కొంచెముగా కలిపి త్రాగుడు, కొలదిదినములలో మీరు సుఖమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగువది నేయనపుడు చేతితో

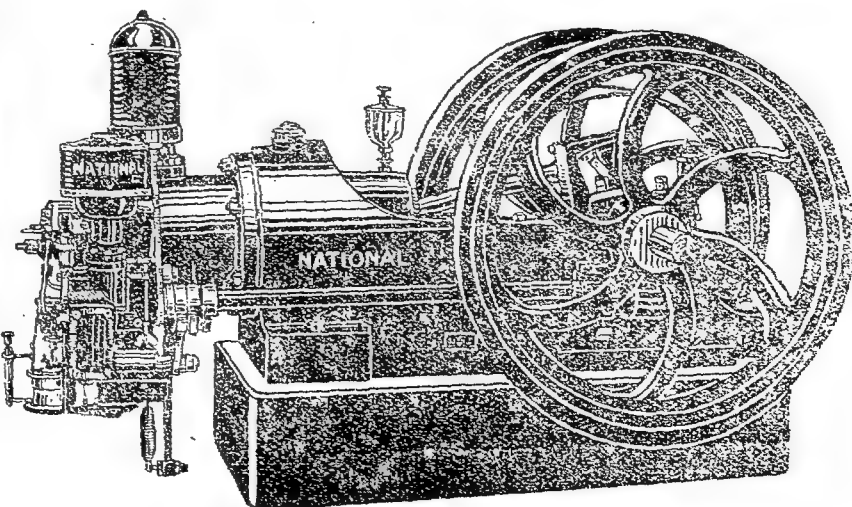
తాకబడదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీఫిత్సు హ్యూగ్స్ లిమిటెడ్,
స్థాపికము 1756.

హంచెడకు, ఇంగ్లాండు.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆప్టన్ - అండర్ లైన్, ఇంగ్లాండు.
నేషనల్ ట్యూబ్ స్టాప్లింగు క్రాడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మకమైనవి
మితవ్యయ మైనవి
సులభ మైనవి

చౌకరకపు చమురులు అతితక్కువగా ఖర్చుగును. పనిచేయునట్టి భాగములు కొన్ని యేకలవు.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ వెడ్ హార్ బెర్టు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

వ జంట్లు:— పారి & కో., లిమిటెడ్.,

ఫ్టు లైను బీచ్, మద్రాసు.

బాపాలాల్ గారి

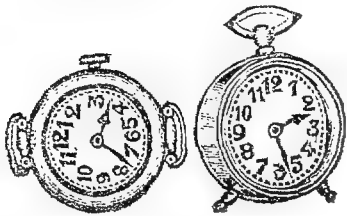
బంగారు, వెండి వస్తువులు

216 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. 3

ఇనాం. కొన్ని దినములకే ఇనాం.

22 కార్టు గోల్డ్ లు రిస్కు వాచ్చులు

పై గడియారము తీయవారికి మేజిరీడ నుంచు పైం ను ఇనాముగా ఇవ్వబడును.

ఈ గడియారము ఇప్పుడే నూతనముగా తయారైనదిగా న్నాము. స్విట్జర్లాండ్ సామానులతో చేయబడి చాలాకాలము నిలువక నిడదును. మాయొద్ద దినము 50, 60 గడియారములు కచ్చునున్నవి అర్ధరూపు ముందుకొనును. (Swiss made.)

ఇనాముతో గడియారము 1-5-14-0.

అడ్రసు. బి. యస్. రావిన్ సన్ అండుకో, సావుకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

దానినుండి విముక్తి కందు

చదువునొప్పు, బెంటులుగాని, తొమ్మిదవతరము, గొంతునొప్పు, ఉబ్బసపువ్వు మొదలైనవాటిచే బాధ పడుచున్న వాటినుండి విముక్తికొందుడు.

బర్గాయిన్స్ యూక్లిప్టస్ ఆయిల్ సుపయోగించి చూడుడు

ఆశ్చర్యమైన గణావిశ్లేషణలను. గత 185 వత్సరము ములనుండి ప్రపంచవిఖ్యాతిగాంచి యున్నది. తప్పకనుణు మిచ్చును. ఉపయోగించిచూడుడు. ప్రతిసీసామీద విధానపద్ధతులుగూడు.

బర్గాయిన్స్ యూక్లిప్టస్ ఆయిల్ దేశమందం తుల్యమెట్లందరికీగూడు, బజారులందును దొరుకును.

సారూప్యవధ శాస్త్రము

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-క్యాలికోబైండు-వెల రు. 3-0-0

ఈ గ్రంథము యీ శాస్త్రమును కాకినాడలో ఎక్కువ ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే మిగుల కులభకైతీని వ్రాయబడినది. ఇందు యీ శాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమున్ను, 101 మూలకలు, 12 లవగములయొక్క రత్నమును తెలియజేయు నిస్తుగుణాదికయు సాధారణముగా నచ్చు అన్ని రోగములన్ను, వాటియొక్క చికిత్సయు, అన్ని అనునములయొక్కయు రోగలక్షణములు వాటి చికిత్సవిధానమును తెలియజేయు సముదాయమంజరియు విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందులో యీ గ్రంథములో వ్రాసిన 118 ఔషధములు వీరి సిద్ధాంతములు 7 ను వెరసి 120 ఔషధములు ఒక చక్కని శేఖ పెట్టెయం దమర్చబడి నవి. ఖరీదు రు. 19-0-0 లు. పుస్తకముతో ఘా ఒకే సారి కొనువారికి రు. 21-0-0 లు. 60 ఔషధముల పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొనువారికి రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖరీదు రు. 3-0-0 లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

సలయవారు:— డాక్టరు లంక రామరావు, హెచ్. ఎం. బి. హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

మహమ్మదువారి జన్మదినోత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 18—గుంటూరు నగరమున గల ప్రభుత్వమువారి మహమ్మదీయ హైస్కూలులో ఆ పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకుల జనాబు సయ్యదు అబ్దుల్ కరీంం సాహెబు బహదూర్ గారు మహాప్రసక్త లగు శ్రీ మహమ్మదు గారి జన్మ దినోత్సవ మతి వైభవముగ జరిగిరి. పాఠశాలయూ, ఆనరణయు నతి చిత్రముగను, సేత్రానందముగను నలంకరింపబడెను. ఊరు ఖడ్గీలనువాసనచే కడు రవ్యముగ నుండెను. బాలరందరు సుశిక్షితులై వారివారికి నియమింపబడిన తావులందు కడు నిశ్శబ్దము గ నాసినట్లైరి. శ్రీ కొర్రానులో నుండి మంత్రముల జనువబడుస్థల మున నొక యున్నతాసము సేర్పాటుచేసి దౌత్యవస్త్రముచే నలంకరించి పలువిధములైన కుసుమపుంజములచే దానిని నలంకరించిరి. సభ 7-80 గంటలకు ప్రారంభింపబడెను. సభకు శ్రీ రావు బహద్దరు పత్రి శ్రీనివాసరావు పంతులుగా రధ్యక్షత వహించిరి. పట్టణములో హిందువులు మహమ్మదీయులు సభ నలంకరించిరి. వీరి జిల్లా కలెక్టరుగారు రగు శ్రీప్రేక్ష్యగారు సభ నలంకరించిరి. జిల్లాస్పర్థులగా రగు మేజరు మహదేవన్ గారుగూడ దయచేసిరి. ప్రభుమున బాలరు ప్రార్థనల గావించిరి. తరు పరి ఆధ్యక్షులు పాఠశాలబాలరు యాహ్మదము నిరాకరింప సాహసింపక నొప్పుకొంటిమని చెప్పిరి.

అంత మద్రాసు శాసన సభాసభ్యులును శాసన సభా కార్యనర్థులును ఆగు వి. సి. ఎస్. జాకీ గారు శ్రీ మహమ్మదు గారి జీవిత రహస్యమును గూర్చి మాట్లాడిరి—మహమ్మదువారు మహా ప్రవక్త ల లో నొక ర ని యు మ న మె ప్పు డు ఏది మంచిదో దానినే సాగడవలయుననియు చెప్పిరి. మహమ్మదువారి జన్మదినోత్సవము మనము జరుపవలెనంటే వారి బోధల అనుదినము మన జీవితమునందు లీనము జేసికొనవలెను. బాహ్య డంబరములు మత మనిపించుకొనవు. మత మనగా గ్రంథ ములయందు దెల్పబడిన సిద్ధాంతముల లైనిక జీవితమునంగు ప్ర వర్తించుచున్నవనటూ జేసికొనవలెను. తాన చెప్పిన సిద్ధాంత ములు వారి జీవితములలోనికి తర్జుమాజేసి జూపుటకే మహాప్రసక్త లగు మహమ్మదు, ఏనుక్రీస్తులు జన్మించినది. అట్టివారియొడ మన భక్తివిశ్వాసముల ప్రకటించుటకే యిట్టి దివ్యోత్సవము ల జరుపుచుందుము. ప్రపంచమున గల విప్లవమునకే మహమ్మదు గారు చాల నేనచేసిరి. మహమ్మదీయమతమునందు మూడు పీఠ గలవు అని (ప్రార్థన) (ఆధికారము) (యాత్రసంసేవము) నాల్గవది పిగాడు గాని అది (ఉపవాసము) పిమ్మట వారు యవి యేయేతీరున జీయవలసివది చెప్పిరి. మహమ్మదీయులు 5 పర్యాయములు ప్రార్థనల జరి పెడరు. ఆ ప్రార్థనాసమయమునసహ రెచట యున్నను సాగిలవడి ప్రార్థనచేయుట చాలయద్భుతముగా నున్నది. ఏనుక్రీస్తుని బోధనలనే మహమ్మదు వారుజేసిరి. బాహ్యదంబరములతో ప్రార్థనగాని, అర్చనగాని యాత్రలజేయుట ఉపవాసములు చేయుటచే భగవానుని సంతోష జెట్టుజాలవు. కాన నిష్కల్మషమృత్యుముతో పవిత్రోద్దేశములతో ప్రవక్తల యుపదేశముల మన దైనిక జీవితములయం దైక్యముజేసి కొనుటయే వారియొడ మనము గనబరచు భక్తి శ్రద్ధలు. మన యాచరణ సిద్ధాంతమునుండి వేరుజేయగూడదు. అట్లుల జేసిన యిట్టియ్యుత్సవములు సహజమును, వికమత్సవమును పెంపొందింపజాలవు.

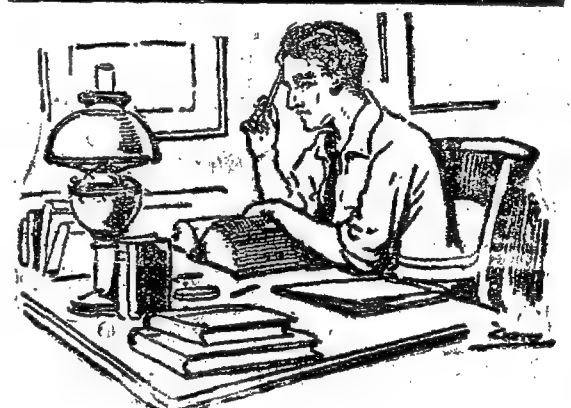
తరువాత శ్రీ ప్రభుల రామబ్రహ్మంగా రుపన్యసించిరి. దేశములో ఆన్యోన్య మతసిద్ధాంతములు ఒకరికొకరు చెలసికొనకబోవుటచేతనే విరోధములు ప్రబలుచున్నవి. దీనికి కారణము వారివారి మూఢత్వమే. మహమ్మదువారు మనుష్య నాశన ము నొప్పుకన్నారను నొక యహహగలరు. మతాభివృద్ధికి వారు ప్రజల హింసించిరిని చెల్పుట సారపాటుగాని వేరుగాదు. మహమ్మదుగారు శాంతమూర్తిలేగాని ద్వేషమునునది ఎరుగరు. ఇతరుల స్థలములలో తన విషయమును జొప్పించుట, పర శ్రీని కన్నెత్తించుట, చాల దోషములని భావించెను. అవి మతముచేర జేసి వారు మహమ్మదు మతమునకు దూరలేగాని వేరుగాదు. మతములన్నియు యొకటే, వ్యక్తులందు ఎట్టి ద్వేష ము ఉండగూడదనిరి.

తరుపరి శ్రీయుత వింజమూరి రంగాచార్యులుగారు తెనుగున యుపన్యసించుచు, తనకుపియమిత్రుడై ముక్తపల్లి మహమ్మదున్నేను గారిపల్ల మహమ్మదీయ సిద్ధాంతములు కొన్ని చెలసిన వని చెప్పిరి.

మహమ్మదులవారి జీవితమును పరిశీలించినవారిలో వీరత్వ ము యోగ త్వ ము స మ న వ్య యిం పబడి

నటుల చెలియగలదు. బుద్ధునివలె శ్రీస్తువలె వారు విరాగులు కాకపోయినను అత్యుపరక్షణార్థము వారు యుద్ధ ములజేసిరి. వారి మహిమను చెల్పుట కొన్ని విషయముల వారి జీవితమునుండి కోడికరించి చెప్పిరి. వారు హైందవసిద్ధాంత ములోవలె దూషణభూషణ లిరసాగరములు దేహమునకే గాని ఆత్మకు లేవను సిద్ధాంతమును వారి జీవితములో జూపించిరి. హిందూమతములోని దశావతారములలో నూడ నీ వీర త్వ యోగత్వములు కాననగును. అట్టి మహనీయుని జన్మ దినోత్సవము జరుపుట మనము తరించుటకే. తరువాత మహమ్మదీయ పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకులగు శ్రీ అబ్దుల్ కరీంం సాహెబు గారు గంభీరముగ సుపన్యసించిరి. గుంటూరుపట్టణము మహమ్మదీయులకు మతమునందును విద్యయందును చాల వెనుకబడి యుండినందులకు విచారపడిరి. ప్రవక్తల శ్రీ మహమ్మదుగారు తానే భగవంతుడని చెప్పియుండలేదు. భగవానుని శ్రీమహమ్మదుగారే కాదు ఎవరును యిట్టివారని వర్ణింపలేదు. అట్టి భగవానుని చెలసికొనుటకు మార్గము దానిగూర్చి వ్రాయించిన విశేషములబట్టియే మనము వారిని మనముజేసిన మనస్థితిని బాగుచేసికొనినవార మగుదుము. శ్రీ మహమ్మదుగారి యాదేశ మేదయిన యితరులకు హక్కుగల ప్రదేశములలో మనము ఏలాటి జోక్యము కలుగ జేసికొనకూడదనియు, పరశ్రీని జూడగూడదనియు గలవు. ఇంకా కొద్దిసేపు మాట్లాడి వారియుపన్యాసము ను చాలించిరి.

తరుపరి శ్రీ శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఉపన్యాసకు లందరు చెల్వినవిషయముల కోడికరించుచు చెల్వి సభను చాలించిరి. తరువాత పంచదార బూది పంచి పెట్టబడెను. అంతలో నాదినోత్సవము పూర్తియయ్యెను.

మనోవ్యాపకము

మనోపరిశ్రమ లేకుండ జరుగగల వ్యాపకమే లేదు. మానవుడు కష్టజీవి. విద్యాధి యేమి, లాయకేమి, వ్యాపారి యేమి, లెక్క-మార్పువాడేమి, సామాన్య ఉద్యోగి యేమి, మనోపరిశ్రమ చేయకతప్పదు. భారతీయులు వారి దుర్బలతరీరములకు తోడు మనోపరిశ్రమ మాడ వెక్కుడుగ చేయవలసి వచ్చెనా-దానివల్ల జనింపబోవు రుగ్మతలు అసంఖ్యాకములు. చికాకు, తలనొప్పి, వెనుకబడికాక, భాతుక్షయము అశ్రీర్తి, మల బద్ధము మున్నగున వెన్నియే జనించును. మనోవ్యాపకములకు జీవామృతము అత్యుపసరము. దేహమనోబలముల పెంపొందించుటలో దీనికి మించిన రసాయనము మరొకటి లేదు. జీవామృతము దేహమునకు మంచి యుత్సాహమును, శరీరమునకు కాంతిని, నరములకు దృఢమైనశక్తిని, హెచ్చైన దేహమనోబలముల నొసంగి మానవుని సంపూర్ణ సౌఖ్యసాగరమున నోలలాడించును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలచార్యులవారి

జీవామృతము

వెల సీసా 1-కి రు. 3-4-0
ఆ యు ర్వే దా శ్ర మ ము
151, గోవిందప్పనాయకపీఠి,
తపాలుపెట్ట 287, మదరాసు.
అంధ్రదేశమందుగల మా యేజం ట్లందరియొద్దను దొరకును.
కేటలాగు ఉచితము.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములు

నాగపూర్, ఆగస్టు 22:— నేటిదినము సర్ చిట్టావిన్ గారి అధ్యక్షతన మధ్యపరగణాల శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నేటిదినము చర్చకు రానుండుటచే సభాభవన మంతయు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. లోపల స్థలము లేనందున పలువురు సభ్యులు వసారాలలో నిలిచియుండిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన డా॥ భేర్, గా॥ దేశముఖ్ నింత్రిగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లుచెప్పిరి.

ఈ సంస్కరణములందు మంత్రుల కెట్టి అధికారము లేదు. మంత్రులు దేశమునకు లాభకరమగు పనులేమియు చేయ జాలరు. ఇట్టిపరిస్థితులలో దేశముఖుగారు మంత్రిపదవిని అంగీకరించుట అక్రమమని నా అభిప్రాయము. ఎక్కివూటిపు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదింపక స్వతంత్రించి ఏపనియైనను చేయుటకు మీకు అధికారమున్నదా అని మంత్రిగారిని ప్రశ్నించుచున్నాను. అరికవిషయములందు మంత్రుల కెట్టి అధికారము లేదు. అందుచే వారు దేశమునకు లాభకరమగు పనులు చేయ జాలరు. అందుచే ఈ మంత్రిపై ఈ సభవారికి విశ్వాసములేదని నూచించుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారి చేతిలో కీలుబొమ్మలవలె మంత్రులు ప్రవర్తించక తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము."

హజీద్ యుద్దీను అహమదుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—మంత్రివర్గము సేర్వరచు సందర్భమున ఒక మహమ్మదీయ సభ్యుడు మంత్రిగ నియమింపబడుదురని వాదన మివ్వబడుటచే మహమ్మదీయులువాతీయపక్షమున చేరిరి. ఇదేవిధమున సాంఘిక విషయముల గురించి అహమ్మదుగారు అధికముగ మాట్లాడుచుండుటచే సభలో పలువురు ఆక్షేపించిరి. ఉపపాదనముపై మాట్లాడవలెననియు, సాంఘిక విషయములను గురించి మాట్లాడ కూడ దనియు అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను. మంత్రి, అల్పసంఖ్యకులను సంరక్షింపనందున తాను మంత్రిపై ఉపపాదించబడిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును బలపరచునట్లు అహమ్మదుగారు చెప్పిరి.

గవర్నమెంటు అడ్వోకేటు డిక్ గారు తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి.

స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన ఉమేశదత్తు పతనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కాంగ్రెసు పక్షమువారి పట్టుదలను ప్రశంసించిరి.

కాంగ్రెసుపక్షపు నాయకుడగు గణేశు ప్రగారు తీర్మానమును బలపరచుచు శాసనసభలో ఎన్నుకోబడిన సభ్యులకు మంత్రిపై విశ్వాసములేదని చెప్పిరి.

కపర్డిగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరినవారు శాసనసభలో తీర్మానముల నుపపాదించుచు ప్రశ్నలనుడుగుచు, ఉపసంఘములందు సభ్యులుగ పనిచేయుచు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచున్నారనియు, జాతీయపక్షమువారి మరియొక అడుగు ముందుకువైచి ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును కొనసాగించుట తప్పుకాదనియు చెప్పిరి.

"నేను రామచంద్రరావుగారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపము"

డెమోక్రాటిక్ పక్షమునకు చేరిన కేదారుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—కడచిన సంవత్సరము దేశముఖుగారు మంత్రిగ నున్నపుడు వారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో గవర్నరుగారు మరల దేశముఖుగారి నే మంత్రిగ నియమించుట న్యాయముకాదని డెమోక్రాటిక్ పక్షమువారి అభిప్రాయమైయున్నది. ఈతీర్మానముపపాదించుటకు 87 మంది సభ్యులు సమ్మతినొసగిరి. అందుచే మంత్రిగారికి శాసనసభలో ఎంతబలమున్నదో ఊహింపవచ్చును. నేను, రాఘవేంద్రరావుగారు ఈ సభకుల పరిమితి అంతమొందునంతవరకు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపమని మీకు వాదన మొనగుచున్నాము."

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

మంత్రి దేశముఖుగారు చర్చకు ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—మంత్రుల కెట్టి అధికారము లేదను వాదమును నేను అంగీకరింపజాలను. కొన్ని విషయములందు స్వతంత్రించి పనిచేయు అవకాశము మంత్రుల కున్నది. అల్పసంఖ్యకుల హక్కులను నేను సంరక్షించుటలేదను వాదము నిరాధారమైనది. ఎన్నియోపరాయములు స్థానికసంస్థలయందు మహమ్మదీయులను సభ్యులుగ నామినేటుచేయుటకై నేను పనిచేయుచున్నాను. మంత్రివర్గము స్థిరముగ నిలిచియుండు నను నమ్మకముపై

ఆరోగ్యముగా బెరుగు
బాలుని కెప్పుడు ను
ఆకలికలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జముతో వండుట తెలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జము లో వండిన
వాటి యొక్క న హా జ
రుచ్యము చెడకయుండును.
మీ ఆహార పదార్థము
లన్నిటిని కోకోజముతోనే
వండునట్లు దృఢనిశ్చయము
చేసికొనిన లాభకరముగా
నుండును. 1

Cocoogen

క్రీష్ణమైన నెలకమునకు

నేను మంత్రిపదవిని అంగీకరించితిని. మీరు గావించు నిర్ణయము ననుసరించి బ్రవర్తించుటకు నేను సంసిద్ధుడనైయున్నాను.

ఈవిషయమై చర్చముగించి సమృత్తులు పుచ్చుకొనవలెనని ఒకసభ్యుడు పపాదించెను. కాని, విషయము ముఖ్యమైనదనియు, ఇంకను చర్చ జరుగుట ఉచితమనియు అధ్యక్షుడు నిర్ణయమొసగి సభను రేపటిదినమువరకు ఆపుదలచేసెను.

(అ. ప్రె.)

జీతము రూ 25.

ధర్మవరం ఆర్థపట్టు చీరలను అమ్ముటకు ఏజంట్లు కావలెను. అనేక రకములలో గట్టిచాయ గలవి.

చెడల్పు 45" X పొడవు 7 గజములు, 8 గజములు, 9 గజములు ధర రూ. 11-8-0, 13-0-0, 15-0-0 పట్టువంకి లేక రుద్రాక్ష అంచు, సరిగలంచుగలది.

ధర రూ 13, 14-8-0, 15-8-0. ఎనిమిది లణాల స్టాంపులు పంపిన మాదిరిలు పంపబడును. ఆర్డరు లన్నిటితోను 4-వ వంతు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

R. KRISNIAH,
14, Strahams Road,
Perambur Barracks, Madras.

రూ 800 లు ధర్మము

గోసంరక్షణసమితి - ఏలూరు

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి, అన్నవస్త్ర వైద్య విద్యా దానసమాజము హిందూయూవజన సంఘ గ్రంథాలయము మున్నగు ధర్మకార్యముల శాశ్వత ధర్మకర్తలలో నొకరగు మ॥ రా॥ శ్రీ పోతేశెట్టి గోపాలస్వామిగారు యీసమితికి యిదివరలో యిచ్చినదిగాక తిరిగి రూ 800/- ఎనిమిదివందల రూపాయలు శాశ్వతనిధికి ధర్మము 9-8-29 తేదీన యిచ్చినారని సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము. యిందుకు కృతజ్ఞతాభి వందనములందజేయుచున్నాము.

ముద్దుల వెంకటచిన్నరాజు,
(వైస్ ప్రెజిడెంటు)

శ్రీ వైఖానసయువజనసమితి

శ్రీ వైఖానస యువజనల ప్రథమ సమావేశ మగు నియ్యది గుంటూరుజిల్లా వేణెండ్ల గ్రామములో 19-8-29న తేదీని వి. ఆర్. నరసింహాచార్యులవారి యాధిపత్యమున నిర్వహించి యునకులతోడను, పదిమంది సంఘాభిమానులతోడను జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినది.

ఈసమితి స్వస్థాపనకు గల ముఖ్యోద్యోగము వైఖానస యువకుల విద్యాభివృద్ధికిని, సంఘాభ్యుదయమునకును సర్వవిధముల బ్రచార మొనరించుటయే.

శ్రీ భాష్యం శేషాచార్యులు.

కార్యదర్శి.

సాహిత్య వార్తలు

ద. ఇ. బ్రహ్మసమాజము:—శ్రీ 25 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు నెం 97 అక్షాంశమున బ్రహ్మసమాజ మధ్యమమునందు ౧౦||సా|| యం. వెంకటప్ప బి. పి. గారు దైవ ప్రార్థన ఆంక్షేయమునందు జరిపెనరు.

భక్తమనోరంజిత గానసభ:— ఈ సభవారి యాజమాన్యమున ఈ నెల 25 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు పార్కు టౌక్ పరమానందరామ చోటాదాగు సత్రమున బ్రహ్మశ్రీ చెరుమారు పార్థసారథి భాగవతాదుగారు చంద్రహాస చరిత్రను హరికథగా చెప్పెదరు.

కోవలన్ ఫిల్ము:—నేను శనివారము 24 వ తేదీ నుండి రాజోవు కుశ్రవారము 30 వ తేదీవరకు ప్రతిదినమున సాయంకాలము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు బ్రాహ్మణ శేషమూ పిక్చర్ ప్యాల్స్ నందు జనరలు పిక్చర్లు కార్పొరేషనువారి "కోవలన్" అను ఫిల్మ్ ప్రదర్శింపబడును.

మద్రాసు రాష్ట్రీయ సహకారసంఘము:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున ఈ నెల 26 తేదీని సాయం త్రము 6 గంటలకు పన్నుపుకాశిలో బి. మాణిక్యమొదలి యాదుగారు సహకారోద్యమ ఉపయోగములనుగురించి యుపన్యసించెనరు. ఈ ఉపన్యాసము నగర సహకార పంచాయతీ ద్వారా క్లాసులసంవర్ధమున నొనగబడుచున్నది.

రాకపోకలు:— సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారు నేను ఉదయమున మద్రాసునుండి తిరిగి వచ్చిరి.

సర్ బి. యస్. శర్మగారు నిన్న రాత్రి బొంబాయికిని ఎం. జి. దేవదాసు, బి.బి.టి. రంగాచారిగారు బెంగళూరుకును వెళ్లిరి.

పి. రామస్వామిమొదలియారు మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులు నిన్న రాత్రి యిర్రోడ్డునకు వెళ్లిరి.

తిరువల్కేలో సంగీతసభ:—పై సభవారి యాజ మాన్యమున 25 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు గోల్డెన్ హాలులో సంగీతసభ జరుగును.

గానవికారద విహారం కృష్ణపుగారు	గాత్రము
చౌడయ్యగారు	జంత్రము
దక్షిణామూర్తిపిళ్లెగారు	మృదంగము
నారాయణపిళ్లెగారు	ఘటము

ఒకబహిరంగసభ:—మద్రాసు ఆర్యసమాజముయొక్క యాజమాన్యమున శ్రీ 25-వ తేదీని రాత్రి 8 గంటలకు లలిత భవనమునందు (చై నాబాదారు రోడ్డు) ఒక బహిరంగసభ జరుగును. డి. శ్రీ స్వామి శ్రీధానంపల్లి శిష్యులను కనిగి గురుకులపట్టభద్రుడు నరు శేషదేవు జ్ఞానిగారు జేదసిద్ధాంతముల గూర్చి ఉపన్యసించెనరు. శ్రీయుత చందులూ, యం. తాతారి పి. పి. యల్. యల్. బి. గారు అధ్యక్షత వహించు టకు దయతో అంగీకరించియున్నారు. ఎల్లరు రా ప్రార్థనలు

కుటీరములలో సహకారము:—గత 22 వ తేదీని మద్రాసురాష్ట్ర సహకారసంఘమువారి యాజమాన్యమున పై దాకేల సహకారసంఘ కార్యవర్గమున కే. పార్థసారథి అ య్యంగారు కుటీరములలో సహకారము అను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. కుటీరపరిశ్రమలు సహకారపద్ధతిని అభివృద్ధి పరుపవలెనని పీరు నొక్కివక్కాణించిరి. సహకారమునల ప్రజ లకు కలుగు ఉపయోగములను పీరు వివరించిరి. హాండు మొ దలన విదేశములందు సహకారపద్ధతి యెటుల అభివృద్ధిజెందియు న్నవో పీరు నిరూపించిరి.

ఆంధ్రసభలు

నెవ్రెంబరు 9-11 తేదీలలో జరుగును

జిల్లా సంఘములు అధ్యక్షుని గూర్చింపవలెను
బెజవాడ, ఆగస్టు 23:— ఆంధ్రసభ ఆహ్వానసంఘ కార్యవర్గమున పి. వెంకటరామయ్య గారిటుల లెంతినపు నున్నారు:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయును, ఇతర ఆంధ్రసభలును నెవ్రెంబరు 9, 10, 11 తేదీలలో జరుగును. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు, వెంటనే అధ్యక్షుని నూదించవలెనని ప్రార్థించు చున్నారు.

ఆంధ్ర మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈనెల 27 వ తారీఖు మంగళవారము సాయంత్రం 5 గంటలకు 7 తంబుకెట్టిపిథి ఆంధ్రపత్రికా కార్యస్థానములో ఆంధ్రమదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. కాన సభ్యులందరు దయచేయవలయును.

విషయములు

1. బెజవాడలో జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాజన సభకు అధ్యక్షుని నూదించుట.
  2. జిల్లా ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షుని నూదించుట.
- మదరాసు, 24-8-29. జి. వెం. కిరీటిరావు, కార్యవర్గి.

తమిళ రాష్ట్రీయ మహాసభ

అధ్యక్షత వహించుటకు' పటేలుగారు అంగీకరించుట
మద్రాసు, ఆగస్టు 24:—తమిళ రాష్ట్రీయ మహాసభా హ్వానసంఘ కార్యవర్గిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

83 వ తమిళ రాష్ట్రీయ మహాసభను ఈనెల 31 తేదీని నెవ్రెంబరు 1 తేదీని వేవారమునందు జరుపుటకు నిశ్చయం పబడెను. శ్రీయుత నల్ల బాయిపటేలుగారు రధ్యక్షతవహించుట కంగీకరించిరి. శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు మహాస భను ప్రారంభించెనరు.

ప్రతినిధిసభములు అన్ని తాలూకా సంఘములకును తపాలావ్యారా పంపబడెను. జిల్లా, తాలూకాల సంఘమువారు తమతమ ప్రదేశములనుండి ఎంతయిది ప్రతినిధులు సభకు హాజ రగుదురో ఆహ్వానసంఘమువారికి తెలియజేయవలెను. ప్రతిని ధులకు భోజనవసతుల గురించి యెర్పాట్లు పూర్తిగ చేయబడినవి.

40 స్వచ్ఛందసేవకులు తరలివచ్చేయుచున్నారు. ఈదశము నందు చేరగోరువారు ఈనెల 27 తేదీలోగా ఆహ్వానసంఘము వారికి తెలియజేయవలెను.

ఒక ప్రదర్శనమును గూడ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ప్రదర్శింపబడు వస్తువులను ఈనెల 28 తేదీలోగా పంపవలెను. శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు ఈ ప్రదర్శనమును తెరచె దరు.

ధరల లిప్తి:—ఆర్. పాయనండిపిళ్లె అండు సమ్మ కంపెనీవారి ధరల లిప్తి గల పాత్రమును కృతజ్ఞతతో నందు కొంటిమి. ఇయ్యది 4 లక్షీదాసు పిథి, పార్కుటపును, చెన్న పురిలో గలదు. విశ్రయము ఆగస్టు 25 వ తేదీన ప్రారంభ మగును.

"బాపట్ల తాలూకా పెదనందిపాడు గ్రామం యూని య్ పంచాయతీ బోర్డునకు లావు వెంకటసుబ్బయ్య చాదరి గారిని ప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకొనిరి."

ఉచితచికిత్స

కుష్టుమునకు

ప్రత్యేక ఆహారనియమమువైన అన్ని రకముల పుష్టు శస్త్రచికిత్స లేక చికిత్స చేయబడును. వృధాగా వైకము సెలవుచేయవద్దు మొదల పరిశీలింపుడు. పిమ్మట కొనుడు

50,000 ఇనాం

ల్యూకొడర్మాకు తెల్లకుష్టుకు

శాంపిలు పొట్లములు పంపబడును

ల్యూకొడర్మా లేక తెల్లకుష్టుమునకు అమోఘమైన నివా రిజి యగు పండిట్ కృపారామి 50000 శాంపిట్ పొట్లములు ఇనాముగా పంచిపెట్టుటకై యెర్పాట్లు చేయబడినది. వ్యాధి కుదుర్చు పీలుగలవని రుజువుపరచుటకే ఈ ప్రకారము చేయబడి నది. ఒక ఆంగుళము స్థలమునందు శాంపిట్ ప్యాకెట్టు అద్భుత మైన నుణుముగా గలిగింపను. తక్షణమే వ్రాయవలెను. పి. పి. పి. చార్మి నిమిత్తము 0-6-0 చెల్లించవలెను.

PANDIT KRIPARAM
8, Nandibagan Lane, P. O. Salkhia,
Dist. HOWRAH.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే కార్మికులసభ

శ్రీమతి రుక్మిణమ్మగారి యుద్ధోద్యమము

సంఘీభావముయొక్క ఆవశ్యకత
మద్రాసు, ఆగస్టు 23:—శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గారు నిన్న సాయంత్రము మదరాసు సదరక్ మరూటా రైల్వే కార్మికులసమావేశమునందు దుపన్యసించుచు కార్మికులందరును ఒక సంఘముగ నేర్పడి పనిచేయవలెననియు కార్మికులు తమ యోగ జ్ఞేయముల రక్షించుకొనుట కదియొక్కటియే సాధనమనియు దెలుపుచు కార్మికుల నుద్బోధించిరి. సభ విశ్లేషియూ పట్టి కుహాలు నకు వెనుకనున్న మైదానమునందు జరిగెను. చెన్నపురి కాసన సభ్యులగు, సి. ఎస్. గోవిందరాజ మొదలియారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. చాలమంది కార్మికులీసభయందు పాల్గొని తమ కష్ట నష్టముల చెల్లడించుకొని వాని నివారించుకొనుట కవలంబింప నలసిన విషయములగురించి చెప్పించిరి.

అధ్యక్షుడు సభా కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు యాజమానులకును, పనివారికిని గల సంబంధములలో ప్రాచీనకాల మునకును ఇప్పటికినిగల భేదమును దెలుపుచు, ఇప్పటికిని ఈదేశ మున, చాల ప్రాంతములలో ప్రాచీనపద్ధతులు గవహించుననియు ఆధునికములగు పాశ్చాత్య పద్ధతులు ఇంకను ఈ దేశమున కొన్ని ప్రాంతములలో ప్రవేశింప లేదనియు నుడివిరి. ప్రాచీన కాలమున పనివారును యాజమానులును పరస్పర యోగ జ్ఞేయరక్ష జాభిలాషతో అన్యోన్యముగ జీవించుచుండెడివారు. ఇటీవల మనదేశమున పాశ్చాత్య పద్ధతు లడుగుపెట్టి, పై ఇరుతరగతుల వారికిని గల పైమే పాశేముల ద్రెంచి పరస్పర ద్వేషానలమును ప్రవేశ పెట్టుచున్నవి. ఈ పాశ్చాత్య పద్ధతులయందు యాజమాను లకు "డబ్బే" ప్రధానము. మానవ సహజములగు దయా భర్మా దుల కవకాశములేదు. అట్టి వానిలో ప్రస్తుత రైల్వే కంపెనీ లొకటి ఈ రైల్వేలు ప్రైవేటు కంపెనీల పరిపాలన యందు గాక, ప్రభుత్వమువారి పరిపాలన యందున్న యెడల కాసనసభలో ప్రతినిధులీ విషయమై చెప్పించి కార్మికుల కష్ట నష్టముల విచా రించుట కవకాశ ముండెడిది. అని నుడువుచు అధ్యక్షుడు, రైల్వే కంపెనీల ను, ప్రభుత్వము వారు వశపరుచుకొని, స్వయముగసాగింపవలెననియు, ఇతర కంపెనీ లకు కవుళ్ల క్షిమరాదనియునుడివిరి.

కార్మికులలో నొకరగు సయ్యయ మదార్ గారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు, కార్మికులును, తక్కువజీతములుగల గుమాస్తా లును కుటుంబ సంరక్షణార్థము పనుచున్న అవసరము వివరించి, కంపెనీలకును మంచి లాభము వచ్చుచున్నదనియు, అట్టి సంద ర్భమున, కార్మికులకు, అధమము కుటుంబ పోషణార్థము అవ సరమగునంత మాత్రపు వేతనములనైన నొనగవలెననియునుడివిరి.

శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు; పిమ్మట ప్రసంగించు చు, పాశ్చాత్యదేశములయందు కార్మికులు సంఘములుగ ఏర్ప డి, ఆందరును కలసి, పనిచేసి తమ కష్టనష్టములను నివారించుకొనుచున్నదియును వివరించి మన దేశమున కార్మికులు ఇం కను సంఘీభావముయొక్క విలువను గ్రహించి, ఆవరింపజాల క పోవుట తోచ నీయ మని నుడివిరి. పాశ్చాత్య దేశములలో అందుముఖ్యముగ రహస్యాయందు ప్రభుత్వమువారు కార్మికుల సౌకర్యములను, సాంఘిక సౌఖ్యములను ఆరయుటను తమ ప్రధాన బాధ్యతలలో నొకటిగ నొనర్చుకొనెను. ఈదేశ మున కార్మికులకును, యాజమానులకును గల సంబంధము, అన్యో న్యాభిమాన పూరితమైనదని చెప్పవలెదు. పాశ్చాత్యదేశముల లోవలె నీ దేశమునగూడ, కార్మిక యాజమానుల సమన్వయలో డబ్బే ప్రధానముగ పరిగణింపబడుచున్నది. కార్మికులు తమ కష్టములయొప్పటికిని తొలగవలెననియెడల, ఈదేశమునగూడ కార్మికులు ఆందరు నేకమయి పనిచేయుపద్ధతుల నేర్పరుచుకొడవ లెను. అని రుక్మిణమ్మగారు నుడివిరి.

మైలె రత్న సభాపతి మొదలియారుగారు పిమ్మట ప్రసం గించుచు, వాణిజ్యవిషయములందును, పారిశ్రామికవిషయము లందును, భారతదేశ మిటీవలవరకు ప్రపంచమునందు దగ్గస్థాన మును వహించియుండెనని నుడివిరి. దురదృష్టవశమున నిపుడా నితియంతయు తారుమారై పోయెను. ఈదేశమున యంత్రముల పద్ధతి వచ్చినపిమ్మట కార్మికులస్థితి తారుమారై పూర్వము యజ మానులకును, పనివారికిని గల అన్యోన్య భా వ ము పూర్తి గ వ శిం చె ను. ఈ దేశ ము న విద్యాధికులు, కార్మికసమన్వయ, పాశ్చాత్యదేశములందన లంబింపబడుచున్న పద్ధతులను బాగ్రత్తగ పరిశీలింపి, ఈదేశ పుకార్మికుల కష్టముల నివారించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అని రత్న సభాపతి మొదలియారుగారు నుడివిరి.

కె. రత్న సభాపతి మొదలియారుగారు పిమ్మట, రైల్వే బాంచి ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లు రోగులయెడల గవ్వరుచున్న నిరాద రణము, నిర్లక్ష్యభావమును తీవ్రముగ నిరసించుచు, ఈ విష యమై ప్రధాన వైద్యాధికారి వెంటనే తగుచర్య దీనుకొనవలెనని గోరుచు నొక తీర్మానము గావించబడెను. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

నోటీసు

బందరు తాలూకా పెడన గ్రామకాపరస్తుడు కొండిపర్తి మనుబ్రహ్మచార్యులు తెలియపరచునది 17.8.29 తారీఖున బందరు మినర్వా ప్రెస్సులోను, తెనాలి రజితముద్రాక్షరశాల లోను ప్రింటుకాబడిన యీ కింది శుభలేఖయందు

ఇట్లు విధేయులు

కొండిపర్తి మనుబ్రహ్మచార్యులు,

అని వున్నది.

ఆశుభలేఖను నేను ప్రచురించుచుండలేదు అట్లు ప్రచుర పరచుటకు సమ్మతిని యిచ్చియుండలేదు.

కొండిపర్తి మనుబ్రహ్మచార్యులు,

పెడన.

28-8-29

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

రవిభట సంఘము

ఆగష్టు, 28:—రవిభట సంఘ సభ్యుల డిప్యూటీ స్వీకారము 19వ తేదీన సీతానగర ఆంజనేయస్వామి ఎదుట జరిగెను. కందుకూరి వటుక భైరవమూర్తిగారు డిప్యూటీ స్వీకరించి, డాక్టరు జోగయ్య కర్కూరు ఆ సమయమున డిప్యూటీలకు కొన్ని ఉపదేశములను చేసిరి.

మునిసిపల్ మీటింగు

21వ తేదీన జరిగిన మ్యునిసిపల్ మీటింగునందు రాను మోహన్ తైబ్రేచంద్రుని నంబెనవ్వనుండి బందరు కాలువకు అనల్ల వైపున ఒక కోడ్డు వేయుటకు తీర్మానించబడినది. ఈ కోడ్డు రైలు కట్టనుదాటి నున్నది బట్టిలవరకు పోవును. ఈ కోడ్డు కర్వోరు, 6,500 లకు అంచనా అంగీకరించబడినది.

ప్రస్తుతము ట్రావెలర్సు బంగారా వున్న స్థలమున రు. 2,50,000 లతో ఒక మార్కెట్టును కట్టుటకు తీర్మానము చేయబడినది. ఇందులో యీ సంవత్సరము రు. 50,000 లు ప్రభుత్వమునండి అప్పు పుచ్చుకొనుటకు కూడా తీర్మానించబడినది.

తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ యెన్నికలు

తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీలోని 7-వ వార్డు యెన్నికలు జరిగినవి. శ్రీయుతులు వాశిరెడ్డి లింగయ్య, కొండ దశరథ రామయ్యగార్లు అభ్యర్థులు. లింగయ్యగారు గెలుపొందిరి. ఇంకను 6, 8 వార్డులలో యెన్నికలు జరుగవలసి యున్నవి.

తాలూకాబోర్డు

తెనాలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడవని విషయములో యిప్పటికి చాలాకాలము నుంచి తగాయిదాలు జరుగుచున్నవి. తుదకు అధ్యక్షుని యెన్నికజరిగి శ్రీయుత చదలవాడ ఉమా మహేశ్వరరావుగారు (పెద్దపూడి గ్రామమునను) తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా యెన్నికొనబడిరి. వీరు తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములను శాంతముగాను, సక్రమముగాను నడుపగల సమర్థులని ప్రజలొంచుచున్నారు.

కోర్టులో దొంగతనము

డిస్ట్రిక్టు మన్యుబుకోర్టులో చోరీదనములో పాల్గొను వారికి శాంత అమరు చిక్కినది. కోర్టుప్రాకేశ్సు సర్వర్ బాండా జగన్నాథము అరెస్టుచేసి తెలుమోద వదలివేసినారు. పోలీసువారు యింకాయెక్కువ చురుకుగా పనిచేయవలసి యున్నది. చోరీయాపత్తు బయటపడునని నమ్మవచ్చును.

రేటుపేయర్ల సంఘము

ఈసంఘముతరపున ప్రతినిధులు మ్యునిసిపల్ పరిపాలనయొక్క అక్రమములను గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారి నర్దుకు వెళ్లి స్వయముగా నివేదించిరి. శ్రీ కలెక్టరువారు అన్ని విషయములను శాంతముగా వినియున్నారు. అన్ని విషయములలో తాముచేయవలసిన సహాయమును చేసెదమని తెలిపిచ్చియున్న ను యింతవరకు యెట్టి జోక్యమును కలుగజేసు కొనుకుండుట కోచనీయము.

శ్రీరస్తు.

వివాహ మహోత్స వాహ్యన వత్రిక.

శుభమస్తు.

బ్రహ్మశ్రీ.....గారికి.
స్వస్తి శ్రీ శుక్ల నామసంక్రాంతి బా శనివారం 24-8-29 రాత్రి 9-03-03 నిలకు గం11-55 ని రేవతీనక్షత్రము కృష్ణవధులగ్నమున నా తృతీయాసాదరుడు శ్రీ చంద్రాంతరాపు పుత్రిక

చి|| సా|| సార్యశ్రీ దేవిని

చి|| సూర్య నా రా య నా కు న్నూ

యీ క్రాంతి బా గం సురవారం (29-8-29) రాత్రి 9-03-03 నిలకు గం11-55 నిలకు కృష్ణవధులగ్నమున

వల్లూరు గ్రామకాపురస్థులు బ్రహ్మశ్రీ

బ్రహ్మశ్రీ వంశపురపు యెల్లమందయ్య భావగారి

గంగవరపు వెంకయ్యగారిమారుడు

చతుర్థ పుత్రిక

చి|| వేంకటసుబ్బయ్యసిద్ధాంతికి

చి|| సా|| సూర్య కాంతమ్మనున్నూ

యిచ్చి పెడనలో మా స్వంతగృహముందు వివాహ మహోత్సవములు జరుప పెట్టలచే నుమహార్యములు

నిశ్చయించ బడినవి గనుక తాము బంధుమిత్రపరివారముతో వచ్చి వహువరుల నాకీర్తించి నేచేయు

సత్కారముల నందుకొని నన్నానందింపజేయు గోరుచున్నాము. మంగళం మహల్. శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

వెడన,

ఇట్లు విధేయులు,

17-8-29.

కొండిపర్తి మనుబ్రహ్మచార్యులు.

భారత శాసనసభాకార్యక్రమము

సెప్టెంబరు 5 తారీఖున చర్చింపబడు

విషయములు

సిద్ధా, ఆగష్టు 22:—సెప్టెంబరు 5 తారీఖున భారత శాసనసభలో చర్చింపబడు అసభికార తీర్మానములు ప్రకటింపబడినవి.

1818 బెంగాల్ రెగ్యులేషను రద్దుచేయుట

1818 సంవత్సరపు బెంగాల్ రెగ్యులేషను రద్దుచేయు చట్టమున చని ప్రస్తుతము వండిత అమరవాద వత్తుగారు ప్రతిపాదించెదరు. ఇందువలనమై అమరవాదముగారు యిసాకరకు రెండుసార్లు ప్రతిపాదించి యుండిరి. భారత శాసనసభ ఆరెండుసార్లు ఆమోదించి యుండెను. కాని ఫ్లేట్ కాన్సిల్ సభ వానిని నిరాకరించుచు వచ్చినది.

సంఘసంస్కరణ బిల్లులు

హిందువులలో దత్తు విషయమైన కష్టములను తొలగించుటకు జయకర్ గారు ఒక బిల్లును ప్రతిపాదించెదరు. హిందువులు విద్యవలనను, జ్ఞానము వలనను గడించు ప్రవృత్తి తమకే జెందునుగాని అవిభక్తకుటుంబమునకు చెంద దను బిల్లునుగూడ జయకర్ గారు ప్రతిపాదించెదరు.

మహమ్మదీయుల 'వాఫ్ దాలి'దేటింగ్ ఆక్టును సవరించుటకు గుజ్ నేనీగా రొక ప్రతిపాదనను గావించుదు.

కాంటాల్ పరగణాలలో శేరస్థుల విషయమై యిప్పటి కంటే బాగుగా న్యాయము ప్రసాదించబడవలె నను ప్రతిపాదనను మమార గంగానంద సింహగారు చేసెదరు.

ఇంఫీరియల్ బ్యాంకు సవరణచట్టము

ఇంఫీరియల్ బ్యాంకులో భారతీయులు హెచ్చుగా నుండునట్లు నిబంధనలను మార్చవలెనని బి. బాసుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

భర్త ఆస్తిలో వితంతువులకు కొంతభాగము సంక్రమించవలె ననుసవరణను హరిబిలాస్ కారదాగారు ప్రతిపాదించెదరు.

ప్రజల నీతికి లోపపేమియు రాకుండ న్యాయస్థానము లందలి కార్యక్రమము ప్రచురింపబడునట్లు నియమించ వలె నను ప్రతిపాదనమును దివాన్ చమ్రున్ లాల్ గారు చేసెదరు.

(అ. వెస్.)

వాపల్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. సి. నెం 29/1927

వి. సి. నెం 254/1929

పిటీవనరు:—(ఇక సాల్వెంటు) బలభద్ర పాశ్వని కోటయ్య కుమార్తె శేషగిరిరావు, బ్రాహ్మణుడు భూస్వామి, అంగలకుదురు.

ప్రతివాదులు:—(ముణదాతలు) నారు మంచి వెంకటేశ్వర్లు, మరికొందరు.

1920 సం ప్రాసెస్సియల్ ఇన్ సాల్వెంసీ ఆక్టు 5 లోని 41, 27 క్లెక్స్ ననుసరించి, వై నడుపారించబడిన పిటీవను దారుడు తనను యిన్ సాల్వెంటుగా తీర్మానించుటకు ఒక అప్లికేషన్ దాఖల్ చేసుకొని యున్నాను. సదరు అప్లికేషన్ విచారణ నిమిత్తం 18-9-29 తేదీకి నామదా వేయవలెనని యిందు మా లముగా తెలియజేయవలెనని.

సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టు } (వినిపింప) సబార్డినేట్ జడ్జి.
వాపల్ల 21-8-29 }

పయసిరుపత్రికపై

మాననప్రవృత్తిదావా

ఈస్టు ఇండియాకంపెనీవారికి

20 వేల నష్టపరిహార మొసంగబడుట

పయసిరుపత్రిక క్షమాపణ ప్రచురింపబడుట

కలకత్తా, ఆగష్టు 22—పయసిరుపత్రికలోని ఒక సంచికను పత్రికాయందున నిందిత అంకురు బిలింగ్ జేటు నంగురు వేలూరు వైపు ప్రమాదమునకుంచి వార్తల స్థలంభించినందు లకు కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి బక్ లెండుగారు ఈస్టుఇండియాకంపెనీకి 20 వేల నష్టపరిహార ము నిచ్చిరి. తేలూరు రైలు ప్రమాదములో చాల మంది నీకొడ బిల్లులు తగిలెను. చాల మంది నీ నీకొయిరి. వీరి సంఖ్యను రైల్వే అధికారులు తగ్గించి తెల్పిరి. కేసు తేబడెను. భయభ్రాంతినివ్వడకు నొక ప్రేక్షకునిచే వ్రాయబడిన లేఖను పై రెండుపత్రిక లుల్ల మించుటచేత 20,000 పరిహారము కోర్టువారిచే స్థిరపరపబడెను. ఫార్యున్ నుండి 1½ లక్ష రూపాయలు కోర్టువారిచే యివ్వబడెనని పాశ్వరెండుగారు, పయసిరు పత్రిక మొనటిపురులో క్షమాపణను ప్రకటించుట కంగీకరించెను. (అ. వె.)

అవ్రావరుని ఎత్తుకపోవుట

లాహోరు కుట్రకేసు

కొంగ దొరకేసు

లాహోరు, ఆగష్టు 22:—గర్బలోనుంచబడిన అవ్రావరుని ఎత్తుకపోవుటకు యత్నముజరపినట్లు హిందూ హెరాల్డు పత్రికకు తెలియుచున్నది. ఒకరు రెండు కిస్తోలలను చేతబూని అవ్రావరుతోసహా పారిపోవుచుండెను. ఇంతలో పోలీసువారు వెంటించి అవ్రావరును పట్టుకొనిరి. రెండవవాడు తప్పించుకొనెను.

కుట్రకేసుసందర్భమున అరెస్టుకాబడిన రామదులైరా గారిని విడచిపెట్టిరి. (ఫీ వెసు)

నాకాదళనిర్ణయము

డాన్ గారు

(రూటరు)

లండన్, ఆగష్టు 24:—లండను వార్త లిట్లు నాకాదళమునని—రాంకే మహావల్లూగారు ఎట్టిను నగర స్వాతంత్ర్యమును బడసిరి. రెవెన్యూదళమున డాన్ నేనానినూడ పాల్గొని నాకాదళనిర్ణయమును గూర్చి ఇట్లు మాట్లాడిరి. ప్రతిమనుబాడును. ఈ సమస్యను దెలిసికొనుటకు ముఖ్యము ఏర్పాటు చేయుటకు కొంత కాలము పట్టుననిరి. నాకాదళ నిర్ణయ రాయబారములు పత్రికలు ఇచ్చించు స్థితికి రాకున్నను రద్దుకు నచ్చు మార్గము కన్పించుచున్న దనిరి. సాంకేతిక సంబంధమును భిన్నాభిప్రాయము లన్నిటిని చిక్కలులేకుండ సరిశమకు మార్గమునకు చేవలెననిరి.

కాంగ్రెసు కిరీటమును మహాత్మా

నిరాకరించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జాతీయ పట్టాభిషేకారామయ్యగారి అభిప్రాయమును చిత్రించుచు, ఆగస్టు 28:—గాంధీ మహాత్మాడు కాంగ్రెసు అధ్యక్షతన అంగీకరింపకుండుటనుగురించి మా ప్రతినిధి కాంగ్రెసు కార్యకర్తలగు డాక్టరు బి. పట్టాభిషేకారామయ్యగారిని సంబంధించి వా రీక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

మాట్లాడుచున్నది. లాహోరు కాంగ్రెసు సమావేశమున గాంధీమహాత్మాడు అధ్యక్షత వహింపవలయునని సమావేశ సభ ము వారు తీర్మానముగా విధించిరి. అధ్యక్ష పదవిని నిరాకరించుట చే గాంధీమహాత్మాడు తన ఇబ్బందులను ప్రజల ఇబ్బందులను తొలగించి రని తలచుట పొరపాటు. అంతేకాదు. గాంధీమహాత్మాడు అధ్యక్షపదవిని నిరాకరించుటచే ప్రజల ఇబ్బందులు అందులో ముఖ్యముగా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల ఇబ్బందులు అధికమైనవి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవికి కొన్ని పేర్లను నూచించును. ఎక్కువ కాంగ్రెసు సంఘములచే ఎన్నుకొనబడిన నాయకుని నియామకమును సన్నాహ సంఘమువారు ఆమోదించ జాలనిచో ఈవిషయము అభిలభ్యత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయ మొనగెదరు. ఇది అచారము. కాని ఉన్నతపదవికి ఎన్నుకొనబడిన నాయకుడు ఆపదవిని నిరాకరించు పరిస్థితి ఏర్పడునని ఇంతవరకు ఎవ్వరు ఊహించి యుండలేదు. గాంధీతప్ప మరి ఇతరు లెవ్వరు కాంగ్రెసు మహాసభ అధ్యక్షపదవిని నిరాకరించెదరని ఊహించజాలము. ఇప్పుడు గాంధీ అధ్యక్షపదవిని అంగీకరింపకుండుటచే అధ్యక్షపదవి ఖాళీయైనది పరిగణించి, అభిలభ్యత కాంగ్రెసు సంఘమువారు వేరొక అధ్యక్షుని నియమింపవలెను. లేక ఇంతవరకు చెన్నడు ఏర్పడని ప్రతిష్టంభన మేర్పడినది పరిగణింపవచ్చును.

ఏవిధముగా ఆలోచించినను మరల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు తమ నూతనలను గావింపవలసిన అవసరముండదు. అభిలభ్యత కాంగ్రెసు సంఘమువారే ఈవిషయము నిర్ణయ మొనగవలెను.

మహాత్మాడు పునరాలోచన మొనర్పవలెను

గాంధీ తన ప్రకటించిన అభిప్రాయము విషయము పునరాలోచన గావించిన బాగుండును. ఇటువంటి విషయములందు గాంధీ తన అభిప్రాయములను మార్చుకొనుట అసహజము. ఇది అందరకు తెలిసిన విషయమే. కాని ఈ సందర్భమున ఒక్క విషయమును మాత్రము గమనింపవలసియున్నది. గాంధీమహాత్మాడు అధ్యక్షుడుగ నుండవలెనని 10 రాష్ట్రీయసంఘములు, పల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని 5 కాంగ్రెసు సంఘములు, జవహరిలాలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని మూడు సంఘములు, కేలార్డుగారు రుండవలెనని ఒక్కసంఘము నూచనలు గావించినవి. ఈ నూచనల గూర్చియును కొంత పరిశీలించెదము. పల్లభాయి పటేలుగారిని ఎన్నుకొనుటకే దేశము కాసనోల్లంఘనాది ప్రత్యక్షప్రతికారములపట్ల సమ్మతిని తెలిపినది. దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము పునరాలోచనము దేశము ఉత్సాహము తెలిపినది. అంతేకాని గాంధీ అధ్యక్షత వహింపకూడదనియు, పల్లభాయి పటేలుగారే అధ్యక్షతవహింపవలయునని పటేలుగారి అధ్యక్ష నియామకపు భావమునివాదించు మూఢులందరు, జవహరిలాలుగారి విషయములేదు. జవహరిలాలుగారి విధానము, ఆశయములేదు. మహాత్మాని ఆశయము విధానములేదు. పటేలుగాంధీగార్లు ఒకటే విధానము ననుసరించువారు. కావున గాంధీ అధ్యక్షత వహింపవలెనని 10 రాష్ట్రీయములు సంఘములు కాక (పల్లభాయి పటేలుగారి పేరును నూచించిన 5 కాంగ్రెసు సంఘములుకలసి మొత్తము) 15 సంఘములు కోరినవి చెప్పవచ్చును. కావున యువకులు తన అధ్యక్షతను అంగీకరించుట లేదని గాంధీ చెప్పుటయందు న్యాయములేదు. సబబులేదు. ఈ కంటకయుత కిరీటము గాంధీకే ప్రత్యేకింపబడినది.

గురియొక విషయము. ఒక సామ్యము చెప్పెదను. ప్రజామిత్ర కార్యములందు ఒకవ్యక్తి దీక్షతో పనిచేయుచుండును. ఈమెల విషయమై సందేహించుటకే అవకాశము లేదు. ధనముతో ఎన్నియో ప్రజాసంస్థలను నిర్వహించుచును. పగలంతయు ప్రజామిత్ర కార్యములను గురించియే యింటించుచుండును. ధాత్రులు ఆ విషయముల గురించియే నిద్రలో కలగవచ్చును. ఇట్టివానినికూడ ఆక్షేపించువారు మాషించువారు యుండుదురు. కాని ఈవిధమున మాషించువారు కూటిలో ముగ్గురని చెప్పవచ్చును. మిగిలిన 97 మంది ఇతరు కృషిని తమ హృదయములందు ప్రశంసించుచుండును.

కాని ఈ 97 మంది శబ్దము చేయువారుకారు. మిగిలినమవ్వరు ఎక్కువ శబ్దముచేయుదురు. నూటిలో మువ్వరు మాషించుచున్నారని చెప్పేఅతడు తన ప్రజాసేవను విరమించుకొనుట న్యాయమగునా? గాంధీ ఎన్నికవిషయమైకూడ యువకులు కొందరు అసమ్మతిని తెలుపవచ్చును. వృద్ధులకును యువకులకు స్వరాజ్య సంపాదనవిషయమై ఉత్సాహము అధికముగ నుండవచ్చును. వారిలో కొందరు దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమును అంగీకరింపకపోవచ్చును. కాని, భారతీయులలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు గాంధీగారి సిద్ధాంతములనంగీకరించుచున్నారనుట నిర్వివాదాంశము. నూటిలో మువ్వరు తన ఆశయములకు ప్రతికూలురైయున్నందున మిగిలిన 97 మంది కోరి సేవ నిరాకరించుట గాంధీక సరికాదు. కాని, ప్రతికూలాభిప్రాయము తెలుపు మువ్వరిని నిర్లక్ష్యముచేయుట బుద్ధిమంతుల లక్షణముకాదు. ప్రభుత్వము వారికిని ప్రజానాయకులకును పక్కలోబల్లమువలె వారుండురు. రాజకీయములందు ఇదియే వారీపాసము ప్రయోజనము. వారి సంఖ్య స్వల్పమైనను వారికి కొంత బలమున్నది. అల్పసంఖ్యాకులు అధికసంఖ్యాకులలో లేనమైపోవుట అసంభవము. అదేవిధమున అధికసంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యాకులను రూపుమాపుటకూడలేదు. ప్రపంచమున ఈరెండవర్గములూ రెల్ల పుడు నుండురు. అధికసంఖ్యాకులనిర్ణయము కొనసాగుట, తదనుగుణ్యముగ అల్పసంఖ్యాకులు ప్రవర్తించుకొనుట ప్రపంచధర్మమైయున్నది.

(తంజివార)

జె. యం. సేనుగుప్తగారి అభిప్రాయము

కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—గాంధీమహాత్మాడు అధ్యక్షపదవిని నిరాకరించినవిషయమై జె. యం. సేనుగుప్తగారి రీక్రింది అభిప్రాయము తెలిపిరి:—

మహాత్మాడు కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవిని నిరాకరించుటచే ఇతరులతోపాటు నాకును గొప్ప ఆశాభంగము కలిగినది. పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారైనను పల్లభాయి పటేలుగారియనను జయప్రదముగ కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవిని నిర్వహింపగలరు. తుదిసందేశమును ప్రకటించుటచే మహాత్మాలు అధ్యక్షత వహింపవలయునని దేశము ఎదురుచూచుచుండెను. భారతదేశములో సేను గౌరవము పొందుటకు వీరికన్న ఎక్కువైన వారెవరు లేరు. ఎవరు అధ్యక్షత వహించినను ఒకటే యని నా అభిప్రాయము. ఏలయిన ఎవరు అధ్యక్షులైనను మహాత్మాడే దేశమునకు నాయకత్వమును వహింపవలసియుండును. ఇట్టి పరిస్థితులలో మహాత్మాడు తన అభిప్రాయమును మార్చుకొనవలెనని పండిత మోతీలాలుగార్లు విన్నపము పంపినందులకు సంతోషించుచున్నాను. కాంగ్రెసునకు చేరినవారందరూ మహాత్మాని కోరికను బలపరచుట ఉచితము.

(శ్రీ రా)

మంత్రులవై విశ్వాసరాహిత్యము

తీర్మానము ఓడిపోవుట

నాగపూరు, ఆగస్టు 24:—గాం॥ ఆర్. ఎం. దేశముఖుగారివై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ఓడిపోయినది. అనుకూలురు 40 మంది ఓటు జేసిరి.

(ఆ. వె.)

సంయుక్తరాష్ట్రముల

సైమన్ సహకారసంఘము

సెప్టెంబరు మొదటివారమున ప్రచురింపబడును ఆలస్యమునకు కారణములు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 22:—సంయుక్తరాష్ట్రముల సైమన్ సహాయకసంఘ నివేదిక జాన్ మసానులో సంక్షేమము చేయబడినను ముఖ్య అహమ్మద్ ఖాన్ గారు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ప్రకటించుచు నివేదికకంటే దీర్ఘమగు విషయమును వ్రాయుటచే దాని ప్రచురణ ఆలస్యమైనది. నివేదిక సెప్టెంబరు మొదటివారములో ప్రచురింపబడవచ్చును. ఉపయోగకరమైనట్టియు, చిత్రాక్షరణీయ మయినట్టియు నివేదికను ప్రచురించినందులకు సహాయకసంఘాధ్యక్షుడు డ్ర. వత్సాగారికి సర్ జాన్ సైమన్ గారికి లేఖను వ్రాసినారు. ఈనివేదిక సైమన్ సంఘమువారిచే విచారింపబడుచున్నదనియు, పార్లమెంటుకు నివేదింపగల అనుబంధములలో నొక్కటిగా ప్రకటింపబడుననియు లేఖలోగలదు.

(ఆ. వె.)

బాపట్ల

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బోర్డు హైస్కూలు-హిందీక్లాసు

బోర్డు హైస్కూలునందు క్రిందతరగతులలో అనగా 1 వ ఫారము మొదలు 8 వ ఫారమువరకు హిందీభాష గరపుటకు ఒక ఉపాధ్యాయుని శ్రీ జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు కుప్పస్వామి చౌదరిగారు నియమించిరి. నియమించిన ఉపాధ్యాయుడు హిందీభాషలో అగ్రపరీక్ష యనదగు "హిందీ ప్రచారక"నం దుత్తీర్ణుడైన శ్రీయుత మల్లాది వెంకటకృష్ణయ్యగారు 6 సంవత్సరములనుండి హిందీభాష కావూరి స్కూలులో పిల్లలకు నేర్పుచున్నారు. స్కూలు హైనులదాక చదివియుండిరి. స్కూలు విద్యార్థులు చాలమంది హిందీక్లాసులో ప్రవేశించిరి. పై తరగతుల పిల్లలు తమకు హిందీక్లాసు లేదని విచారపడుచున్నారు. ఇతర తాలూకా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు కుప్పస్వామి చౌదరిగారి మార్గమును యీ విషయముగా అవలంబింతురుగాక.

సాంఘిక సేవాసంఘము

బాపట్ల బోర్డు హైస్కూలునందు 28 సంవత్సరముల నుండి పనిజేయుచు ఖ్యాతిగాంచిన శ్రీయుత పంచాపకేశ అయ్యగారు "సాంఘిక సేవా సంఘము"ను ఘనము 6 సంవత్సరములక్రిందట స్థాపించిరి. అది ఈ సంవత్సరముకూడ చక్కని సేవజేయుచున్నది. బాలురకు శరీరశిక్షణ బుద్ధివికాసతతోపాటు సాంఘిక సేవయందు అనుభవము సంపాదించగలందులకు స్కూలు విద్యార్థులను చిన్నచిన్నగుంపులుగా ప్రతి ఆదివారము శ్రీయుత పంచాపకేశ అయ్యగారు పంపుచున్నారు. ఆ పిల్లలు కొనినచిన్న బియ్యము డబ్బును కడు బీదసాదలకు అన్నదానము వస్త్రదానము జేసెదరు.

వానలు—బాపట్ల

చాలాకోజులనుండి వృక్షములతో యీ ప్రాంతముందు రహితులు పెక్కుకష్టములు పడుచున్నారు. మొక్కలు నాటిన తరువాత సకాలములో వర్షము లేక పోవుటచేత నష్టపడిరి కాని నాలుగైదు రోజులనుండి కొంచెము వర్షము కురియుచున్నది. బాపట్ల పట్టణములో వర్షము లేకపోవుటచేత ఘనము వారమురోజుల క్రిందటివరకు ఎండాకాలమువలె నున్నది. కాని యిప్పుడు కొంచెము చల్లబడినది.

కాంగ్రెసుకమిటీ—సభ్యులు

పట్టణ కాంగ్రెసు తరఫున మొంబర్లను చేర్పించుటకు ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. వెనుకటి 27 మంది సంఖ్యనుండి యీ రోజువరకు 115 మొంబర్ల సంఖ్యవరకు తీసుకవచ్చిరి. ఘనము 150 మందిని చేర్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంగ్రహావలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోగ్యతను తో వర్ణింపగల విధులు, ప్రేమతత్వము, స్త్రీబాతులు, పురుష బాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, బాతుల పొంతనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసౌకర్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భస్త్రీ లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావస్థకత, శిశురక్షణ, అత్తకోడండ్లవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు సూచయములు, వారికుండవలసిన స్నేహవ్యక్తకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సంపన్నానుసారముగ గల ఆఫ్టర్, రైకాబాతులు 25 తోను గ్లాజా 410 పేజీల వైబడిన సీమకాలిగ్రోసు చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక నదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాలా ఖర్చు 7 అణాలు రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలాఖర్చు లేదు చూచిరునామా:—ఆర్య్ బుక్ డిపో.

19 తాండవరాయ మొదలిపిగి, రిజునగి, మద్రాసు.

వాతావరణ పట్టిక

1929 సం॥ ఆగస్టునెల 24-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరిమితము
గోపాల్ పూర్	81	76	0.9	16.9	— 1.9
విశాఖపట్టణము	80	76	0.9	18.0	+ 4.7
కాకినాడ	80	75	+	16.1	+ 1.5
మచిలీపట్టణము	82	74	+	17.3	+ 0.7
కర్నూలు	89	78	...	8.1	— 3.7
బళ్లారి	90	75	...	0.4	— 5.1
అనంతపురం	...	...	...	1.8	— 6.8
కడప	91	78	...	7.1	— 4.1
నెల్లూరు	91	77	...	3.8	— 2.7
మద్రాసు	92	76	+	6.9	— 2.8
కడపూరు	92	77	+	12.5	+ 4.8
వెల్లూరు	91	75	0.2	6.1	— 6.4
సేలము	91	73	0.1	5.7	— 6.2
కోయంబత్తూరు	84	72	...	5.8	+ 1.9
తిరుమనాపల్లి	94	79	...	1.4	— 4.1
నాగపట్టణము	98	79	...	6.0	+ 0.1
మధుర	94	78	...	2.1	— 4.8
పాంబన్	85	78	...	0.2	— 0.9
పాలంకోట	...	...	...	0.4	— 0.9
తిరువేండ్రము	80	77	...	30.4	+ 6.5
కొచ్చిన్	81	76	0.1	72.2	+ 10.5
కాలికట్టు	82	73	0.8	96.2	+ 18.9
మంగళూరు	84	75	0.2	115.8	+ 23.7
బెంగళూరు	79	66	0.2	4.8	— 6.8
మెర్కాట్	65	61	2.3	100.7	+ 13.0
కొడైకనాల్	60	52	+	14.7	+ 0.5
కూనూర్	69	58	+	8.6	—

సర్కారులు:—గోపాలపురము, విశాఖపట్టణములో 0.9" వర్షించెను. కాకినాడ మచిలీపట్టణములో చినుకులుబడెను. పగటివేడిమి 7 మొదలు 10, రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కిన్:—మట్టు విస్తారముగనున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసు, కడపలూరులో చినుకులు బడెను. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

నోటీసు

బాపట్ల అడిషనలు సబు కోర్టులో

O. S. No. 52/1929.

వాది:—చదలవాడ వెంకట సుబ్బయ్య
మైనరు అయినందున నెట్టు ఫ్రెండు తల్లి రత్నమ్మ.
యెదిరి.

ప్రతివాది:—గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు.

యా సెంటరున వాది తెనాలి తాలూకా పెద్దపూడి గ్రామముయొక్క గ్రామమునకు వుద్యోగము విషయమై దావా దాఖలు చేయుచూ లేటు చదలవాడ రమణప్ప సంతతి వారైన కోటయ్య, శ్రీరంగము, నారాయణ, రమణయ్య, వెంకటరత్నముగార్ల తరఫున రిప్రజెంటేటివుగా యీ దావాను ధరించుచేసి వ్యవహరించుటకు వానికి పర్మిషను యిప్పించవలసినదిగా కోర్టువారికి పిటిషను దాఖలు చేసియున్నాడు. సదరు పిటిషనుమీద నోటీసు నిమిత్తము 14-9-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. గనుక ఆ తేదీవఱకు యెడల ఆరోజున హాజరుయి కోర్టువారికి మనవి చేసుకొనవలసినది.

బాపట్ల, } శిష్టా సాక్షి సోమయాజులు,
19-8-1929. } పిటిషనరు, వాది తరపు స్టేడరు.

SUNLIGHT SOAP

అన్నిటిని శుభ్రపరచును

చెరువు చేయదు

మీరు స్తులు శుభ్రముగానుండుట, మీరు ఆరోగ్యవంతులుగా నుండుటయే సన్ లైటు యొక్క నిర్మలత్వమునకు ప్రబల నిదర్శనము. సన్ లైట్ సులభముగా త్వరలోను శుభ్రచును. ఎల్ల పనులకు దీనినే యుపయోగింపుడు.

ప్రతిబిళ్ల
నిర్మలత్వమునకు
గ్యారంటీ పా 1000

లివర్ బ్రదర్స్,
పోర్ట్ సన్ లైటు,
ఇంగ్లాండు.

INS 28-172

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కాంగ్రెస్ ప్రచారము

ప్రభుత్వమువారి యాటంకములు

25 వేల సభ్యులు చేరటం 30 జిల్లాసంఘము తేర్పడుట

కాశీ, ఆగస్టు 23:—సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శి పత్రికల కీర్తిని ప్రకటన గావించుచున్నాడు:—ఈ కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క సహాయకార్యదర్శియు, నా మిత్రుడును అగు వినాయక దామోదరుడు మయికోపురి యువ న్యాయమునకై 18 మాసములు కఠినశిక్ష 250 రూపాయల జరి మానా యికా ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెనని వినుటకు నాకు గర్వమును, భేదమును కలుగుచున్నది. దేశమాత పాదార వింద భజనాత్మకరుడగు యువకులలో, నీ యువకుడు ఉత్తము డు. మా అత్యుత్తము శ్రీయుత పండిత జనవారాల్ సైహా గారు మాకు వ్రాసిన లేఖలో నీ యువకుని వైర్య సైన్యములును, త్యాగమును మిక్కిలి ప్రశంసించినారు. దామోదరుని శిక్షనలన పనికేమియు భంగము లేకుండ నేను విద్యాపీఠ పట్టభద్రునింకా కని నియమించినాను.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

గాంధీమహాత్ముని సంచారము నెప్టెంబరు 11 తేదీని ప్రారంభమై, ఝాన్సీలో నవంబరు 27 తారీఖున ముగియును మసోరీలో నడుమ మహాత్ముడు ఒకవారము విశ్రాంతి పైకొ నుటకు యేర్పాటు చేయబడినది. ఎర్పాటుల విషయము మహా త్ముని కిచ్చు డబ్బునుగురించియు వివిధ జిల్లాసంఘములతో నేను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నాను.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

దాదాపు 25 వేల సభ్యులు కాంగ్రెసులో చేరిరి. 30 జిల్లాసంఘము తేర్పడినవి. కాంగ్రెస్ ప్రచారమునకు వానలవలన అంతరాయము గలుగుచున్నది. మరియు ప్రచారకులకు అధికా రులు కలుగజేయు యిబ్బందులవలనగూడ కొంత ఆటంకము గలుగుచున్నది. గొండాకమిటీ కార్యనిర్వాహకుడును, కాంగ్రెస్

ప్రచారమును ఉత్సాహముతో కొనసాగించువాడును అగు అహ మ్మద్ జమాఖాన్ ను నిర్దాక్షిణ్యముగా మర్దించుటవలన నతడు బలరాంపూరులోని ఆసుపత్రిలో నున్నాడు. ఆలిఫుర్ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియు శివరత్న గౌర్ పోలీసుల బాధలు పడ లేనని మాకు తెలియబరచుచున్నారు. కాశీలో జిల్లాబోర్డు స్కూల్స్ ఇన్ స్పెక్టరు గ్రామోపాధ్యాయులను అనవసరముగా ఒత్తిడి చేయుచున్నాడు. ఈ విషయము బోర్డు అధికారుల కుగూడ తెలుపబడినది. (ఫీ. ప్రెస్)

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కనినన్యాయము

ఆగస్టు 23:—శ్రీయుత గరుడా లక్ష్మీనరసింహముగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్నటివినము శ్రీకన్యకా పరమేశ్వర పురాణ సంఘమువారు శ్రీకన్యకా పరమేశ్వరీ ఆలయమున సమావేశమై శ్రీసాధాపతి సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారి (కవితాసమితి) వీరాంజనేయవిమతి అను కావ్యమును బహిరంగపరచి నారిని సన్మానించిరి. బ. శ్రీ అయ్యల సోమయాజులు విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు శ్రీ సత్యనారాయణగారి కవిత్వమును ప్రశంసించు పద్యములలోని భక్తరసమును, పదమాధుర్యమును నిపుల ముగ మెచ్చుకొనిరి. అంత్యమున దేవప్రసాదము పంపబడెనా పురాణసంఘమువా కీర్తనమును ఉచితముగా నిచ్చుచున్నాడు.

జిల్లాకాంగ్రెసు సభ

నెప్టెంబరు మొదటి తారీఖున శ్రీమా. రామలింగరా శాస్త్రిగారి ధర్మాశ్రమమున జిల్లా కాంగ్రెసు సభ జరుగును. శ్రీ పూ. వెంకటపతిరాజుగారి రథ్యక్షత వహించురు. ఈ సందర్భమున ఈ సభ ముఖ్యమైనదిగి తలంపబడుచున్నది. చిరకాలము నుండి విరమించిన మండల మహాసభను జరుపుటకు యత్నించుట కర్తవ్యమని పలువురు తలంచుచున్నారు.

తిరువళ్ళిక్కేణి మునిసిపల్ ఎన్నిక

హామిదాబాదుగారి ప్రకటనకు వి.యల్. శాస్త్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

మద్రాసు ఆంధ్రమండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి వి. యల్. శాస్త్రిగారిటుల వ్రాయుచున్నార: ఆంధ్ర హామిదాబాదుగారి ప్రకటన దినపత్రికలో 21 వ తేదీని ప్రచురింపబడినది. నేను చదివినది, ఈ ప్రకటనయందు ఎన్నికసమయములందాడు ఆచరణలు మొదలు నున్నవి. నాజాబు చేరిన 16 దినములు తర్వాత హామిదాబాదుగారు యీ ప్రకటనగావించినందులకు నేనెవరిని ఆశీర్వాదించవలసినదో. నేనొక్కడనే కాంగ్రెసు అభ్యర్థియని ఎప్పుడును తెలుపలేదు. 5 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖయందు ఆంధ్రప్రదేశ్ మండల కాంగ్రెసు సంఘముల సంయుక్త అభ్యర్థి నియామక విషయము ఆలోచన మొనర్చుటకు సమావేశపడవలసి నేను యా లేఖయందు హామిదాబాదుగారికి వ్రాసినది. ఆంధ్రమండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి హామిదాబాదుగారికి వ్రాసిన జాబునకు పత్యుత్తరము 16 రోజులుగడచిన తర్వాత హామిదాబాదుగారు పత్రికలందు ప్రకటన గావించియున్నారు. నా లేఖకు మాత్రము ఇదివరకును ప్రత్యుత్తరములేదు. హామిదాబాదుగారి ప్రకటన చదివిన పిమ్మట నేను మా మండల అధ్యక్షులగు గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగారిని సంప్రదించి యీ విషయముగూర్చి అడిగినపుడు హామిదాబాదుగారు ఏలాటి ఉత్తరము వ్రాయలేదని వారునుడిచిరి. హామిదాబాదుగారు కానరానిందు రామదాసుగారిని కలిసినపుడు రామదాసుపంతులుగారు అభ్యర్థి నియమించినటుల తన సంఘము కింద నున్నాడని మాత్రము హామిదాబాదుగారికి తెలిసినటుల తెలియజేసియున్నాడు. హామిదాబాదుగారికి నా చేత పంపబడిన తీర్మానము మా సంఘమునందు ఆమోదించబడలేదని రామదాసుగారుగారు తెలుపలేదు. నేను ఉద్యోగహోదానుసరించి మా సంఘముయొక్క తీర్మానమును హామిదాబాదుగారికి ఆంధ్రదేశపుడు ఆ తీర్మానము ఋజువున తీర్మానము కాదనుటకు హామిదాబాదుగారికి ఏలాటి హక్కు కలదో నాకు తెలియకన్నది. మా సంఘమునందు తిరువళ్ళిక్కేణి అభ్యర్థినియామక విషయమై పునరాలోచనగావించవలసినది తీర్మానించినది మా ప్రముఖ నిజము. మా సంఘ తీర్మానప్రకారము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంఘముల సంయుక్త సమావేశము జరుపుటకు, హామిదాబాదుగారు దివ్యకొనియొందిన మేము ప్రయత్న పడుటకు సంసిద్ధులయియుండినను హామిదాబాదుగారు ప్రత్యుత్తరము నామిశేషము లేదీ ఆయన రెండురోజుల తర్వాత యీ ప్రకటన గావించియున్నారు.:- ప్రస్తుత ముఖ్యవిషయమేమన యీ రెండు సంఘములలో నేసంఘము నకును ప్రత్యేకముగా సమావేశమై అభ్యర్థి నియమించుటకు హక్కులేదు. ఈ రెండు సంఘముల సంయుక్త సమావేశము లేదని సక్రమ నియామక మొనర్చుటకు హక్కుగలదు. ఇందులే సత్యమూర్తిగారి నియామకము సక్రమమైనదికాదు. మా సంఘము మాత్రము విశేష కమకలపై యీలాటితప్పు గావించలేదు. 16 దినములు యీ విషయమునందు ఏలాటిదర్శన పుచ్చుకొనక హామిదాబాదుగారి పుడు కాంగ్రెసుసంఘలో కట్టుపాటుకుట ఉపదేశకర్తవై ప్రకటనగావించుట సరికాదు.

సత్యమూర్తిగారి నియామకము నకు నా ఓటు నునొసగితి నను నది సర్వాబద్ధము. నేను ఆనాటిసమావేశమునందు మాసంఘప్రతినిధులు లేనందున అభ్యర్థివిషయమై నిస్సలు నియామకము చేయకూడదని నేను పల్కితిని. సత్యమూర్తిగారు నియామకమైన సమావేశమునకు మాసంఘమునకు ఆహ్వానము పంపబడలేదు. ప్రత్యేకసభ్యులను ఆహ్వానించుట కాంగ్రెసుసంఘకు ఆహ్వానపరమకదము. ఈసందర్భములన ప్రస్తుతము తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజనునకు సక్రమపద్ధతి ని నియమించబడిన అభ్యర్థి ఎవరునులేదు. సత్యమూర్తిగారినిగా ని శాస్త్రిగారినిగాని సక్రమ కాంగ్రెసు అభ్యర్థియని పిలుచుట సామాన్యమేమోకాదు. సత్యమూర్తిగారు శాస్త్రీగారును స్వీయకేంద్రులపై యాధారపడి అభ్యర్థులుగా నిలిచియున్నారనుట నిజము. ఓటర్లు యీవిషయము బాగుగా నెఱుగుదురు.

ఎస్. గణేశన్ గారి ప్రకటన

తిరువళ్ళిక్కేణి కాంగ్రెసు సభాకార్యదర్శియగు ఎస్. గణేశన్ గారి ఓట్టు వ్రాయుచున్నాడు. మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు కమిటీ ఆధ్యక్షుడనని నేను చెప్పుకొని యీక్రింది ప్రకారము ప్రకటించిరి.

“తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజనులో గల అసంతృప్తినిగించి మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘమును తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీవారును సంయుక్తకరముగ పరిష్కరించుట ఇది ఉద్దేశ్యము. శాస్త్రీయదాస్ మండల సభ లేన పని నింకను ప్రారంభించుట లేదు. తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజను ఎన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొని మాసహాయమును గోరుట

కు వర్తింతుకమిట్టి హక్కులేదు. వారు సత్యమూర్తిగారినిగురించియే యింత పట్టుదల వహించుటకు తగిన కారణము కన్పించదు. ఆతడు బ్రాహ్మణుడని ఆతని అభ్యర్థిత్వము సంగీకరింపవలసిన కోరుట తగిన కారణము కాజాలదు.

కాంగ్రెసు తీర్మానములను తిరస్కరించువారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నుండకూడదని హామిదాబాదుగారు చెప్పిరి, అందులకు నేను అంగీకరించు చున్నాను. ఈ మాత్రముసత్యమూర్తిగారిపట్ల బాగుగ వర్తించు చున్నది.

అరబ్బులకు యూదులకు చెడినది

(రూటరు)

యూదులు పూజలసల్పు వెయిలింగ్ నాలుదగ్గర జరిగిన సంగతులచే అరబ్బులకు యూదులకు చెడినది. వీధులందు నేడు రెండుగంటలు పోరిరి. ఆరుగురు అరబ్బులు చనిపోయిరి. ఉభయత్రా 107 క్షతగాత్రులైరి. దుకాణములన్నియు మూయబడెను. సాయుధకేటమును రప్పించిరి. పోలీసుదళము నంతయు కాల్చివేసిరి.

హేగు సభ

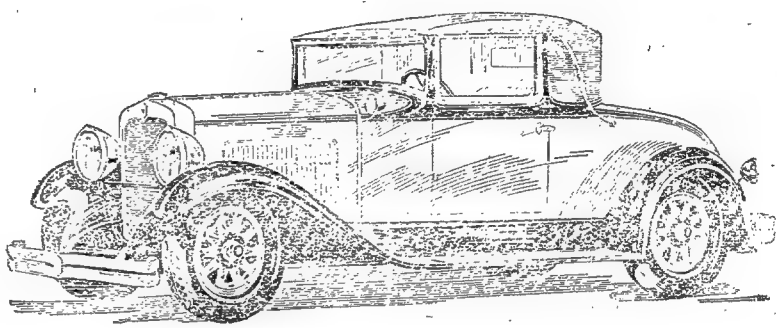
ఇంకను వ్యవహారము అడ్డుగనే యున్నది స్పీడనుగారి అసంతృప్తి

(రూటరు)

లండను, ఆగస్టు 24:- నలుగురు ప్రభుత్వములవారు క్రొత్తగా డెలివిన నూచనలుగూడ అసంతృప్తికరముగ నున్నవని స్పీడనుగారు రిపొర్టు చేయించి ప్రతినిధి జప్తుగారితో డెలివరి. సరకులరూపముగ ఇచ్చు మొత్తమును గూర్చి గాని, వార్షికములను గూర్చిగాని ఏమియు డెలివరు లేదనిరి.

వ్యవహారము ఆగిపోయినది. సాగుటలేదు. స్పీడనుగారికి తృప్తికరమగు విధానమును తయారుజేయుట కీనలుగురు ప్రభుత్వములవారును, జర్మనీ కలిసి ఆలోచించుట జరుగవచ్చును. శనివారము నాడు ఆరుగురు ప్రభుత్వములవారును గూడెదరు.

ప్రపంచమునకు మరింత చక్కని క్రొత్తకారు ఏర్పడినది

దర్జాపురుషులందరు

నూతన నాష్ “400” నేకోరెదరు

ఆనందము, సౌఖ్యము, యీ రెంటి ననుభవించవలసిన కోర్కెగలవారులు, నూతన నాష్. “400” యిందు చూపిన అధికోత్సాహము మరిమరి గమనించదగినది.

ఎత్తు తక్కువ, కేసింగ్ బాలన్స్, డ్రైవింగ్ టచ్ డై నెమిక్ ట్యూన్ ఇగ్నిషన్ మోటారుయొక్క నిదానము, సౌఖ్యహేతు భూతములైన మరియితర విశేషములు, సెంట్రల్ జేక్ ఛాసిస్, లూబ్రికేషన్ పైడ్రాలిక్ మాక్ అబ్జార్బర్లు, క్రొత్తరకపు బంపర్లు, మరి అన్ని చేరి “400” స్వంత దారుని యిదివరలో ఎన్నడు ఎరుగని సౌఖ్యమును చేకూర్చి సంతృప్తిపరచుచున్నది.

నాష్ కార్లు విశేషముగా తయారొనర్చబడుట బట్టి యింత తక్కువధరలో గిట్టిందికాని, లేనియెడల ఉన్నది ఉన్నట్టుగా దానిని విలువకట్టిన చాలపెచ్చైన విలువను గాంచగలదు.

మద్రాసునకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

మోటారు రికండిషనింగ్ స్టేషన్

161, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

TEL:-ALL MOTOR.

TEL:-3708

బొంబాయి సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

ఎం.మి.ఆటోమోబైల్ కంపెనీ.

క్వీన్స్రోడ్డు, బొంబాయి.

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్గనకు సబ్ ఏజెంట్లు:-

ఎమ్. హనుమంతప్ప అండు కంపెనీ,

20, సప్తత్ పరేడ్, బెంగళూరు.

లా భ సా టి బే ర ము

9, 8, 6, గజముల పొడుగుతో పట్టుఅంచు, సాదాఅంచు ధోవతులు, సాంపైన రంగులతో బెంగుళూరు, కరాచి చీరలు వెక్కురకములు గలవు.

మావద్ద విరివిగానున్న స్టాకులలో నుంచి యీ క్రింద నుదహరించిన

నిల్వ సర్కు-తక్కువ వెలకు అమ్మదలచినాము.

బెనారస్ చీర:—రోజా రంగులో చక్కని పూల అంచులు, పట్టుఅంచు గల్గిన 9 గజముల చీర.			
అసలు	ధర	రూ.	440
తగ్గింపు	ధర	రూ.	220

బెనారస్:—8 గజములలో పూదారంగు చీర. లోపల పూల బుట్టలు గల్గినది. లేసు పూలబార్డురు గలది.			
అసలు	ధర	రూ.	140
తగ్గింపు	ధర	రూ.	85

బెనారస్:—స్పృశరంగు గల్గిన 8 గజములు మధ్యలో పూల బుట్టలు గల్గిన చీర, చక్కని లేసు బార్డురు.			
అసలు	ధర	రూ.	135
తగ్గింపు	ధర	రూ.	85

కరాచి:—8 గజముల చీర. చక్కని పూల బార్డురు గల్గిన లేసు గలది, అంజారివర్ణము గలది.			
అసలు	ధర	రూ.	85
తగ్గింపు	ధర	రూ.	65

కరాచి:—మెరుగ్ రంగులో 8 గజముల సాదా చీర. లేసు పూల బార్డురు.			
అసలు	ధర	రూ.	55
తగ్గింపు	ధర	రూ.	30

కరాచి:—ఎఱుపు, నీలము కలిసిన రంగులో 9 గజముల చీర. మధ్యలో పూలబుట్టలు, చుట్టులేసుఅంచులు గల్గినది.			
అసలు	ధర	రూ.	160
తగ్గింపు	ధర	రూ.	85

సేలం:—ధోవతులు 3 గజములు లేసు బార్డురు గలది చక్కని ధోవతి.			
అసలు	ధర	రూ.	11-4-0
తగ్గింపు	ధర	రూ.	7-0-0

సేలం:—పైకండువా పట్టుది. 3 గజములు, 1½ గజములు రోజారంగు.			
అసలు	ధర	రూ.	13-8-0
తగ్గింపు	ధర	రూ.	9-8-0

రూ 50,000/- లకు విలువైనచీరలు, అంగవస్త్రములు తదితరములు రూ 25/- మొదలు రూ 65/- ల ధరలోగలవి తగ్గింపుధరల కమ్మబడుచున్నవి.

పెండ్లిండ్లు వేరంటములకు, నిత్యోపయోగమునకు, చదివింపుల కుపయుక్తములైన పలురకములు గలవు.

ధరల జాబితా (A) కొరకు వ్రాయుడు.

అమ్మకం 25-8-29 తేది ఆరంభమగును.

అంత్యము 24-9-29 తేది.

రా. పళనియాండిపిల్ల అండ్ సన్స్.

జి వి లి వ్యాపారము, లక్కుముదాస్ వీధి, చెన్నపురి.

R. PAYANEEANDY PILLAY & Sons.,

4, LUCKMUDOSS STREET, P. T. MADRAS.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 11 of 29.

పిటిషనరు:—లింగం నాగభూషణం.

యెడిరి:

క్రిడిటర్లు:—లింగం బాపమ్మ వగైరా.

ఆన 1920 సం॥ రెం॥ 5 వ నంబరు ఆక్టు 19 వ క్షేత్రము ప్రకారం పైన వున్నవారింపబడిన పిటిషనరు తనను యిన్ సాల్వేం టుగా నిర్దేశించుకొని పిటిషన్ దాఖలు చేసినాడు. సదరు పిటిషన్ నాయదా 10-9-29 అయివున్నది. అఫీషియల్ రిజిస్టరుగాని యింటిము రిజిస్టరుగా అప్పాయింట్ చేయడము యివ్వనిది. యెవరైనా క్రిడిటర్లు ఆక్షేపించబడిన యెడల సదరు తేదీన వుదయం 11 గంటలలోపు గాని, ప్లీడరు ద్వారా గాని హాజరుకంటకు యిందుమాలముగా తెలియపరచవలెననిది.

బంధరు }
19-8-29 } సబు జడ్జి.

కడుపులో వేగుల యవస్థలు

కడుపు ప్రదేశములలో వేగుల యవస్థలు తరచుగా సంభవించును. కారణమేదో కడుపునకే తెలియవలె. ఆహారము సరిగా నమలుబడక, ఒకప్పుడు వేడివేడిగానో, లేక చల్లగానో నోటి కొట్టుకొనిన, యీ తప్పు లన్నిటిని సవరించుట పొట్టుయొక్క కర్తవ్యమై యున్నది. పొట్టు పదార్థమును చిన్న చిన్న నలుసులుగా నీర్లుమున భ్టానన్ని పేగులలోనికి త్రోసివేయును. కడుపులో కొన్ని పదార్థాలు చేరుటవల్ల, తనపనిని సరిగా నిర్వహించుట జాలవలెనని, అంతర్వ్యవస్థయై భారముచేయు పేగులనిబడ గలదు. అందువల్ల గులబద్ధము, డయేరియా, మొదలైనవి సంభవించును. నీటి చేత అనర్థమొంది పురల యీ అవస్థనుండి విముక్తిపొందుటకు, గురల కీర్తిక కల్గించుటకు, వైసురే టెడ్ మెగ్నీషియా "Bisurated magnesia" ను కొంచము నీటిలో వేసుకొని త్రాగుదు. కడుపులో చేరిన పసర్లు, పులిసిన పదార్థము లన్నియు సప్తమణి, యధాప్రకారము కీర్తిక కల్గి చేకూరగలరు. యీ విధముగా వైసురే టెడ్ మెగ్నీషియా "Bisurated Magnesia" కడుపులోని అవస్థలను తొలగించి పేగులను కాపాడ గలదు.

TRACTOR SAW MILLS

Tel. Address Hunsur
"Tractor" (Mysore State)

స్వదేశీ ట్రాక్టరునుచే చేయబడిన ఎడ్లబండిచక్రములకు కావలసిన

ఆకులు & ఆందుకు సంబంధించినవి

మైసూరు సంస్థానమునకు చేరిన హున్సూరు నందు ట్రాక్టరు యంత్రాలయమువద్ద గల గొప్పస్టాకు మిక్కిలి చౌకగా విక్రయించబడును:—

ఈదిగువ జిల్లాలలో కమిషను పద్ధతిపైన అమ్ముటకు పూర్తిగా బాధ్యతహీనునట్టి నిలు కడమైన ఏజంట్లు కావలెను.

కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు, కర్నూలు, బెల్లూరి, అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు.

దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

మేనేజరు, ట్రాక్టర్ సామిల్సు హున్సూరు,
(మైసూరు సంస్థానము).

Manager,
THE TRACTOR SAW MILLS,
Hunsur, Mysore State

అధ్యక్షుని అధికారము తగ్గించుట

గ జెటు ప్రకటన

సిమ్మ, ఆగస్టు 28:—ఎసంబ్లీ అధ్యక్షుని అధికారము గూర్చి ప్రభుత్వప్రకటన గ జెటులో యీ దిగువరీతి వెలువడెను:—"ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 129-ఎ సెక్షను 67 వ సబు సెక్షను ప్రకారము సభాయుతుడగు గవర్నరుజనరలుగారు ఇండియా-ముంత్రి ఆమతుని బడసినపిదప, ఇండియా-కానసభల నిబంధనలందు యీ దిగువసవరణ జరుగవలెనని నిర్ణయించుచున్నారు:—ఆనిబంధనలో 17 వ నిబంధనవెనుక యీ దిగువ వాక్యము చేర్చవలెను." సభ్యులెవరైన ప్రతిపాదించిన చట్టమును గూర్చినచర్చను నిలిపివేయుటకుగాని మధ్యమున ఆలస్యముచేయుటకుగాని, అట్టి ప్రతిపాదనపై ప్రశ్నలను నిరాకరించుటకుగాని నిలిపివేయుటకుగాని అధ్యక్షునకు అధికార ముండరాదు. 15 వ నిబంధనలోను 17 వ నిబంధనలోను మరకు లెటులున్నను సరే యీ నూతన నిర్ణయమునకు అడ్డురావు. అట్లు నిలిపివేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వ చట్ట మరకుల వల్లనో లేక స్టాండింగ్ ఆర్డరులవల్లనో అట్టి చర్చ జరుపరాదని స్పష్టముగ నిర్ణయించబడినను, లేదా అధ్యక్షునకు అట్టి అధికారము ఒసంగబడినను, వారింపవచ్చును.

అధ్యక్షు డేమి చేయును?

సిమ్మలో నున్న పెద్దలందరూ యీ ప్రకటన వెలువడగనే తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు. జరుగనున్న ఎసంబ్లీసభలో తప్పక తీవ్రముగ చర్చ జరుగును. అధ్యక్ష అధికారములు గౌరవము గూర్చి యెక్కువ పట్టుదల జూపుచుండు గౌరవ టేలు గారు ఏమిచేయుదురు అనుప్రశ్న యెల్లరిమనములందు గలదు.

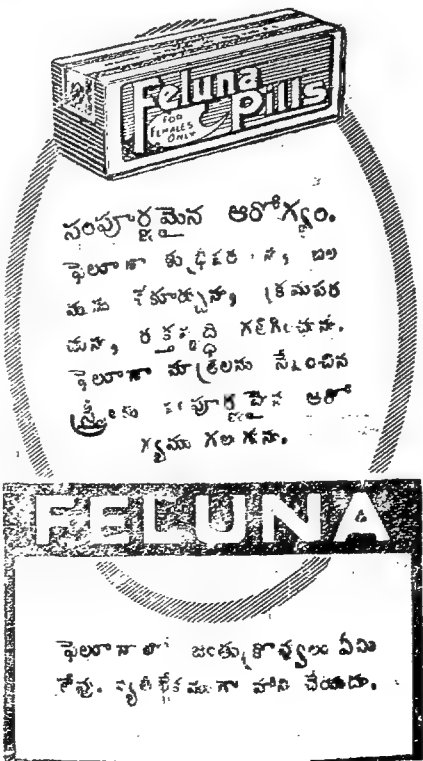
సభకు ప్రేక్షకులను రానిచ్చుటనుగూర్చిన యేర్పాట్ల విషయమున హామీ డిపార్టుమెంటువారికిని అధ్యక్షునకు వాదముజరుగుచున్నది. సభామందిరమంతయు పోలీసువారి స్వాధీనముచేయవలెనని హామీమెంబరు కొరగా అధ్యక్షుడంగీకరింపలేదు. నిన్నను అధ్యక్షుడు హామీమెంబరు, కార్యదర్శి ప్రత్యేకముగ కూర్చొని ఆలోచించిరి. సమాధానము కుదురలేదు. పార్లమెంటులోవలె సభాసభ్యులుగల ఒక ఉపసభ్యులువారికి ప్రేక్షకుల ప్రవేశనిర్ణయాధికార మొసంగవలె నని అధ్యక్షుడు మాదిరించినట్లు హామీమెంబరు అంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. కాని అట్టి ఉపసభ్యులు నియమించులోపల ఏమిచేయవలెనను విషయమున సమాధానము కుదురలేదు. (శ్రీ ప్రెసు)

చౌకయైన భీమా

శ్రీపురపథము లేదు. వైద్యపరీక్ష అవసరము లేదు. పూచీగా హక్కులు చెల్లించబడును. తక్కువ ప్రీమియములు, మైనరలకు రక్షణగలదు. తనంతట తానే పునరుద్ధారణ యగును. గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలపైన పెట్టుబడి గలదు.

ఒక పాలసీకి భీమాచేసి మీరు ఆధారమును గలగజేసుకొనుదు. లేక ఏజంటుగా పనిచేసి లాభము పొందుదు.

మేనేజింగు ఏజంట్లు:—నేచురల్ ప్రావిడెంటుకో, లిమిటెడ్, ది మూల్, కాకాపూర్ లేక బ్రాంచి సెక్రెటరీ:—51 పీటర్స్ రోడ్డు రాయపేట, మద్రాసు.

సంపూర్ణమైన ఆరోగ్యం.
ఫెలూనా కు ధీర : శి, బి
మను శకున్దన, కమల
చున, రక్త క్షయి గణిత
ఫెలూనా మేత్రులను సేవించిన
శ్రీమం : పూర్ణమైన ఆరో
గ్యము గలగన.

FELUNA

ఫెలూనాలో జంతుశాస్త్రము ఏమి
లేవు. వ్యతిరేకముగా పని చేయదు.

ఎల్ల చోట్లను అమ్ముబడును. సీసా 1-3-రు 2-4-0

విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణ సంఘము

కార్యదర్శి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:—విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణ సంఘకార్యదర్శియగు జయరామదాస్ దౌలత్రాముగారు యీ క్రిందివిధమున వ్రాయుచున్నారు. దేశమునందు విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణోద్యమ మెంతవరకు అభివృద్ధి జేరినదో రెండవ సారి పరీక్ష జరుపుట కిక అయిదువారములుమాత్రమే గడువు కలదు. అట్టి పరీక్ష జరుపుటకు మహాత్మాగాంధీగారి జన్మదినమును ఆక్టోబరు 2 తేదీ నిర్ణయింపబడెను. దేశమందంతటను సెప్టెంబరు నెలలో కాంగ్రెసు వారు ను తదితర విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణ సంఘము బహిష్కరణోద్యమమును తీవ్రముగ కొనసాగజేయుదురని నేను విశ్వసించుచున్నాను. సెప్టెంబరు 1 తేదీని ఆనెల మొదటి ఆదివారమును టచే పర్మింగుకొని తీర్మానము ప్రకారము బహిష్కరణ ప్రచార మానాడు తీవ్రముగ కొనసాగవలసియున్నది. రాజోవు కొలది మాసములోను యీయుద్యమ ప్రచారము మూలమున ప్రజలను సంసిద్ధపరుపకపోయినదో లాహోరు కాంగ్రెసువారు రాజోవు జనవరి 1 తేదీ నుండి జాతీయ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు ఆశక్తులగుదురు.

కావున సెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి డిశంబరు 31 తేదీవరకును అన్ని సంస్థలనుగూడ బహిష్కరణోద్యమమును జయప్రదముగ జరుపుటకు శక్తివంతమైన ప్రచారమును చేయవలయునని యే నేను కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసు సంఘము లన్నిటిని వారవారమునకు నివేదికల నంపుటకు తగిన అచ్చుకాగితములను మేము పంపినను అనేక సంఘములు తమ నివేదికలను సరియగు కాలములోపున మాకు పంపుచుండుట లేదు. విదేశ వస్త్రబహిష్కరణ మెటుల జరుపబడినది ఆక్టోబరు 2 తేదీన పరీక్షించుటకు కాంగ్రెసుసంఘములు తమ తమ నివేదికలను క్రమముగ పంపవచ్చునో పిలువడదు. కావున కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గములవారు గత మే నెలనుండి రాజోవు సెప్టెంబరు మాసంతయు వరకు పై విషయమున జరుపబడిన ప్రచారమును గురించి తమతమ నివేదికలను ఆక్టోబరు 10 తేదీ లోపున నాకు చేరునట్లు పంపగోరెదను.

సవరణంగా నగలు మేలైన సీమకములములు పూర్తి తృప్తికి, మంచి పనితనమునకు పూచీ నియ్యబడును. క్యాటలాగు ఇహం.

బొంబాయి జ్యాయలరీమార్ట్,
94 చె నాబజారు రోడ్డు, సావుకారుపేట, మద్రాసు.

గార్డన్ వుడ్రాఫ్ అందు కంపెనీ

(మోటర్లు) లిమిటెడ్ విశాఖపట్టణము

ఫోర్డ్ మోటార్లు Ford విక్రయించుదుము. మా మోటారు యేజంట్లు కాకినాడ, రాజమండ్రి, విజయనగరము, బరంపురమునందు గలరు. మా వద్దను, మా ఏజంట్లవద్దను కారులు, బస్సులు, ట్రక్కులు, యింకా మోటారు విడిసామానులు దొరకును.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 23 of 26 I. A. 422 of 29.

పిటిషనరు:—బొప్పన గోపాలరత్నం.

యెడిరి:

క్రిడిటర్లు (రెస్పాండెంట్లు):—బొప్పన హరి శృంగధర్య వగైరా.

ఆన 1920 సం॥ రెం॥ 5 వ నంబరు ఆక్టు 41 వ క్షేత్రము ప్రకారం పైన వున్నవారింపబడిన పిటిషనరు తనకు డిక్లార్డ్ ఆర్డరు గ్రాంటు చేయించుమని 2-3-29 తేదీన పిటిషన్ దాఖలు చేసినాడు. సదరు పిటిషన్ నాయదా 31-8-29 అయివున్నది. యెవరైనా క్రిడిటర్లు ఆక్షేపించబడినయెడల భుద్దుగాని, ప్లీడరు ద్వారాగాని సదరు తేదీ వుదయం 11 గంటలకు యీకోర్టుకు హాజరు కావలెను.

బంధరు }
19-8-29 } సబు జడ్జి.

సంస్కృత కమ్మవిద్యార్థిసభ తత్సభావృత్తాంతములు

ఈసభ 18వ తేదీని బందరు సమీపములో నున్న పర్ణశాలా భవనములందు జరుపబడెను. సభయందు "ద్రాక్షాశాస్త్రము" చదివిన గారు, నూతన్ కిరణము చదివిన గారు, మార్కండేయ చదివిన గారు, బ్రహ్మశ్రీ దుష్కృతి వేంకటరమణశాస్త్రి గారు, శ్రీమద్రామమూర్తిగారు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. కమ్మవిద్యార్థులు అందఱును సభభవనము ధరించి ప్రేక్షకులకు సుస్వాగత మిచ్చిరి. శ్రీయుత బి. నారాయణస్వామిచౌదరి బి. ఏ. బి. యల్. గారధ్యక్షత వహించిరి. కార్యదర్శినివేదికానంతరము విద్యార్థులచే శ్రీయుత పురాణం సూరిశాస్త్రి బి. ఏ. గారికి స్వాగతపత్ర మర్పింపబడెను. దానియందు వారొనర్చిన రు.25000 ఇరువదియైదువేల రూపాయల విలువగల భవనమును సంస్కృత కలాశాల కిచ్చిన వారియభ్యుదయ త్యాగము ప్రశంసించబడెను. అందులకు వారు కమ్మవిద్యార్థుల సభినందించి బహుమతిగా దేశాభివృద్ధి సంస్కృత భాషాప్రచీనుల ముఖ్య యాధారపడియున్నదనియు దేశాభివృద్ధికరములగు అంతర్వర్ణ వివాహములు, వితంతు వివాహములు, రజస్వలా వివాహములు మున్నగు సాంఘిక విప్లవకార్యములకు సంస్కృత భాషాభివృద్ధిలకు పూర్వాచారపరాయణులే యత్నముచేయుచున్నారనియు సంతర్వర్ణ వివాహముల ప్రోత్సహించుటకు చెడేవార్గములు కలవనియు (1) పూర్వాచారపరాయణులు తమ పద్ధతిని మార్చుకొనుట (2) సంస్కృత విద్యార్థులకు నాధునిక పద్ధతుల ననుసరించి దేశీయత్రాడులను కూడ జెప్పటం. మొదటిదానికి పూర్వాచారపరాయణు లంగీకరింపరు (2)న దానినిసరించి సంస్కృతవిద్యార్థులకు మాత్ర ముపయోగపడునట్లు సంగ్రహముగా దేశీయత్రాడులను తామువ్రాయుచున్నామనియు వానిని ద్వారలో నాంధ్రభాషకమునకు సమర్పించి యీ వారసినహ సంస్కృత కలాశాలకు భాషావిషయకమును సేవనుకూడ నొనర్చెదమని చెప్పుచు యమ్. ఏ. పట్టమును బొందియు స్వార్థత్యాగియై నిరాడంబరజీవితమున ప్రస్థిపాలు వరదాచారిసంటి వ్యక్తిని తామంత వరకు జూడలేదని చెప్పుచు ముగించిరి.

ప్రిన్సిపాలుగారి యుపన్యాసము

అనంతరము ప్రిన్సిపాలుగారు శ్రీమత్తురుల నుడి మెల్ల వరదాచారిగారు రుపన్యసించుచు కలాశాలా భూత చిత్తరూప సిద్ధులను వివరించి యేయధర్మశాస్త్రాదులెల్ల చెప్పుచున్నను పూర్వాచారపరాయణుల యభిప్రాయ మెట్లున్నను తమవిభిన్నాభిప్రాయముల సిద్ధాంతముల ననుసరించి జాతియభేదముల బాటింపక బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు తమ కలాశాల యందు దానోపసంగితి మ నియు బ్రాహ్మణేతరులకు సంస్కృతభాష వ్యాకరణంబులు పట్టుపడినను వాదము దుర్బలమనియు దమ కలాశాలయందు బ్రాహ్మణసంఖ్య తోబాటు కమ్మవారి సంఖ్యకూడ గలవనియు కమ్మవారు బ్రాహ్మణులతో సమానముగా జరుపుటయేగాక యొక్కొకపరి బ్రాహ్మణుల నతిక్రమించుచున్నారనియు జాతిమత భేదములను బాటింపక భాషావ్యాప్తి నొనర్చుటయే తమ లక్ష్యమనియు తమ కలాశాలానికి తా మిచ్చిన రు.6000-0-0 అరువేల రూపాయలు కలుపుకొని యంతవరకు రు.15000-0-0 పదునైదువేల రూపాయలు సమూలమునవనియు నింతను చెండు వేలవరకు వాగ్దానములు జరిగినవనియు దమ కలాశాలను ఆర్య కలాశాలగా జేయుటకు వరకు చేయూత నొసగుదని దేశీయుల నుద్బోధించిరి.

సూర్యదేవర రాఘవయ్య చౌదరిగారు

అనంతరము శ్రీయుత సూర్యదేవర రాఘవయ్య చౌదరిగారు రుపన్యసించుచు బ్రాహ్మణులతోబాటు బ్రాహ్మణేతరులకును సమానస్థాన మిచ్చిన ఆచార్యులవారికి ప్రప్రథమున విద్యార్థుల తరపున కృతజ్ఞతానూనక వందనము లర్పించుచు సంస్కృత భాషావ్యాప్తి నొందవలెనన్నచో నిప్పటి విద్యావిధానము పూర్తిగా మారవలెననుచు సంస్కృత భాషావిమత దేశాభివృద్ధి ప్రబల నిరోధకులుగా నున్నారనియు సంఘటిత స్వభావులయిన వారి వివరీతవైఖరిని చూచి యిది యంతయు సంస్కృతభాషాభ్యుదయ మాహాత్మ్యమే యని దేశీయులు సంస్కృతభాష యనగనే భయపడుచున్నారనియు, ఈ భాషను నశింపజేయుచు దీనికి కళంకము నాపాదించువారిలో ప్రథములు సంస్కృత భాషా పండితులేయనియు సంస్కృత భాషను వ్యాపింపజేయుచున్న ఆచార్యుల సంటివారు భోధనావిధానమును మార్చుకొని పాక్షికభాషముతో జెప్పబడి సంఘటిత భావజనకములగు నాయాధర్మశాస్త్రాదులలోని గొన్ని భాగములను తగ్గించి ప్రస్తుత దేశకాల పరిస్థితులతో ధర్మశాస్త్ర సిద్ధాంతములను జోడించి విద్యార్థులకు జెప్పినచో వారు వికల

భావోదేవులై తమ సంతతివారి కమూల్యమును లేక నొనర్చగలరని చెప్పుచు ముగించిరి.

నూతన్ కిరణము చదివిన గారు

ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుత పరివాలనము ననుసరించి సంస్కృతభాష అధికముగా లభిదాయకము కావన్నను భారతీయుల వాఙ్మయము మున్నగునది ఈ భాషయందే విస్తరించియున్నవనియు దనినట్లైనను ఈభాషవర్ణనించి యుగములకైన సంస్కృతగ్రంథములను పఠించి యానందమును బొందవలసినయు జర్మనీ మున్నగు విదేశములందు దాశీయులు కొందరు పట్టుదులతో జన్మాంతము బ్రహ్మచర్యమునందించి సంస్కృతభాషా వాఙ్మయమును సరిశోధించుచున్నట్లు తెలియుచున్నదనియు నీభాషయందలి కాళిదాస కామరేణు మున్నగు గ్రంథములను విదేశీకవి సామగ్రి భాషములు పెక్కుమంది లిమిత్తము భాషలలోనికి బరివర్తన మొనర్చుకొనిననియు నొక జర్మనీదేశ కవులు 18 వదువేలమిది మండుమును అంగ్లదేశ కవులు 12 మండుమును కాళిదాస కామరేణులను తమ భాషలోనికి రద్దు మార్చెయుటచే నీ భాషా ప్రాశస్త్యము వెల్లడి యగుచున్నదనియు నట్టి ప్రాచీన భారతీయ వాఙ్మయమును సమాధరించక మన ముక్షేపనహించుట పాడిగాదని చెప్పి విరమించిరి.

శ్రీమద్రామమూర్తిగారు

తదనంతరము నోటిలుకాలేడి సంస్కృత పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీమద్రామమూర్తిగారు సంస్కృతమునందు పన్యసించుచు ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు జరుగుచున్న కలహము లంతరించి దేశ మైకమత్వమును నొనరెనన్నచో సంస్కృత భాషా ప్రచార మనవరమనియు సంస్కృత భాష వ్యాపించకపోవుటచేతనే సంస్కృతమును ఆచారపరాయణులును కలహించుచున్నారనియు దేశమునందు జారులలోను కొన్ని లక్షలనుండి వితంతువులు కడునిడుమల బడుచున్నారనియు సంస్కృతభాష వ్యాపించియున్నచో నీతాదవారికి తప్పిపోయెడి దనియు బందరు యజ్ఞమునందు జరిగిన పనుహింపను గురించి తీవ్రమైన కక్ష తేర్చడి గ్రామమున సంచలనమును గలిగించె ననియు నవి యిప్పటికిని చల్లారలేదనియు సంస్కృతభాష వ్యాప్తిపండితులైనచో జనుదేయధర్మమును గ్రహించియుండుటచే నిట్టి దురంతములు జరిగియుండెడివి కావనిచెప్పి ముగించుచు కమ్మవారు సంస్కృతమును పునరుద్ధరించు చున్నందులకు తమ సంతోషమును వెలి

బుచ్చిరి. ఇంకను మరికొందఱు ముల్లాజిన యనంతరము కార్యచర్యిగారు ఆర్యపులకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. పిమ్మట కొంతకాలము గానసభ జరుపబడెను. సంస్కృతకమ్మ విద్యార్థులు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులది విధేయములను బాటింపక బ్రాహ్మణేతరులను బ్రాహ్మణులనుగూడ ఉపన్యాసములుగా రప్పించి తమ సమభాషమును వెల్లడిచేసిరి. సభను సక్రమముగాను లోపములు లేమిండునట్లుగను మిగల చాకంత్యముతోను జరిగి "సంస్కృత విద్యార్థులు చాందములు" అను సుర్వగము బోనాకెనందుల కెంతయు బ్రశంసనీయులు.

నాకుగల ఆంధ్రదేశమునలి వివిధ సంస్కృతకలాశాలల యనభవమునుబట్టి చిట్టిగూడూరు నారసింహ సంస్కృత కలాశాలయందు బ్రాహ్మణేతరులకు గల నిష్కషపాతమైన సౌకర్యము మరే సంస్కృత కలాశాలయందును లేదు. కలాశాలా సంస్థాపకులగు ఆచార్యులుగారు బ్రాహ్మణేతర వర్ణమున కంపటికిని వండుదురు.

ఉప్పలపాటి రాధాకృష్ణయ్య చౌదరి,

కొవ్వలి, ఏలూరు తాలూకా.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 7 of 29

పిటిషినింగు క్రిటిటరు:—నేట్ నుత్తాజి నోగ్ మల్ సరం పార్సనల్ కయారాం.

దొడరి:

రెస్పాండెంటు:—తోట వెంకటరత్నం.

ఆన 1920 సం॥ రెల్ల 5 వ నెంబరు ఆక్టు 80 వ క్లెక్కు న ప్రకారం పైన పునహరింపబడిన రెస్పాండెంటుని యన్ సాల్వెంటుగా 17-8-29 తేదీన డిక్లర్ చేయబడినాడు. అఫీషియల్ రిసీదుగారిని సదరు రెస్పాండెంటు యావదాస్తులకు రిసీదుగా అప్పాయింట్ చేయడమైనది. డిక్లర్ కాలము ఒక సంవత్సరం యెనైన నా క్రిటిటర్లు తమయుజములను రుజువు పర్చుకొనవలసిన యెడల సదరు అఫీషియల్ రిసీదుగారు యెదుట హాజరుటకు యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమయినది.

బంధరు

19-8-29

ముజడ్జి.

బొంబాయి భూమినిస్తు విధానము

బ్రాహ్మిణ్ణు మాన్యువేత్ నివేదికనుగూర్చి
ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

బ్యాంబీ చారసీ తాలూకాలకు క్రొత్త శాసనమును
మొదలునుండి వర్తింపజేయవలెనని సర్దారు
వల్లభభాయి కోరుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఆగస్టు 23 :-

బ్రాహ్మిణ్ణు మాన్యువేత్ నివేదికనుగూర్చి శ్రీయుర వల్లభ
భాయి పటేల్ గారికిని బొంబాయి ప్రభుత్వ రెవెన్యూ సభ్యు
డగు రూగానికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగెను. ఇందుకు
ఫలితముగా ఆగస్టు 14 తారీఖున వల్లభభాయి పటేలుగారు
ప్రభుత్వమువారికి యిట్లు వాయించిన వచ్చెను.

క్రొత్తగా చేయబోవు భూమినిస్తు శాసనమును బ్యాంబీ
చారసీ తాలూకాలకు వర్తించిన లాభము కలుగుచో, రహితుల
యొగక్షేమమునకై ఈ శాసనమును మొదటినుండి వర్తింపజేయ
వలెనని కోరుట సాధ్యమై యుండును. ఈ కార్యమును సాధిం
చుటకు మరల సత్యాగ్రహ మలంబించవలసి వచ్చినను సేను
వెనుదీయును.

వల్లభభాయిగారి జూన్ 24 తారీఖు లేఖ

జూన్ 24 తారీఖున శ్రీయుర వల్లభభాయిగారు ప్రభు
త్వ సభ్యులకు వాయించిన లేఖలో నివేదికయందు కొన్ని తప్పులు
ప్రత్యక్షముగా నగుపడుచున్నదనియు, ఈ పొరబాటులను
కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి చేతలవలన పట్టకొనవచ్చుననియు,
ఈ తప్పులు లేనిచో నివేదిక చాల ప్రశస్తమై యున్నదనియు
వాయించెను.

రూగారి ప్రత్యుత్తరము

కమిటీ సిఫారసులలోనున్న పొరబాటులు భూస్వాము
లకు అన్యాయము కలుగజేయునట్టివి కావని రెవెన్యూ సభ్యు
డు వ్రాసెను. మరియు ప్రభుత్వమువారిచే పనులించి ఆమోదింప
బడిన బ్యాంబీ చారసీ పేటికలమొట్ట ముందు శాసన సభవారి
చే నామోదింపబడగల శాసనము ననుసరించి మార్పులుచేయుటకు
ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము అనుకూలముగా తేరనికాడ ప్రభు
త్వసభ్యుడు వ్రాసెను. దీనికి శ్రేయత వల్లభభాయి పటేల్ గారు
ఇట్లు వ్రాసిరి. "ప్రత్యక్షముగా నగుపడుచున్న అన్యాయముల
ను, కష్టములను బాపుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి వ్యతిరేకము
గా రహితులు మాటిమాటికి శాసనోల్లంఘనాది ప్రత్యక్ష చర్యల
నలంబించవలసి వచ్చుట రాజ్యాంగము దోష భూయిష్టమని
వ్యక్తపడుచును. ఈ ప్రత్యక్ష శ్రేయ నలంబింపజేసి రహితులకు
అనేక కష్టములను గలుగజేయుటకంటె నాకు అన్యాయమని
బాగుగా తెలిసినదానికి బద్ధుడ నగుట తప్ప వేరమార్గము లేదు."

బ్యాంబీ చారసీ తాలూకాలకు గురించి ఈతెంతిప్రారం
భమున వ్రాయబడిన వాక్యములు గలవు.

రెవెన్యూ సభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

ఈ లేఖకు ఆగస్టు 17 తారీఖున ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు
వల్లభభాయి ఉత్తరము అందినదనియు ఈ ఉత్తరములను ప్రచు
రించ వచ్చుననియు తెల్పుటకన్న రెవెన్యూ సభ్యుడు మరియేమి
యు తెల్పుటలేదు.

బందరు సహరి నేటు జడ్జికోర్టులో

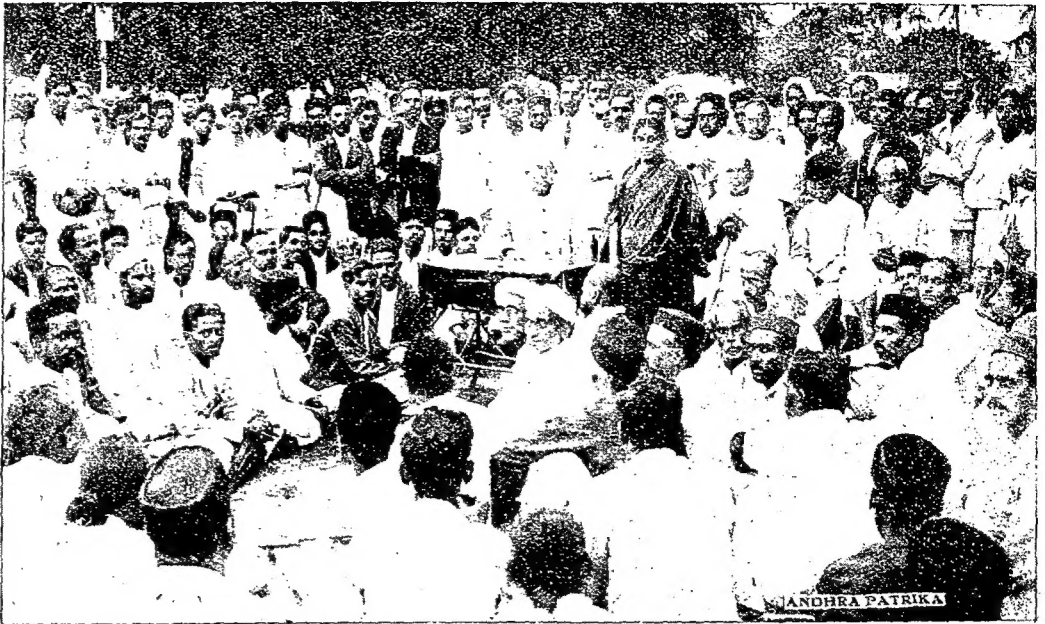
L. P. 629.

నిటివనరు:—ఈడర కోర్టునాది

క్రిడిటర్లు } ఇనటూరి సుబ్బారాయుడు,
సంతులుగారు వగైరా.

ఆన 1920 సం॥రం 5 వ సంబర ఆట్టు 19 వ తేదీన
ప్రకారం పైన పునఃపరిపాదన పిటిషనరు తనను యికొనా
త్యయముగా పిట్టేరు చేయించుమని పిటిషను దాఖలు చేసినాడు.
సదరు పిటిషను నాయదా 31-8-29 ఆయివున్నది. అక్సిపి
యతో రిజిస్టరుగారిని యింటరిము రిజిస్టరుగా అప్పాయింట్ చేయ
డమైనది. యెన్నై నా క్రిడిటర్లు ఆక్షేపించ వలచినయెడల సదరు
తేదిని పునః 11 గంటలకు ఖద్దరుగాని ప్లీడరు ద్వారాగాని
హాజరుగుటకు యిచ్చుమూలముగా తెలియబర్చడ మైనది.

బందరు } 19-8-29 } నబుజడ్జి.

మదరాసు రైల్వే కంపెనీ ఉద్యోగుల సభలో శ్రీమతి ఆనంబ రుక్మిణమ్మగా రుపన్యసించుట. (పి. ఎన్. ఎ.)

సుభద్రాదేవిగారి ఉపన్యాసము.

డా॥ మిన చాన్లెటి (కానిగారు (సుభద్రాదేవి) గరువారమునాడు మైలాపూరు రెవెడిగంధాలయమునం దుపన్యసించిరి.
వ్యాఘ్ని సుబ్బారావుపంతులు టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రి, సుభద్రాదేవి, సర్ పి. శివస్వామి అయ్యరుగార్లు ముచిలిదునిం
యున్నారు. (పి. ఎన్. ఎ.)

సింధునది వరదలు

ప్రవాహములో శవములు గొడ్లు కొట్టుకొని
వచ్చుచుండుట

ప్రజలు రైలుబండ్లలో తలదాచుకొనవలసి వచ్చుట
కరాచీ, ఆగస్టు 23—సింధునది ప్రవాహములో శవము
లును గొడ్లును కొట్టుకొని వచ్చుచున్న వని స్థిరపరుపబడని ఒక
తంతివార్త తెలుపుచున్నది. (శ్రీ ప్రెస్.)
కరాచీ, ఆగస్టు 23—గోరుమట్టుపై రోకటిపొ టను
నట్లు వయ్యక్ అనకట్ట తెగుటకు తోడు 36 గంటలు ఎడతెగక
ధారాపాతముగా వర్షము కురియుచుండుటచేత సింధునదివరద
ప్రత్యక్షము అభివృద్ధి నొందుచున్నది. ప్రజలు భయభ్రాంతు
లగుచున్నారు. సింధునదుముయొక్క ప్రవాహము నిరంతరాయ
ముగా వచ్చుచున్నట్లును, సింధు రాష్ట్రమునకు రేపు యీ నీరు
తగులవనియు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. పాంచాల రాష్ట్రము
నందలి నదులు పొంగుటచే సమూహంలో ఒక అడుగునీరు పెరిగి
నది. ఇది పల్ల పుష్కములకు చాల నష్టము కలుగజేయువచ్చును.
వరద వచ్చినప్పుడు నీరు మిషన్ కోటవరకు ప్రవహించెను. అచ్చు
ట సింధునదిలో 96 అడుగుల నీరున్నది. మిషన్ కోట సమూ
రు నుండి 200 మైళ్లు. ప్రవాహము రెండు గంటల కొక మై
లు ప్రవహించుటచే సమూహము వరదవచ్చుననికై రెండురోజు
లనును. పల్ల పుష్కములలోని ప్రజలు కోరిమంజనగడ అను
ఎగువభూములకు వెళ్లి నారు. రైలుబండ్లలో ప్రజలు తలదాచు
కొనినారు. ప్రభుత్వకార్యాలయములు మైదరాబాదుకు మార్చి
బడినవి. ఫలాల్ కాల్యయొద్ద చాలమంది ప్రజలు కాపలా
కాయుచున్నారు. పెనికుల సాయముకోరబడినది. ఖైయర్
పూరులో లోగడపడిన గండ్లు యింకను పూడ్చబడలేదు.

ప్రముఖసహకారవాదుల

జీవితములు

యన్. కే. యజ్ఞనారాయణ అయ్యర్
యం. పి. గారి ఉపన్యాసము

నగరసహకార పంచాయితీదార్ల తరగతుల యాజమా
న్యమున శ్రీయుత యన్. కే. యజ్ఞ నారాయణ అయ్యర్ గారు
ప్రముఖ సహకారవాదుల జీవితములు అను విషయముగూర్చి
గత 23 వ తేదీని సాయంకాలము 7 గంటలకు ఉపన్యసించిరి.
అయ్యర్ గారు ఇంగ్లాండునందు రాబర్టు ఓమెను అనునతడు సహ
కార విషయములో చేసిన సహకారములను ఆతనిజీవితవిష
యముగూర్చి కొంతఉపన్యసించిరి. అతడు ఇంగ్లాండునందు
పితౄమహుడని పేరుగాంచెనని నుడివిరి. ఇంగ్లాండునందు సహ
కార ఉద్యమముయొక్క చరిత్ర సంక్షేపముగా అయ్యర్ గారు
విశేషపరిచిరి. భారతదేశమునందు సహకారఉద్యమమునకు సర్
ఫ్రెడరిక్ పి. నికాల్సనుగారు డుషిర్లుజుగారు, కర్లను ప్రభు
వు మొదలగువారు సాహాయ్య మొనర్చిరి. కీ॥ శ్రీ॥ సర్ పి. రాజ
గోపాలాచారి, కీ॥ శ్రీ॥ డి. బి. యల్. డి. స్వామికణ్ణుప్పిళ్ళ,
డి. బి. ఆర్. రామచంద్రారావు మొదలగువారు సహకార ఉద్య
మ ప్రారంభదినములందు యీ ఉద్యమమునకు చేయుత నొస
గిరి. పంచాయితీదార్లు యీసహకార ఉద్యమమునకుగాను స్వార్థ
విరహితముగా పనిచేసి ఉద్యమమును అభివృద్ధిపరచవలెనని సల
హనొసంగుచు అయ్యర్ గారు తమ ఉపన్యాసము ముగియ
జేసిరి.

మీరటు కుట్రకేసు

జామీనుదరఖాస్తు విచారణ

బ్రిటిషుమంత్రుల సాంఘికసమత్వ వాదము ముద్దాయిల కనుకూలముగ వకీలు ఉదహరించుట మీరటు, ఆగస్టు 28:—స్వామి బ్రాడ్లీ, హుచిన్సన్, తెంగాడి, ఉస్మాని, డాంజీ, అధికారిగార్లు మున్నగు 15 గురు ముద్దాయిల తరపున జామీను దరఖాస్తుపై నేడు విచారణ జరిగెను.

చక్రవర్తిగారు ఆరుగురు ముద్దాయిల తరపున వాదించిరి. ఈ కోర్టువారికి కేసు విచారించుటకు అధికారము లేదనియు, మీరటులో నేరము జరిగినట్లు యిప్పటి కింకను సాక్ష్యము రాలేదు. ఏదో యొకసభమాత్ర మిటు జరిగినట్లు రుజువుకేసిరి. ముద్దాయి లందరును చాల మర్యాదలు కావున జామీనుపై విడువవచ్చునని వాదించిరి.

సిస్టాగారి వాదము

డి. పి. సిస్టాగారు పదిమంది ముద్దాయిల తరపున చెందు గంటలకాలము వాదించిరి. మీరటు కోర్టులో విచారించుటకు తగు కారణము కలదని యిప్పటి కింకను ప్రాసిక్యూషనువారు రుజువుజేయజాలకుండిరి. యిక ముందుగాడ రుజువు జేయజాల కున్నచో ముద్దాయిలు తొమ్మిదిసెలలు శిక్షపొందినవారగుదురు.

సోపలిజము న్యాయవిరుద్ధము కాదు

“రషియాలో కోమింటర్ను అను పక్షమువారు ఇతర దేశములందరి ప్రభుత్వములన్నింటిని పడగొట్టి దలపెట్టిర”ని ఫిర్యాదిలో గలదు. అంతేగాని ముద్దాయిలగూర్చి ఆట్లు నూ చించుటలేదు. ముద్దాయిలకు మాస్కోనుండి ద్రవ్యము వచ్చు చున్నదని లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు చెప్పియుండిరి. ఇప్పటి కింకను రుజువులేవులేదు. ఆకోపింపబడిన కుక్కగూడ రుజువు జేయబడలేదు. నైగలుగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునందును, సభ లో గావించబడిన కొన్ని తీర్మానములను భూస్వాముల అధికారమును తొలగించి వారిభూములను ఆక్రమించుకొని దేశి యు లందరికిని పంచిపెట్టవలెనని నూచించబడినట్లున్నది. ఇట్టి చర్య ఎంతమాత్రము న్యాయవిరుద్ధము కాదనియు, యిది కేసు లము కమ్యూనిస్టు సభవారి చర్యయే కాదనియు రుజువుజేయు టకు పకీలు బ్రిటిషులేరుకు పక్ష నాయకులగు స్పీడను, హెం డర్సనుగార్లు రచించిన గ్రంథములనుండి కొన్ని భాగములను చదివి వినిపించిరి. హెండ్సన్ గారు రచించిన “సోపలిజము లో ప్రారంభ పాఠములు” అను దానియందు యిట్లుగలదు. “దేశ ములో కేదరికమును తొలగించవలెనన్న ఆదంబరప్రియులై అధికారమునందుండి దేశమును పీడించుక తినుచుండిన ధనాధి కులను వదలించుకొనుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమని సోపలిజము (సాంఘిక సమత్వ వాదము) బోధించుచున్నది.” వేరొక గ్రంథ ములో నీతడే యిట్లు వ్రాసెను. “భూములు ప్రత్యేక వ్యక్తుల స్వాధీనమునం దుండుపద్ధతియే బాగులేదు. ధనాధికులు భూస్వాములగువారి ద్రవ్యము లాగి కొని వారి ద్రవ్యము దేశమున కుపయోగింపవలెననియే మావాదము.” ప్రస్తుత బ్రిటిషు మంత్రులవర్గసభ్యులగు ఫిలిపు స్పీడనుగారు “సోపలిజము పద్ధ తిలోని వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము”గూర్చి వ్రాసిన గ్రంథములో నిట్లు గలదు: “భూములు, యంత్రములు యెల్లరి ఆస్తిగనొనర్చి తద్వారా అందరి అవసరములను తీర్చి ప్రస్తుత జీవితవిధానమును పూర్తిగా మార్చుటయే సాంఘిక సత్యసిద్ధాంతము. దానినిల న మానవసృష్టభావమే మారిపోవును. గొప్పవారము కావలెనను వాంఛ తొలగును. ఆదంబరవాంఛ తొలగి చెరుటూడ్చి గణిం చుకొనుటయే గౌరవముగ నెంచబడును.” 1929 సం॥ జరిగిన ఇండిపెండెంటు లేబరు పక్ష సభయందు స్పీడనుగారు దుపక్య సిండుచు ప్రస్తుత సాంఘిక విధానము మార్చవలెననియు, నూతన విధానమునకు నిరోధముగల్గించు అధికారవర్గము తొలగించ బడుననియు, అంతర్జాతీయ ప్రచారము గావించుచున్న యితర దేశీయ సోదరులను సంరక్షించెదమనియు తెప్పియుండిరి. ప్రా సిక్యూషనువారు మార్క్సుగారి సిద్ధాంతములగూర్చి మిక్కిలిగ చెప్పిరి. ఈ మార్క్సుగారి నే బ్రిటిషు ప్రధానియగు రామ్సేమాక్డొ నాల్డుగారు రెండు గ్రంథములందు పొగడియుండిరి. “కార్మికుల ఉద్యమము సంకుచితమయినది కాదు. యూరపులో ప్రతి ప్ర భుత్వము తమ ప్రతిహేతులను కమ్యూనిస్టులని రుజువుజేయుచు న్నది” అని వ్రాసియుండిరి.

ఇట్టి సిద్ధాంతములను ప్రచారము జేసిన బ్రిటిషు కార్మిక పక్షమువారు ప్రభుత్వోన్నతోద్యోగములందు వైభవములను పొందుచుండ భారతదేశములోని వీరు ప్రభుత్వశత్రువులుగా పరి గణింపబడుట వింతగనున్నదని చెప్పి, యీ కోర్టువారు ముద్దా యిలను జామీనుపై విడుదల కధికారము కలదుగావున విడువ వలెనని సిస్టాగారు వాదించిరి.

కోర్టు నాటికి ముగిసెను. జేమ్సుగారు రేపు ప్రతికూల ఘన వాదించెదరు. (అ. పే.)

ఒక పోలిక

సురాజ్ మల్ వారి సీమకమలములను ఇతర కంపెనీల వారివద్దనున్న వాటితో సరిపోల్చి చూ చిన సురాజ్ మల్ వారి వే మిక్కిలి మేలురకమైనవని, తక్కువధరగలదని నిదర్శములచే రూఢియగుచున్నది కాంతియందు, నిష్పవలె ప్రకాశించుటయందు వీటికి సమామైనదేదియు లేదు.

సురాజ్ మల్ లల్లు భాయి కంపెనీ

సుప్రసిద్ధమైన నగలు, సీమకమలముల వర్తకులు, 313. ఎస్టేనేజ్, మద్రాసు.

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్నమాల

శ్రీమదాంధ్ర వచన మహాభాగతము

వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీ భాగవతము తెలుగు వచనములో తేటగా నీటు గులుకుతైలిని, శ్రీ ధర్మయము, తిలకము మొదలైన అనేక వ్యాఖ్యల యందుగల విశేషములను జేర్చి పట ములతో ముద్రింపబడినది.

సంపూర్ణప్రతి 8 సంపుటములు. డబ్బిల్ క్రౌ 16 పేజీలు పైజు క్యాలికోబైండు. సంపు టము 1 కి నెల రూ 1-4-0.

8 భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ 9 0-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో,

ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

శరీరమానసిక జాగ్రత్త

ఏ ఆటయందైనను మించియుండుటకు మానవునికి మంచినరములు, తీక్షణమైన చూపునుండవలెను. ఈ రెండు మానవుని ఆరోగ్యముపై ఆధారపడియుండును.

పాఠశాల, వ్యాపారము, కార్యాలయము, కర్మాగారము లేక మరేవిధమైన స్థలిగానూను పై రీతిగానేయుండును. దిగ్విజయమునకు మూలాధారము మంచిఆరో గ్యమే. మంచిఆరోగ్యములేక పురుషుడుగాని స్త్రీగాని ఏమియుచేయజాలరు.

ఇండియాలో మన్న ప్రజలు వృధాగా కృశించిపోవుచున్నారు. ఆరోగ్యము చెడినట్లు వారికి తెలియును. ఆహారమునందు పుష్టికరమైన గుణములు లోపించియుం డుట, అమితమైన శితోష్ణస్థితి ముఖ్యకారణములు.

మీరు కృశించిననీతిలో మన్నప్రభు, ఆరోగ్యమునిచ్చునట్టియు పోయినబలమును మరల గలిగించునట్టియు విన్ కార్ని నే మీకు శర్యాము మిక్కిలి రుచికరమైనది. శరీరమును నిర్మించునట్టియు, చర్మలోనే పోయినపుష్టిని గలిగించునట్టి ముఖ్యమైన ఆహారములు విన్ కార్ని సునందు గలవు. తయారుచేయబడునప్పుడు విన్ కార్ని సు చేతితో

తాకబడుటలేదు. పూర్తిగా నిర్మలమైనది, అమోఘమైన టూనిక్ అని యు పోయినపుష్టిని తిరిగిగలిగించునది యని 18,000 వైద్యులకు పైగా నే శిఫార్సుచేసియున్నారు. ఎట్టిస్థితిలోనైనను మీరు తగిన ఆరోగ్య మును కలిగియుండుటకై విడువక విన్ కార్ని సును పుచ్చుకొనుడు.

WINGARNIS
The Wine of Life

బహులంను, స్థూరంను దొరకును.

పూర్వవిద్యార్థుల సంఘ ద్వితీయవార్షికోత్సవము వి. హెచ్. మిడిల్ స్కూలు కైకరము

శ్రీయుత వేమూరి విశ్వనాథశర్మ ఎమ్. ఏ.
ఎల్. టిగారి మహాపన్యాసము.

ది. 17-8-1929 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నము, పై వార్షికోత్సవ సందర్భమున నగ్నశత్రు సహించి, సుప్రసిద్ధాంధ్ర ప్రముఖులగు శ్రీ శర్మగారు భాషగర్వితము. మహాపన్యాసము గావించిరి. ఏలద్రవ్యము లూక్మ కైకర గ్రామవాసులకే గాక యానాంధ్ర జనసమూహమునకును, కర్తవ్యోపదేశము లును, జ్ఞానబోధకములను యెందులచేయి పత్రికాముఖ మున వెల్లడించుచుంటిని. ఆనాటి యువన్యాససారాంశ మిది.

ప్రాచీనకవిత్వ వర్ణనందు ప్రతి బాలకునకును, తన తలి నంద్రుల వ్యయముచేయు ద్రవ్యముగాక ప్రభుత్వమువారి ద్ర వ్యము సం 1 కి రు 6-0-0 లగుచున్నది. ఉన్నత విద్యనభ్యసించు వానికి రు 50-0-0 లగుచున్నది. కళాకాల తరగతులలో 260-0-0 లగుచున్నది. ఈ ద్రవ్యమును ప్రభుత్వమువారు భరించుచున్నారని ప్రజలే తామిచ్చు పన్నులమూలమున భరించుచు న్నారు. అట్లు భరించు ప్రజలలో నైత్యవ్యవస్థలునుకలరు. నిలువే నలును కలరు. దీనిని బట్టి యోజింప గాని ద్వారాంతుడైన ప్రతి మానవునకును, తానట్టివిద్యను సంపాదించుట తన తల్లిదండ్రుల వ్యయము చేసిన ద్రవ్యము కాక సంఘములోని యితరుల ద్రవ్య మెంతవరకును పడియున్నదో గ్రహించుట యావశ్యకమైయున్నది. చెమటనున్న నీద్రవ్యము చేసి తివి విద్యకు సహాయమొనర్చిన ప్రజాబహుళ్యమునకు తా నెంతవరకు బాకపడియున్నాడో ప్రతి యక్షరాస్యుడును గ్రహించవలసియున్నది. ఆ ఋణ మును తాను వారికి తీర్చుకొనుటకై, తాను ధనవంతుడైనచో ధనమిచ్చి విద్యావ్యాప్తి గావించును, ధన హీనుడైనచో, తన విద్యాధనమును వారికిచ్చి గాని తన బాధ్యతను నిర్వహించుకొనవలయును. ప్రతి గ్రామమునందును విద్యాహీనుల సంఖ్య యత్యధికముగనున్నది. నూటికి 7 లేక 8 ను కంటే సంతకము జేయజాలినవారు లేరు. ఇకరెడత ప్రజలతో ఖాల్సి యాచి కొనిన ఆలయోత్సాహమును పొలులేదు. విద్యాభ్యాస యోగ్యులగు వముస్సులనున్న బాలబాలికలకే కాక, ఆ యెస్సు మీరిన యువకులకు, నడి ఐయస్సువారలకును గూడ విద్యాధానము చేయుట యెంతయు నవసరము. అట్టి వారల కక్షరజ్ఞానము కలుగజేయుట ఆసాధ్యము కాపోయినను కష్టదాయకము. తత్ప్రయత్నములన సంపాదించు ప్రయోజనమును లేదు. వారలకు కలుగజేయుటలసింది ప్రతివాంఛిత్యమే. అనగా ముఖ్యవశ్యక ములగు రాజకీయ, మతి, సాంఘిక, నైతిక, విజ్ఞాన విషయము లన్నియు వారికి సుబోధకముగ తెలియజెప్పినచో వారు వానిని విని గ్రహింపగలుగుదురు. అట్లుగాక పుస్తకములను చదువనే ర్చుకొనిన తరువాత వార్ధక్యము సమీపించిన తరువాతనే తద్విషయములను వారికివార్తగ్రహించు కత్తికలవారగుదురనుట అంతప్రయోజనకారికాదు. జ్ఞానవంతులగువారు అనగా ఉన్నత విద్యనభ్యసించు విద్యార్థులు, పట్టభద్రులు, ఉపాధ్యాయులు మున్నగు వారందరూ విద్యావ్యాపనమున దభిమానము కలవారై యీపనికి బాసుకొనవలసినది విధియై యున్నది. వారివారి యంతాసము ననుసరించి యక్షరజ్ఞానమును నైరము కలుగజే యవచ్చును. ఈవిషయముపై యనగా పెద్దవారికి విద్యనిచ్చువిష యమై ప్రభుత్వమువారు కూడ సంకల్పించుకొని పనిచేయు చున్నారు.

ఇక మనమెట్టి విద్యను వ్యాప్తిచేయవలెను. ఎట్టి విద్యను ధనికులు పోషించవలయు నవనది రెండవ యంతము. ఖుఖ్య ముగ జీవనోపాధికి మూలకమున వృత్తివిద్య, చేతిపనులనేర్పు విద్యను కలిగించవలయును. పాటకజనులను కాయాపనులను గుల భిముగను, సునాయాసముగను చేయగల కార్యకాశలమును కలిగించినచో వారియార్జనతక్కినదివారి గూర్చి కన్పించును. మనదేశములో పదిమందిచేయగల యొకపనిని యితర నాగరిక దేశ ములోని పాటకజనులు, కొలదికాలములో శేయే యిద్దరుముగ్గు రో చేయగలిగియున్నారు. దీనికి గారణము వా రాయాపనుల యందలి సులువులను గ్రహింపగలుగుటయే.

మనము చేతిపనులను ప్రోత్సహించవలయును. దానివలన ననేక బిజినసులకు పుట్టుతేర్చుకొని సాంఘికములగు కలుగును. మొన్న మొన్న టిక్కెటును సంగా నూరు నూరుయేబది సంవత్సరములక్రితమువరకును, మనదేశమున చేతిపనులను అత్యర్హతపై పు ణ్యముతో చేయబడుచుండెడివి. దానికి వారనేకసంఖ్యలను నిరూపించుచు చెప్పిరి. 150 సంవత్సరము మొదలనున్న కాగి తము, దానిపై వ్రాసినసిరా, వాటిపై చిత్రించిన బంగారు పువ్వు

లు మున్నగు కాగితములను వారుసంపాదించి యుంచి ఆనాడు ప్రదర్శించిరి. రెండంగుళములవెడల్పున 15 అంగుళముల పొడు గుగల ఒకచిన్న కాగితము పీలికపై నాగరలిపితో భగవద్గీత 18 అధ్యాయములను వ్రాయబడియున్నవి. ఆకాగితమును వారు ప్ర దర్శించిరి. చూచినవారల కది దేవతలు చేసినపనియాయని విస్మ యమును కలిగించినది. ఇంకను వారనేకసంఖ్యలను తెలిపియుం డిరి. జ్ఞప్తియందున్నంతవరకు వివరించితిని.

శ్రీ శర్మగారి రీవిషయములను వివరించుచు యావదాంధ్ర దేశమునందును సంచారముచేసి ప్రజలనుద్బోధింపబ్రాగితులు. అట్టియవకాశమును వారికికలుగజేయువిధి విద్యాభిమానులును, వితరణశీలురునగు ధనవంతులమైనవారు. ముఖ్యమువారి వారియు పన్యాసమును వినుభాగ్యము కలిగిన ధనవంతులైనను అట్టిపనికి బాసుకొని లోకోపకారముగావించి ధన్యులయ్యెదరుగాక.

పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతి

మో హి నీ తై ల ము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల మోహలావణ్యములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేదేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మతాంజనం డిబో, బాంబాయి - మదరాసు.

అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెస్సు కంపెనీ,

ఓ రి యం ట ల్

యొక్క ప్రస్తుతస్థితి వల్ల విస్ఫుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.

అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
1925	...	రు. 296	లక్షలు	1925	...	రు. 93	లక్షలు
1926	...	రు. 391	"	1926	...	రు. 106	"
1927	...	రు. 468	"	1927	...	రు. 122	"
1928	...	రు. 585	"	1928	...	రు. 140	"

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.
పూర్తి జీవ భిమానపట్టాలైన బోసులు ప్రకటించబడును.

1918	...	1000 కి సం॥నకు	రు. 10	1924	...	1000 కి సం॥నకు	రు. 22½
1921	...	"	" 10	1927	...	"	" 25

మీరు మీజీవితమును భీమాచేయుటకై మొదటిదశా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు ప్రజలమోదమును బడసినట్టియో, అభివృద్ధిలోనన్న ఈ ఆక్సిసునకు వచ్చిన

మీకు లాభకర మగును.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు
T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.
Post Box No. 8, MADRAS.
Bangalore Branch: No 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch: Trivandrum
MGAZAPATIA SUB-BRANCH, VIZAGAPATAM. TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY

పుష్టికి ఆరోగ్యము నకు అందరు దీనినే పుచ్చుకొనుదు.

హర్లిక్స్ మాల్టెడ్ మిల్క్

ఇది రోష ము కాదు. ఐదే జీవము నిచ్చు ఆహారము. ప్రాణాధారతక్కిని గలిగించును. జలహీనమైన వెన్నముక గల పురుషులు, బిచ్చుగా నున్న స్త్రీలు స్వాభావికమైన జీవమును గలిగించునట్టి బాణీ, గోధు మలు, పోలు మొదలగువాటి సత్తునుండి ముగియబడుచు గలిగించునట్టి దానికే ఉపయోగించుచున్నారు. అదియే హర్లిక్స్.

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box 37, MADRAS.